broj 24

DOK HOLIDEJ

u znaku strelca

CENA 5 DINARA

Frenk Larami

U ZNAKU STRELCA

Naslov originala:
„TOP GUN"

Copyright 1974 by Universum press

SVA PRAVA PRIDRŽANA

Prevod:
D. Naumović

Izdaje i štampa NIP „FORUM" Novi Sad, Vojvode Mišića 1. Odgovorni urednik Svetozar TOMIĆ. Izlazi svakog prvog u mesecu. Copyright 1972. by Martin Kelter Verlag.

Oslobođeno Osnovnog poreza na promet mišljenjem Pokrajinskog sekretarijata za obrazovanje, nauku i kulturu SAP Vojvodine br. 413-278/73 od 1 januara 1973 godine.

1. maj

Tri ozloglašena revolveraša krenula su iz tri razna pravca prema Tulsi, država Oklahoma.

Mert Ozgud pojahao je iz Čikaše, jugozapadno od Tulse, pregazivši Nort Kanadien.

Sa severa, iz Parsonsa, krenuo je Stiv Kešmen.

Oliver Džordan se približavao sa zapada, iz Enida. Sva trojica su pošla na poziv četvrtog revolveraša, Pita Šeparda, koji se javio iz Džoplina.

Bio je april. Pod vrelim nebom Oklahome, kao okamenjena, bila su žitna polja i doline na domaku Bostonskih planina.

Tri opaka čoveka jahala su u susret Tulsi.

Imali su jedan cilj: smrt.

Neko je trebalo da umre u Tulsi i Pet Šepard ih je zbog toga pozvao.

A prema Tulsi, iz Džoplina, krenuo je još neko

Čovek zbog koga su i potegli sa raznih strana. ostavljajući sve poslove i odlažući sve planove, samo da bi mu jednom za svagda stali na put i otpremili ga na groblje.

Dok Holidej!

* * *

Merl Ozgud je bio Teksašanin iz Longvia. I na prvi pogled odavao je ubicu. Lice koje je pronosio ispred svojih protivnika i uplašenih građana bilo je uzano, bledo, kosih očiju i isturenih jagodica. Ispod pohabanog šešira štrčali su mu pramenovi prljave, žućkaste kose. Nosio je crnu, kratku jaknu, opasač ukrašen poniklovanim nitnama i čizme visokih sara na svojim krivim nogama.

Na rukama je imao tanke, kožne rukavice, od kojih se nikada nije rastajao.

Sa njima je računao da će otići i na onaj svet.

U Longviu su ga već i zaboravili. Napustio ga je još pre šesnaest godina, kao najmlađi u bandi Berta Klugea i krenuo na Zapad, krstareći između Teksasa i Kanzasa. Uz put je pribavljao sve veću slavu, pa je Bert Kluge morao da mu prepusti družinu. Istina, nije se povukao podvijena repa: umro je u čizmama isrešetan Ozgudovim mecima.

Kasnije, Ozgud je napustio svoje ljude i počeo je da se sam snalazi.

Svakoga dana je imao običaj da dva časa vežba u potezanju revolvera i gađanju. To mu je održavalo kondiciju i ulivalo samopouzdanje, jer Merl Ozgud nije voleo da se oslanja na protivnikove slabosti, već na svoju brzinu.

A bio je zaista brz!

Brzinom je nadmašio Kola Grubera u Laboku kada su sporečkali oko jedne slobodne sobe u krčmi „Pekos". Gruber, desperados iz El Pasa, stigao je nešto pre Ozguda i platio sobu, ali ga je Teksašanin nazvao smrdljivim melezanom, dodajući da će njegov smrad oterati ostale goste.

Kol Gruber je bio plahovit i samo se malo odmakao, kako bi se dokopao oružja. Zatim je ostao na mestu mrtav.

Bio je Ozgud brži i od poznatog Kenana Volša, Arizonca, koji nije podnosio da od njega postoji neko vičniji koltu. Taj je umeo da se u svakom gradu raspituje o revolverašima i da takvog izazove na dvoboj, ako je takav postojao.

Merl Ozgud se zatekao u Amarilju, otarasivši se dan pre toga jednog nasrtljivca kome je viski podgrejao krv. Volš je to čuo i bio siguran da će moći da ureže još jedan zarez na dršci svog kolta.

Nije stigao. Na prašnjavoj ulici ostao je prstiju zarivenih u zemlju, krvave lobanje.

Bio je Merl Ozgud brži i od Barnija Steksa, Lia Sejmura, Hogi Hogana...

Sve je mogao da nadmaši, sve osim jednoga!

A njega je zatekao za kockarskim stolom u Pueblu.

Revolveraševi dugi, uzani prsti nisu umeli samo da potežu revolver, već i da barataju kartama. Bio je uveren da će dendiju za stolom odneti i poslednji cent, a desilo se upravo obrnuto.

Pred gomilom posmatrača revolveraš iz Teksasa izgubio je poslednji dolar zarađen na pljački jedne poštanske stanice u Kanjon Sitiju.

Kada se povratio od iznenađenja, shvatio je da je nadigran tako brzo i vešto da mu se činilo da sve to sanja. Posredi je mogla da bude samo prevara, a ne neka luda sreća.

Čovek preko puta, u crnom odelu i lica hladnog kao sneg na Ozark visoravni, bio je profesionalna varalica.

Drugo ništa nije moglo da bude.

Merl Ozgud je odgurnuo stolicu, dobacio jednu od svojih omiljenih uvreda i potegao kolt.

Samo, jednom je sve moralo i drukčije da se odigra.

Uloge su bile promenjene ovog puta. Nad impresivnom brzinom Merla Ozguda nadvio se veličanstveni potez kockara iz Džordžije!

Niklovana cev partnera iz pokera paralisala je ruku ubici iz Lonvia.

Dok Holidej, jer on je to bio, ispalio je samo jedan hitac.

Revolveraševa kolt bio je odbačen na pod, a široka, krvava brazda rascvetala se svom dužinom na Ozgudovoj nadlanici.

Bio je to prvi poraz u revolveraškoj karijeri Merla Ozguda. Poraz koji on nije mogao da zaboravi. Jer, tako ranjenog i poniženog, gradski šerif je izjurio iz grada sa opomenom da će ga sledeći put obesiti.

Ozgud je otišao, bez prebijenog centa, ranjen, s dubokim zarezom ali ne na drški kolta, već u duši.

Od tada je prošla godina dana.

Onda ga je pre četiri večeri zatekla, u hotelu „Union" u Santa Feu, poruka:

„Kreni za Tulsu, jedan kockar će tamo doći da ti plati dug. P. Š."

Pit Šepard?

Tada još nije znao da ne dolazi sam. Da su slične poruke upućene Stivu Kešmenu i Oliveru Džordanu.

Jer, Pit Šepard je uvek znao gde se nalaze ili gde će da svrate, kako bi ih sakupio na neki veliki posao. On je bio mozak čudne družine revolveraša koja se okupljala s vremena na vreme, a između okupljanja jahala za svojim poslom i svojim samostalnim putevima.

Stigao je u Čikašu uveče, prekriven prašinom i ostacima uvele trave koju je vihor raznosio prerijom.

Iznenadni vetar skupio je oblake na zapadu, zaklonio zvezde za tili čas i zapretio kišom preko reke.

Merl Ozgud je otresao rukom prašinu sa svoje crne jakne i zaokružio pogledom po kućama.

Izabrao je salun za koji se mogao zakleti da je najobičnija jazbina, nasuprot drugom, ispred čijih su vrata, okačene na stubovima, sijale svetiljke.

Sjahao je i privezao konja za iskrivljenu prečku ispred trema.

Udžerica na kojoj je otvorio dvokrilna vratanca zvala se „Vatrena voda".

Ako je to poticalo od indijanskog naziva za viski, onda je s pravom nosila to ime. Viski je bio zaista bedan, toliko bedan da su se šibice u džepovima same palile kada bi se piće približilo, kako je u šali govorio neko od gostiju. To je bila čista istina, ali je zvučala i kao šala, pa je ostalo ovo drugo, na krčmarevu sreću.

— Stranac?

Glas iz tame prenuo je Ozguda, kao udarac biča.

Jedna senka stajala je uza sam zid trošne krovinjare. Ozgudova ruka skliznula je prema koltu.

Čovek izađe iz senke.

— Ja sam šerif — rekao je muklo. — Koliko ostajete u Čikaši?

Revolveraš razvuče usta u ironičan osmejak.

Bila je to dobrodošlica koju je znao, napamet. Međutim, više na to nije davao ni pet para.

Kada je hteo da odbrusi nešto na svojstven način, iza sebe je osetio novi šum.

Polako se okrenuo i ugledao još jednu senku. Slabašna, žućkasta svet lost iz saluna padala je na čovekove grudi i oblila limenu značku zakona.

— Dva šerifa, ha? — procedio je Ozgud podsmešljivo. — Šta treba da uradim?

— Odakle dolaziš? — upitao je prvi, stariji čovek, dubokih bora oko usana.

Ozgud pokaza palcem iza sebe.

— Sad sam stigao — reče. — Koga lovite?

— Ovde mi postavljamo pitanja — upozori ga drugi šerif, iza leđa.

— I odmakni ruku od oružja! —

opomenu ga prvi. — Možda si ti taj koga čekamo?

Merl Ozgud prestade da se ceri.

— Ne odgovara opisu — dobaci drugi, povukavši se u svoju senku kraj vrata. — Ali možda je u dosluhu? Šastro ume da pošalje nepoznate ljude kao izvidnicu.

— Šastro? — trže se Ozgud.

— Poznaješ ga? — žustro ga upita stariji šerif.

— Čuo sam za njega — promumla Ozgud. — Ako je to taj Šastro. Bivši robijaš, vođa družine „Braća Ripli"...

— Baš on! — potvrdi šerif. — Ima četiri brata u družini i to sve sami lopovi i zločinci. Poznaješ ih sve?

— Rekao sam da sam samo čuo o njima — odgovori Ozgud ne pokazujući nikakav nemir. Još uvek je stajao na ulazu u salun, osećajući ludu želju da oba čuvara zakona pošalje do đavola i uđe na jedan viski.

— Kako se zoveš? — pitao je čovek iz senke.

— Džon Smit! — odgovori Ozgud.

— Ili Smit Džons? — podrugljivo ga dopuni šerif.

— Kako vam je volja — sleže ramenima Ozgud. — Da li je gotovo sa ispitivanjem? Ožedneo sam.

— Sačekaćeš malo — zaustavi ga stariji, dajući istovremeno glavom znak svom zameniku da malo pronjuška okolo.

Merl Ozgud se nasloni na dovratak, stisnutih zuba.

Prokleta jazbina!

Gde baš ovde da izabere da dođe? Mogao je da plati večeru i piće i na nekom boljem mestu, ali nije hteo da skreće pažnju na sebe. Međutim, umesto na piće naleteo je na zakon i uperene koltove. Samo mu je još to trebalo!

On se maši rukom za džep na košulji i odatle izvuče cigaru. Kad je kresnuo šibicu, osetio je zapinjanje oroza i pritisak cevi u stomak.

— Ugasi to! — prosikta šerif.

— Mnogo ste nervozni! — dobaci revolveraš dunuvši u plamičak. — Zar je u ovoj rupi zabranjeno pušenje?

Ubrzo zatim vratio se i drugi šerif. Bio je to krupan momak, kao vatra crvene kose i pegavog lica. Gledao je u Ozguda kao zmija u pacova.

— Izgleda da jesam — reče najzad.

— Možda — promrmlja stariji šerif, vraćajući oružje u korice. — Ispij jedno piće i nikud ne izlazi!

Ozgud bez reči uđe u zadimljenu prostoriju.

Crvenokosi ga isprati dugim, sumnjičavim pogledom.

— Nije od Riplijevih — procedio je na nemo pitanje prvog čuvara zakona. — Ali je od njihove sorte...

— Rukavice?

Zamenik klimnu glavom.

— Samo ovejani revolveraši nose rukavice — potvrdi on svoje sumnje. — Ali, pripaziću na njega!

* * *

U salunu „Vatrena voda" nalazio se priličan broj gostiju.

Mnogi su se nalazili za stolovima, a neki su stajali iza stubova, naiz-

gled nezainteresovani. Ulazak Merla Ozguda samo je za trenutak pobudio njihovu pažnju, a zatim je sve utonulo ponovo u mučnu tišinu.

Na dva sastavljena stola, prekrivena čaršavima, ležao je čovek. Krv je kapala sa njegove ruke na prljavi pod. Glava mu se nalazila u zavojima, oči sklopljene, obrazi bledi kao u samrtnika.

Iznad njega stajao je mršav šezdesetogodišnjak, mereći mu puls na zglobu šake. Velika lekarska torba nalazila mu se na dohvat ruke, ali on kao da je oklevao da je ponovo otvori.

Onda je zavrteo glavom, kao da hoće da kaže. Ja sam učinio šta sam mogao, ostalo je u božjim rukama!

Prisutni su ga posmatrali mrka lica.

Oštrom Ozgudovom oku ne izmače da ispod kaputa bar šestorica gostiju nose značku pomoćnika čuvara zakona!

Bili su razmešteni tako da su imali dobar pregled cele prostorije i ulaznih vrata.

Za šankom, krčmar je buljio u ranjenika na stolovima kao u avet.

Jedva se pokrenuo kada ga je revolveraš oslovio.

— Viski?

— Viski... ali da nije zakrvavljen! — iskezi se Ozgud.

Ovaj mehanički skide flašu sa police i dohvati čašu. Malo se otrgao iz opšte začaranosti; pred strancem je mogao da kaže neku reč, jer ostali su uglavnom ćutali. I čekali.

— Niste odavde? — započinjao je razgovor tihim glasom.

Bilo je, uostalom, očigledno da Ozgud nije iz Čikaše, ali krčmar je hteo nekako da počne priču. Dok je govorio, gledao je prema lekaru i ranjeniku. Ozguda ni jednom nije pogledao u oči.

— Videli ste šerifa napolju? — nastavi on.

— Dvojicu! — potvrdi Ozgud i ispi piće u jednom dahu.

Viski je bio đavolski „papren" čak i za Ozgudova creva, navikla na svakojakve bućkuriše. Jedva je preživeo požar u stomaku.

Onda se setio napisa na salunu i protiv svoje volje se iscerio.

— Vatrena voda, a? — zaškripao je potom. — Nemaš ništa bolje od ovog otrova?

Krčmar se uvređeno uspravi.

— Mister — rekao je svečanim glasom — za mene su svi gosti..

— ... jednaki! — završi njegovu rečenicu revolveraš. — Znam tu pesmu. Daj onu flašu koju čuvaš za sebe ili ćeš i ti da se prostreš po stolu!

Krčmar je zatreptao.

Onda se nagnuo prema Teksašaninu.

— Nemojte da pretite — reče. — Okolo su sve sami pomoćnici šerifa...

— Zaista? — napravi Ozgud iznenađeno lice, a njegove iskošene oči bljesnuše opasnim sjajem. — A možda sam ja Šastro lično?

Krčmar preblede.

— To nije šala za ovu priliku! — zaključio je on.

Merl Ozgud se umiri. Nije želeo da izaziva zlu sudbinu u gradu u kome je hteo samo da prenoći.

On uze flašu i natoči sam sebi piće. Ovog puta pio je pažljivije.

— Toliki pomoćnici... — javi se Ozgud. — Koga čekaju?

— Malo pre ste pomenuli Šatroa — odgovori krčmar prigušenim glasom. — Njega čekaju! Ovaj čovek na stolu...

— Neko od Riplijevih?

Krčmar odmahnu glavom.

— Ne... Njegov brat!

— Brat? — iznenadi se Ozgud.

— Tačno. Pridružio im se nedavno i na prvom poduhvatu je stradao! Hteli su u Čikaši da opljačkaju banku, ali je Šatrov brat bio najnespretniji. Upropastio je napad, a dobio je i olovo!

Revolveraš preko ramena baci pogled iza sebe.

Lekar je seo na stolicu i brisao znoj. Na stolovima, ranjenik je ležao bez pokreta. Nad njim je lebdela smrt. Sa otkucajima velikog zidnog časovnika kao da je oticao život iz njegovog opruženog tela.

— Znači, Šastro će doći? — više za sebe promrmlja Ozgud.

— Oni računaju na to — klimnu glavom krčmar. — Ceo grad je na nogama, naoružan. Šerif je imenovao osam pomoćnika. Loše se piše tom banditu...

Ozgud ne reče ništa.

— On će doći da spase brata... ali će ga sačekati zaseda.

— Doći će sa Riplijevima?

— Verovatno — sleže ramenima krčmar. — Ali, nadam se da neće stići da ispale ni metak!

Revolveraš se u sebi nasmeja. Kao da je Šastro toliko glup da dotrči na njihov nišan!

Krčmar tek tada zapazi da stranac ima rukavice na šakama i da ih ne skida ni kada ispija viski. Namrštio se, prisećajući se raznih priča o opakim ubicama i revolverašima, kojima su rukavice olakšavale brže i sigurnije potezanje kolta!

Odjednom je izgubio volju za razgovorom.

Odšunjao se na drugi kraj šanka, brišući krpom ploču.

Spolja se čulo tiho dobovanje prvih kišnih kapi po daščanom krovu verande saluna „Vatrena voda".

Merl Ozgud je stajao za šankom još zainteresovaniji za konačan ishod ovog iščekivanja. Ljudi u salunu sve su manje ličili na posetioce koji su navratili na piće. Lica su im postajala zategnutija, ruke nervoznije. Skrivene puške i koltovi sve su se slobodnije pojavljivali ispod stolova.

Ispred ulaza, dva čuvara zakona imala su na oku ulicu obavijenu tamom.

Sa koje će strane ujahati Grisom Šastro?

Šerif i njegovi pomoćnici računali su i na to da se bandit neće zaletati tek tako u Čikašu, s obzirom da mu je brat u rukama građana i da njegov život zavisi od njih samih.

Međutim, ranjenik je bio korak bliži smrti nego životu.

Ako bi Šastro čuo da je brat izdahnuo u salunu, ne bi imao milosti na svom osvetničkom putu. Možda bi cela Čikasa planula, a mnogi nevini životi izgubljeni pred besom razbojnika.

Ako ranjenik i umre, to je moralo da ostane tajna!

Ono sa čime niko nije računao te večeri u Čikaši, bila je pretpostavka da Šastro neće doći!

Samo, to je ostala pretpostavka.

Grisom Šaštro je bio bandit, ali je voleo svog mlađeg brata i ni za živu glavu ne bi dozvolio da on, ranjen, ostane u rukama zakona. Pogotovu što je znao njihova skrovišta i mnoge druge „sitnice" koje bi im itekako ubuduće škodile.

— Kad bi samo došli... — mrmljao je krčmar, bacajući poglede prema satu.

— Kad bi — ponovi i Ozgud. — Bilo bi zabavno!

— Zabavno? — zgranu se krčmar. — Vi to zovete zabavom?

Revolveraš pljunu pored svojih čizama na pod.

— Zovem ga kako ja hoću, ali sve je bolje od ovog pogrebnog dreždanja.

Krčmar se namršti i ponovo ode na suprotni kraj šanka.

Ko zna, pomislio je, možda je ovaj tip neki od Šastrovih pomagača?

Lekar je ustao sa stolice i nadneo se nad ranjenikom. Sve oči bile su uprte u njega. Ako mu je pacijent izdahnuo, šanse Čikaše su svedene na nulu. Ako još živi, onda ima nade da Šastra drže na pristojnom odstojanju.

Lekar je zavrteo glavom i dlanom prevukao preko ranjenikovih očiju.

U salunu se začuo uzdah.

Na ulaznim vratima šerif je ukočeno zurio u stolove na kojima je ležao izduženo telo mrtvog pljačkaša.

Onda se vratio pred ulaz, pogrbljenih leđa. Ni ostali se nisu osećali bolje, mada su to pokušavali da sakriju. Od trenutka kada je lekar dao znak da je sa ranjenikom gotovo, mnogi su osetili želju da se iskradu.

Međutim, povlačenja više nije bilo.

Merl Ozgud se bezglasno cerekao u sebi.

Intimno, on se radovao da Grisom Šastro dođe i istera iz rupe sve ove bedne kukavice koje su se naoružale i u gomili potražili hrabrost za otpor.

Lekar je skinuo torbu sa stola i uvukao se pod ispupčenje od zida, gde se nekada davno nalazio klavir. Sada je tu bio sto sa dve stolice, omiljeno mesto gradskog šerifa i lekara.

U tišini, samo se spolja čula kiša.

Ozgud je dobijao ludu želju da napravi neku glupost, da ga zapamte.

Pogledao je ponaosob sve ljude u salunu, povukao dobar gutljaj jeftinog viskija i zaurlao:

— Šastrooo!

Na taj uzvik svi su poskakali sa svojih mesta!

Ulazna vrata su se otvorila sa treskom i oba čuvara zakona upala su sa otkočenim koltovima, tražeći metu gde da ih isprazne.

Međutim, sačekalo ih je glasno cerekanje polupijanog Teksašanina.

Građani su buljili u Ozguda, ne shvatajući ništa.

Tišina se ponovo prostrla preko stolova.

— Šta ovo znači? — besno je zapitao šerif prilazeći Ozgudu. — Ti si viknuo?

— Jesam! — nije poricao revolveraš. — Zar je zabranjeno vikati?

— Šta ti imaš sa Šastrom?

— Ništa! — raširio je ruke Ozgud. — Samo mi je dosadilo da gledam ove mumije oko sebe...

Pri tom je pokazao na zbunjena i prebledela lica građana Čikaše, u čijim su šakama podrhtavale puške.

— Uhapšen si! — preseče ga šerif, uperivši kolt u Ozgudov stomak.

— Zaista? — šegačio se Teksašanin. — Zar imate vremena da me hapsite, šerife? Šastro dolazi, čujete li? Dolazi...

Oslušnuli su, svi. Međutim, osim kiše ništa više nije remetilo noćnu tišinu.

— Pijan je — dobaci neko.

Ali Ozgud se smejuljio, ne hajući za tu upadicu.

— Dobro otvorite uši — rekao je, oslanjajući se leđima o šank. — On dolazi...

I kao odgovor na te reči, napolju su odjeknuli zvuci biča, kloparanje točkova i pomamna vika.

Šerif je samo za trenutak oklevajući pogledao Ozguda, a onda dao znak nekome iza sebe.

— Pazite na njega!

I izleteo napolje.

A toga časa odjeknuli su pucnji!

Jedan zalutali metak završio je put u šerifovom telu. Prosto ga je sasekao u koracima, činilo se da čuvar zakona udara o neki nevidljivi zid i odbija se od njega.

Njegov zamenik je uleteo unutra, uzvraćajući vatru na napadače spolja.

U salunu je nastao metež!

Većina ljudi našla je utočište pod stolovima, pucajući nasumce.

Šastro je došao!

Napao je žestoko, razbijajući svetiljke na stubovima, uvlačeći salun u sve veći mrak.

Došao je u nekoj poštanskoj kočiji, uza samu ivicu ulice do saluna. Narandžasti plamenovi buktali su sa prozorčića diližanse i zasipali vrelim olovom iznenađenje građane Čikaše.

Prvi je pao šerif!

Zatim je neko još jauknuo kraj zida.

Krčmar se bacio pod šank, zasut razbijenim flašama i pićem, koje je cedilo sa police na pod.

Merl Ozgud se zaklonio iza stuba, ne skidajući podrugljiv osmejak sa svog bledog, uzanog lica.

Oni najsrčaniji primakli su se polupanim prozorima, tražeći bolji pregled za paljbu.

Kako je iznenadno naišla, tako je pucnjava i prestala.

Videli su pred salunom kočiju, ali iz nje više ništa nije pretilo.

Barutni dim u salunu „ujedao" je nozdrve i oči. Iza prevrnutih stolova, ljudi su osluškivali šumove spolja. Zar se Šastro povukao?

Ne, to nije ličilo na njega.

Onda gde je?

— Kočija je tu! — javio se zame-

nik čuvara zakona, izvirujući preko dvokrilnih vratanaca.

Lekar se četvoronoške uputio prema pogođenom šerifu, ali je mogao samo da konstatuje smrt.

— Šerif je gotov! — objavio je drhtavim glasom.

— Ubijen je!

— Ima li napolju mrtvih?

Zamenik šerifa je odmahnuo glavom.

— Ne vidim nikoga — odgovorio je. — Da izađemo? Ko će sa mnom?

Niko ne prihvati.

Svima je bilo najsigurnije na podu. Zamenik šerifa, crvenokosa ljudina, stisnuo je usta glupo zagledan u svoje sugrađane. Međutim, ni njemu se nije išlo napolje, samom.

I dok su svi pogledi bili uprti na ulaz, na suprotnom zidu krčme prslo je staklo i jedna prilika je zakoračila unutra, sa uperenom puškom.

— Dole oružje! — grmnuo je nečiji glas.

Bilo je to drugo iznenađenje te večeri!

Mnoge puške su pale na pod. Jedino se zamenik dvoumio. U sebi je prekorevao nesmotrenost i osećao se krivim za to. Napad sa kočijom ispred saluna bila je providna varka. Dok je polovina Šastrove družine ispucavala metke u salun, druga polovina prikrala se zadnjem delu saluna, savladala tamo postavljenog stražara i kroz uzani hodnik prodrli do prozorčića.

— Ne mrdaj, zameniče! — s neobičnim, divljim prizvukom u glasu opomenuo je čovek u senci crvenokosog.

Merl Ozgud je skrnuo novi gutljaj viskija, oslonjen o stub. Kraj njegovih čizama, ispod šanka, koprcale su se krčmareve noge.

Grmnuo je karabin „spenser" i crvenokosi zamenik šerifa je ispucao svoj kolt pred noge, padajući okrvavljenih grudi. U padu se jednom okrenuo i ostao da leži na leđima, dok mu se pod ćkiljavom svetlošću lampi presijavala zvezda.

Oba šerifa ležala su skoro dodirujući se glavama.

I poslednji tračak odvažnosti i hrabrosti građana Čikašija utrnuo je smrću dvojice čuvara zakona.

Grisom Šastro je izašao na oskudno svetlo, s pobedonosnim sjajem u očima.

Bio je visok, zarastao u bradu, gustih obrva i belih, ravnih zuba, koje je neumorno pokazivao da je s prezirom kružio po prisutnima.

Imao je samo debelu košulju, zavrnutih rukava i raskopčanu pod grlom. Bila je sva umašćena, po ivicama iskrzana i upasana u širok opasač načičkan mecima. Puška marke „spenser" još se dimila kad je zakoračio prema sredini.

Za njim se pojavio još jedan od njegovih ljudi, a na ulaznim vratima našla su se dvojica iz kočije.

Peti je čuvao konje s druge strane ulice, u širokom prolazu između berbernice i stolarske radionice M. H. Kupera.

Grisom Šastro je za neki santimetar spustio cev svog oružja. Opa-

li kao miševi i sa strahom iščekivali njegov sledeći potez.

Ono najgore trebalo je da dođe kad Šastro bude otkrio da mu je brat mrtav!

A on je već bacio pogled prema sastavljenim stolovima na kojima se nalazio telo njegovog brata. Bledo lice, krv koja je na glavi probijala zavojem, ruke sklopljene preko prsiju — sve je neizbežno podsećalo da pred sobom ima leš!

Grisom Šastro je mračnog pogleda kružio između stolova.

Kao da je odabirao sledeću žrtvu!

Međutim, bilo je nešto što niko u salunu nije predvideo osim dvojice mrtvih čuvara zakona. Znao je i krčmar, ali je trenutno bio zaokupljen mislima da sačuva glavu i ostane nezapažen pod šankom.

Pod!

Pod je lagano počeo da se izdiže sasvim u uglu, u produžetku šanka, zaklonjen mrakom i stubištem.

Niko još nije primetio da se izdiže četvorougaoni prorez na trulom daščanom podu saluna „Vatrena voda".

Šastro je divljim sjajem posmatrao uspaničene građane i likovao u svom trijumfu.

Jedan od braće Ripli provukao se kroz stolove i došao do mrtvaca.

— Može li hodati? — upitao je Šastro.

Čovek je zavrteo glavom.

— Nosićemo ga! — zaključi razbojnik. Njegov račun bio je izravnat: brat je ranjen, ali za tu ranu platila su dva šerifa! Bolje nego što ga više nikada neće videti. Ubistvo čuvara zakona ponegde nije značilo mnogo, ali u ovim krajevima Oklahome bio je to težak zločin.

Grisom Šastro je već video nekoliko poternica za sobom, ali to mu je samo podizalo ugled u sopstvenim očima.

Merl Ozgud je držao ispražnjenu čašu i čekao dalji razvoj događaja.

— Šta bleneš? — povikao je Šastro na svog čoveka koji se nije odvajao od mrtvaca. — Ponesi ga!

— Ne mogu... — promrmlja čovek.

— Šta? — zapenuša razbojnik. — Jednog čoveka nisi u stanju da poneseš?

I on okrenu cev „spensera" u njegovom pravcu.

Bandit zatrepta.

— Ali, mrtav je — procedi.

Grisom Šastro je ukočeno zurio u čoveka.

— Šta si rekao? — upita, tihim, pretećim glasom.

U salunu zavlada grobna tišina.

Iza stuba, Ozgud se cerekao na svoj način.

— Šta si rekao? — zaurla Šastro, zakoračivši prema stolovima.

U tom se poklopac na podu izdiže dovoljno da se kroz njega proture dve puške.

Svi su bili zauzeti prizorom u kome je vođa razbojnika zacrvenelog lica od gneva polazio da proveri da li je njegov brat zaista izdahnuo ili ne.

Jedino je Merl Ozgud skrenuo

svoje kose oči na tu stranu pukim slučajem i ugledao opasnost po Šastra i njegove momke.

Za trenutak je razmišljao šta da uradi?

On nije imao običaj da se meša ako mu to nije donosilo neke koristi.

Ovde, u Čikaši, Šastro je napravio veliku glupost ubivši predstavnike zakona. To pravi revolveraš ne bi učinio ni u krajnjoj nuždi, jer smrt policajca značila je pravu bedu na vratu: poteru saveznih organa, sliku na poternicama duž granica, večito skrivanje i izbegavanje velikih gradova...

Ne, to nije bio Ozgudov stil.

Ako bi se sada umešao, samo bi se upleo u obračun koji ga se nije ticao.

Bilo je previše svedoka u salunu „Vatrena voda". Grisom Šastro više nije imao adute u rukama kao malopre.

Ali on toga nije bio svestan. Ni on, ni njegovi pratioci, koji su zauzeli krčmu ulazeći sa dve suprotne strane.

Ozgud je ispod poluspuštenih kapaka motrio drveni poklopac izdignut na podu.

Da li će jednostavno pucati Šastrou u leđa?

Ili će odjeknuti poziv na predaju?

Ne, predaja bi za razbojnika značila samo vešala. Zato bi on sve pokušao da izbegne smrtonosna zrna i da se spašava kako zna i ume.

Mrtvi čuvari zakona, na podu krčme, ipak su doskočili ovejanom banditu. Postavili su ljude „pod zemlju" s naređenjem da se pojave samo ako klopka ne uspe.

Merl Ozgud je ipak bio od Šastrove vrste i nije mogao da podnese misao da bradati razbojnik jednostavno umre sa kuršumom u plećkama. Nekako je morao da mu olakša put u pakao, ili na slobodu.

Pogledao je u veliki luster na sredini sale, čađav i iskićen paučinom i dlanom je dotakao dršku kolta.

Bio mu je dovoljan samo jedan hitac da preseče lanac koji ga je držao za tavanicu i da se u mraku, u opštem metežu, Grisom Šastro nekako iskobelja iz gužve i pobegne napolje.

Međutim, razbojnik nije poznavao Ozguda i svrstavao ga je među ostale bednike Čikaše. Primetio je revolverašev nehajan pokret i okrenuo pušku prema njemu. U očima mu je bljesnuo ubilački sjaj.

— Nešto si hteo da pokušaš? — dobacio mu je muklim glasom. — Hajde, ja čekam! Pokušaj!

Ozgud vrati ruku natrag, prema opasaču, gde je, do malopre, bila zadenuta palcem za kaiš. Nije mu se svidelo podrhtavanje Šastrovog kažiprsta na orozu „spensera".

— Mislio sam samo da ti pomognem — rekao je hladno.

Razbojnik je nabrao svoje guste veđe i iskezio zube kao planinski lav pred plenom.

— Meni? — zarežao je. — Ne ličiš mi na ovdašnje pacove... Ili možda jesi pacov?

Ozgud sleže ramenima. On je uči-

nio ono što je smatrao da može da učini. To što ga je Šastro omeo da dokrajči, neka padne na njegovu dušu.

— Tvoje je da misliš šta hoćeš — dobaci mu Teksašanin.

Bila je to iskra koja je buknula vatru u Šastrovom mozgu.

— Kočoperiš se, a? — iscerio se. — A ovo? — upitao je i levom rukom polako pokazao prema svom ubijenom bratu na stolovima. — Da nije neki od tvojih metaka u njemu? Ili ćeš da porekneš?

— Naravno — klimnu glavom Ozgud — jer sam stigao ovde kad je on crkavao...

Šastro pritisnu okidač i zrno se zabi uz samu revolveraševu glavu u stub.

— Crkavao? — smejao se nervozno Šastro. — Hoćeš da kažeš da je Pol Šastro obična džukela koja crkava, a ne čovek koji umire? To si hteo da kažeš?

Ozgud pogleda u udubljenje koje je napravio metak iz „spensera" i dobi neodoljivu želju da se nasmeje.

— Idući put kad budeš pucao — reče on — pucaj u srce. Ili više nećeš pucati nikada!

Bila je to jasno izrečena opomena i razbojnik se trže.

Njegovi ljudi se polako okrenuše prema Ozgudu.

I lica građana Čikaše u nedoumici se izdužiše, zahvaćena nekom ludom nadom da je čas Šastrove odmazde odložen.

Stajali su tako svi leđima okrenuti daščanom otvoru iz kojeg su izronile dve senke.

Tada je počelo.

Narandžasti plamenovi suknuli su iz polumraka istog časa kada je Merl Ozgud odskočio natrag, izbegavajući zalutala zrna.

U prvom talasu dvojica Riplijevih pala su na mestu mrtva, a Grisom Šastro je u leđa primio najmanje tri hica. Međutim, izgledalo je da mu oni ne mogu ništa!

Stajao je malo raskrečen, čvrsto stežući svoju pušku. Lepo se videlo da mu se usta lagano otvaraju, a oči šire, u grču bola i iznenađenja.

Nije stigao ni da se okrene, da pogleda svoje neprijatelje.

Umirao je na nogama!...

Sva veličina, zastrašujuće držanje, sjaj u očima, bljesak zuba, sve je na mah iščezlo u tih nekoliko kratkih sekundi. Merl Ozgud je video kako pada pred njegove čizme, poput posečenog stuba.

Lica zarivenog u pod.

Pušku nije ispuštao iz šaka, iako mu je sada bila suvišna.

Četvrti napadač je bezglavo pojurio prema izlazu.

Međutim, nekoliko za taj dan zakletih pomoćnika šerifa dograbilo je bačene puške i koltove i ovaj je ostao da visi na vratima izrešetan po celom telu.

Salun „Vatrena voda" podsećao je na klanicu!

Sedam mrtvih bilo je u njemu te večeri!

Niko nije izbegao žalosnu sudbinu, svi su pucali dok nisu ispraznili magacine i tek onda odahnuli!

A zatim se neko setio i viknuo:

— Mora biti još jedan!...

Sada su već svi bili odvažni.

Pohrlili su prema vratima, gurajući se između sebe, željni nove krvi.

Ali jedini preživeli bandit koji je čuvao konje kao da je predosetio da su stvari loše pošle po braću Ripli i Šastroa. Bacio se u sedlo svom konju i odgalopirao kroz noć i kišu, ostavljajući iza sebe gomilu građana Čikaše, koji u prvi mah nisu znali, u pomrčini, na koju stranu da upravе svoja oružja.

Kada su se orijentisali, topot konja je već iščezavao.

Tek reda radi za njim su poslali nekoliko hitaca, a onda se vratili u salun.

Merl Ozgud se sagao i dograbio krčmara za kaiš.

— Izlazi odatle! — prosiktao je na njega. — Sedeljka je gotova! Daj viski!

Krčmar se uspravio, ali mu je lice dobilo pepeljastosivu boju kada je video tolike mrtve i toliku krv na podu svog saluna.

— Gospode!... — uzviknuo je i prekrstio se.

— Amin! — dopuni ga podrugljivo revolveraš. — Zabava je završena, šta je dalje na programu?

— Svi su mrtvi? — mucao je ovaj. — Svi?

— Bićeš i ti ako mi ne dodaš onu prokletu flašu! — izdera se Ozgud na njega.

Krčmar mehanički posluša, ali kad je hteo da ponese piće prema gostu, nečija ruka pade preko njegove i zaustavi ga.

Merl Ozgud podiže pogled i zateče jednog krupnog, sedokosog čoveka poznih godina, ali još dobre telesne građe, bledoplavih očiju i opuštenih brkova. Bio je posut prašinom i crnim zrncima zemlje i blata. Na reveru svog čojanog kaputa nosio je zvezdu.

Teksašanin se nasmeja.

— Ima li u ovom gradu nekoga ko nije šerif? — pitao se, ne mareći za ispitivačke poglede i tišinu koja je nastala u krčmi.

— Kad se zakon brani, svi smo šerifi! — odgovori vek mirnim, dubokim glasom. — Ko ste vi?

Ozgud kao da preču ovo pitanje. Pogledao je po leševima i ponovo se iscerio.

— Kad se sve ovo prebroji — reče — ispada da je zakon bolje ubijao nego ona druga strana...

— To se vas ne tiče! — odreza čovek. — Dva čuvara zakona pala su na svojoj dužnosti. Jedan je ostavio ženu i dete...

— Rasplakaću se... — promrmlja Ozgud.

Čovek sa značkom se smrče. Ljudi se primakoše bliže, ne odlažući oružje.

— Videli smo sve — nastavi stari. — Ali nam nije jasno šta ste hteli da kažete sa onim „mislio sam samo da ti pomognem..." Šastrou da pomognete?

— Ne volim da tumačim svoje reči! — sleže ramenima Ozgud.

— Mi to zahtevamo! — odgovori čovek.

— Briga me za to! — nasmeja mu se Teksašanin u lice. — Mene ne

možete ustreliti s leđa Pola će pasti pre nego što me okrzne neko zrno...

Čovek malo ustuknu.

— I vi ste jedan od njih...

— Mislite šta hoćete — dobaci Ozgud. — Došao sam ovde da popijem piće i da spavam. Ostalo me ne interesuje!

— Hteo je da ga opomene — javi se neko iz gomile.

Ozgud se slatko nasmeja na te reči.

— Da sam hteo — izgovori polako — Šastro ne bi ležao ovde kao pas! Već ti, momak!

Onda okrenu svima leđa i zgrabi flašu iz krčmarevih ruku. Zatim je ponese pravo prema okupljenoj gomili. Čuteći, ljudi mu napraviše prolaz.

Merl Ozgud izabra jedan sto u uglu i nasu piće u čašu.

Više ih nije udostojio nijednog pogleda.

* * *

Rano ujutru, revolveraš iz Longvia uzjahao je svog konja baš u vreme kada je grobar prevozio mrtve razbojnike. Bili su nabacani u drvena kola kao trupci. Nekima su visile noge, nekima ruke, dok su glave položene na grube ivice odskakivale pri galopu.

Prašina je ostajala za kolima kao poslednja pratnja Grisomu Šastrou i njegovoj bandi.

Jedan olinjali, izgladneli pas pratio je trag kola i njušio kapi krvi koja je isticala iz nečijih rana.

Merl Ozgud obode konja.

Kad bude prešao Nort Kanadien, osećaće se lakše. Možda će mu pasti na um da se u njoj opere ili okupa. Tako bi bar naizgled sprao mučninu koju je ostavio kod saluna „Vatrene vode" od sinoć.

Merl Ozgud će, kasnije, prvi stići u Tulsu.

* * *

Sivi stetson, elegantan žuti kaput sa dugim peševima i reverima od crnog somota, prugaste pantalone preko čizama od finog laka, kratkih sara i srebrnih mamuza pozadi, opasač od žute kože i kolt kalibra 45... Malo ugojen, širokog lica koje je na prvi pogled izgledalo da pripada nekom bogatom stočaru ili trgovcu spremnom na svaki dobar posao, ako nađe zajednički jezik sa kupcima... Krupni, pri dnu potkresivani brkovi, požuteli od duvana i težak hod...

Tako je otprilike izgledao Stiv Kešmen, revolveraš iz Otave, na reci Demoin, država Ajova.

Mogao je da liči na stočara, farmera, bankara, krčmara, kockara, ali na revolveraša je ličio najmanje.

Lice mu je delovalo pitomo i dobroćudno, bore ispod očiju razvlačile su se pri osmehu, a usecale kad ga zameni opak sjaj. Stalno je držao debelu cigaru među zubima, dok je jednu nosio u rezervi u gornjem džepu od smeđeg prsluka.

Koračao je teško, sporo. Pri hodu su mu mamuze zveckale, ali ruke su mu bile brze. Neverovatne brze, nasuprot tome što su bile pozamašne, zatupastih prstiju i debelih zglavkova.

U prvo vreme bio je pratilac kočije kompanije „Vels Fargo", između Otamve i Kvinsija. Kada mu je povremeno da prevozi zlato za vojno utvrđenje s druge strane Misurija, ubio je stražare, vozača i nestao prema Kanzasu.

To je bio početak revolveraške odiseje Stiva Kešmena. Počeo je sa tri mrtva na savesti, a kraj još nije želeo da sagleda. U međuvremenu je pustio brkove, malo skratio i obojio kosu, nabacio desetak kilograma više na sebe i počeo da operiše na svoj način. Zavaravao je mnoge svojim izgledom i svojom rečju, a kada je zadobijao poverenje, nemilosrdno je uklanjao svakog ko bi mu se isprečio na putu.

Nigde se nije dugo zadržavao.

Ni u jedno mesto nije se vraćao, po drugi put, osim ako je baš morao. A i tada je birao noć.

U Hačinsonu je zaludeo kćerku bogatog stočara i dan pre zakazanog venčanja uspeo da iz nje izvuče tajnu o skrivenim dragocenostima, u jednom sefu ugrađenom u velikom, zidanom kaminu dnevne sobe.

Uspeo je sve da pokupi, ali kada je ujutru nameravao da iščezne, uvideo je da kasni. Devojka je posumnjala u Kešmenovu žustrinu dok ju je ispitivao o sefu i obavestila oca i brata.

Sačekali su ga pred hotelom, njih četvorica.

Stiv Kešmen je tada pokazao da je zaista brz. Ubio je devojčinog brata, a ostalima „poklonio" po olovo u razne delove tela.

Bila je zaista sušta istina da su ga oni nazvali kojekakvim imenima i potegli prvi.

Ali Kešmen nije hteo da sačeka objašnjavanje pred sudijom i zakonom. Okačio je kožnu torbu punu novca i dragocenosti o sedlo i odmaglio na jug, vešto prikrivajući tragove po obalama Arkanzasa.

Izigravao je bogate zemljoposednike i dolazio čak dotle da je u kockarskim partijama potpisivao priznanice koje nisu vredele ništa! Kada se to ispostavljalo kasnije, Stiv Kešmen bi iščezao.

Njegov izgled često je varao mnoge bitange, pa i poštene ljude. U tom trapavom, naizgled dobroćudnom novajliji poneko je zaželeo da istrese malo pića iz vena, a obično bi se nalazio u prašini, ili na podu s metkom među rebrima.

Stiv Kešmen je retko izazivao. Njega su obično prosto „gurali" da izvuče oružje, a tada se dešavalo ono što se niko nije nadao!

Malo pogureni, pitomi „stočar" naglo bi se ispravljao kao zategnuti luk, potezao poput zvečarke, i priča je bila gotova.

Sve je bilo „po propisu". Bio je izazvan.

U Salini je varao na kartama i bio uhvaćen na delu. Nije se zbog toga mnogo uzbuđivao. Čekao je da se protivnik iznervira i da u svom besu povuče kolt.

Tada bi Kešmen opalio za delić sekunde ranije i pod stolom bi se našlo još jedno telo, s rupom na čelu.

A svi su, naravno, videli, Kešmen je potegao kasnije.

Branio se'

A dokaz o varanju ubijeni je odneo sa sobom na onaj svet...

U Pitsburgu se nametnuo da bude šerif i očisti mesto od ološa koji se tu okupljao na granici. Prvo je zaveo red po salunima, najkasnije zatvaranje u osam! To je, naravno, značilo propast za vlasnike. Onda je od njih zatražio neku vrstu poreza za sebe, ukoliko žele da skine zabranu. Platili su mu. Kada je ispitao kako posluje mesna banka i kako se doprema novac u nju i iznosi iz nje, stavio je tačku na njihovo poslovanje poteravši lično vlasnika iz kreveta da mu otključa sef i strpa u torbe sve što je imao unutra!

Iščezao je iste noći, a potera ga dugo nije mogla pronaći.

Možda ga ne bi našla nikada, da nije zastao u Dedvud kod neke krčmarice. Ona se pohvalila da ima bogatog gosta, pa je Stiv Kešmen izleteo kroz prozor u donjem rublju, samo sa koltom u ruci!

Sav novac ostao je u sobi i pao u ruke poteri.

Tada se prvi put vratio u jedno mesto dva puta.

Sve je ponovio na istovetan način: Izveo je vlasnika iz postelje napolje, odveo u banku, ispraznio sef i pobegao. Međutim, novoangažovani detektivi, koji su obezbeđivali prilaze u banku, spazili su ga i istrčali pred njegovog konja.

U noći bez mesečine, Stiv Kešmen se pokazao boljim strelcem.

Oba čuvara su pala pod kopitama njegovog vranca. Jedan se više nikada nije digao...

Tako je i Stiv Kešmen jahao u senci vešala.

U Vičiti, pre tri jutra, zatekao je poruku od Pita Šeparda. Glasila je na njegovo izmišljeno ime i stajalo je samo:

„Kreni u Tulsu, ruka će biti zalečena".

Znao je šta to znači.

Setio se tog paklenog dana u Džeferson Sitiu.

Hotel „Grand", stolovi sa zelenom čojom, čitavo jato bogatih ptičica koje je samo trebalo očerupati. Bio je prvi put u tom gradiću, siguran da ga niko ne poznaje.

Uostalom, jednom će se desiti da neko vikne: „To je Kešmen!" Tada će odlučivati brzina, a u tome je bio majstor. Živog ga niko neće otpremiti iza rešetaka i posle na vešala!

Promenio je nekoliko stolova dok nije našao onaj pravi. Igralo se u velike svote, ali je igra bila laička. Partneri su bili sredovečni ljudi koji su pozama imitirali rutinerske hazardere i neveštim blefovima dovodili sami sebe u neugodne situacije.

Bio je to sto kao stvoren za Kešmena!

Njegovo lice bilo je pristupačno, pogled srdačan, reči uljudne. Prihvatili su ga malo s rezervom i revolveraš je dozvolio sebi da izgubi nekoliko rundi kako bi probio led.

Kod petog deljenja je tako drsko blefirao da mu je samom zastao dah. Ali, uspeo je.

Zatim je bezočno počeo da vara, ali uvek sa bespomoćnim osmehom koji kao da je govorio: „Šta mi je, otkud meni tolika sreća? Zaista mi je neprijatno..."

Njegovi partneri su se zgledali, ali još uvek nisu reagovali, iako je gomila novca rasla revolverašem kao vetrom nanešeno brdašce peska.

Kešmen je sve slobodnije igrao, sve dok pri jednom velikom „potu" nije preterao.

Dobro se sećao celog razgovora, kao da se juče desilo, a ne pre tri meseca.

Kada je pokupio novac sa sredine stola i složio u svežanj, istovremeno je razmišljao nije li vreme da prekine i udalji se sa dobitkom? Računao je da ima preko 5.000 dolara, lepa suma za put u Sent Luis.

Setio se kako mu je rekao jedan od partnera, neki debeli trgovac žitom:

— Mister, i ovo ste lako dobili?

Kešmen je slegnuo ramenima, kao: desilo se, šta mogu.

— Suviše lako! — dodao je neodređenim glasom drugi partner, suvonjavi bankar. — Zar i vi ne mislite isto? — obratio se nekome blizu sebe.

Stiv Kešmen se namrštio, premestio cigaru s jednog kraja usta u drugi i okrenuo se.

Za susednim stolom ugledao je nekog čoveka u crnom kalifornija šeširu širokog oboda, lica kao od kamena isklesanog, na kome su ledenoplave oči izlivale na svakog koga su dotakle, čitavo tuce ledenih šiljaka!

— Šta on ima sa nama? — uznemiri se Kešmen. Nije mu se sviđao čovek za susednim stolom, nikako. Nosio je crno odelo, a kao sneg belu košulju. Dugi, uzani prsti redali su karte svojstvenom nehajnošću. Revolveraš spusti pogled i zapazi bogato ukrašen opasač i vršak drške jednog od koltova, ukrašen slonovačom!

— Ko je on? — ponovo se oglasi Kešmen.

— On? — Bankar se lako zavali na stolici. — Igrali smo sa njim sinoć. Igra odlično, ali i džentlmenski.

— Šta time hoćete da kažete? — ukruti se Kešmen.

— Ne znam ni sam — odvrati bankar — ali sam primetio da vas je posmatrao dok igrate. Možda je bolje video od nas?

— Šta to? — izobliči se revolveraš. Njegovo lice se za tili čas preobrati u masku zvečarke. Bio je spreman na skok.

— Recite nešto? — podstače bankar kockara.

— To nije moja igra — odgovori on metalno hladnim glasom. — To je vaša igra i vaš novac...

— Više nije naš... — uzdahnu trgovac.

Stiv Kešmen nije izdržao, a da ne pecne. To mu se kasnije i osvetilo, jer stranac u crnom, ionako nije imao nameru da se meša. Ali Kešmen je izbacio jednu glupost:

— Šta on zna o poker? — rekao je podrugljivo. — Ne zna ni najjaču kartu u toj igri... taj palicknko!

Za trenutak je zavladala tišina.

Zatim je čovek rekao mirno:

— Vaš najjači adut je u rukavu, mister...

Stiv Kešmen se odgurnuo od stola.

— I za okovratnikom, kad se počešete... — dodao je.

Trgovac i bankar su položili dlanove na sto, spremni da zaviču po šerifa.

Revolveraš je osetio da je pročitan.

Prokleti dendi!

— To je uvreda! — viknuo je i ustao. — Uvreda koja se može oprati samo...

— ...krvlju! — dopunio ga je usamljeni kockar i nastavio da ređa karte, poluspuštenih kapaka.

Stiv Kešmen je izgubio kontrolu nad sobom i munjevito spustio ruku prema svom oružju. Učinio je to na uobičajen način, rutinerski, hitro, s ciljem da ubije...

Ali, tog dana sreća mu je okrenula leđa!

Namerio se na boljeg od sebe.

Kada je izvukao kolt i ispravio ga prema kockaru, odande je sevnuo narandžasti plamen i Kešmenovo oružje odletelo je preko stola u ugao...

Nije verovao svojim očima!

Bio je to potez koji se jedva pratio okom, a preciznost, na kome su mogli da mu pozavide svi revolveraši Zapada!

Još se grmljavina pucnja nije ni stišala, a ovejani lupež se levom rukom mašio za skriveni „deringer" u unutrašnjem džepu svog žutog kaputa.

Međutim, ruku mu je na pola puta presekao nov hitac!

Zrno mu je razmrskalo šaku i obojilo dlan krvlju. Bol je pomračio um Stiva Kešmena. Kada je progledao, kockar je već imao kolt vraćen u futrolu i ruke na stolu koje su ređale karte...

Uho mu je uhvatilo udaljen šapat:

— To je Holidej... Dok Holidej!

Tada mu je bilo jasno s kime je imao posla.

Povukao se, ostavivši sav dobitak na stolu. Stigao je jedino da podigne oružje sa poda i smesti ga u korice.

Pogled pun mržnje uputio je prema Džordžijancu, ali ovaj ga nije sačekao. Njegove oči ostale su prikovane za karte, skrivene u senci oboda šešira, nedokučive, hladne, đavolske oči velikog kockara i strelca...

Stiv Kešmen napustio je Džeferson Siti, nešto ranije od Holideja. Obojici se zametnuo trag, s tom razlikom što je leva Kešmenova ruka ostala obeležena za ceo život.

Tri prsta ostala su mu nepokretna, oštećena i iskrivljena!

Bila je to paklena uspomena na čoveka iz Džordžije, koji je u Džeferson Sitiju nadmašio revolveraša za čitavu klasu!

Samo, ako je kockar zaboravio Kešmena, za ovoga se to ne bi moglo reći.

Pit Šepard, koji ih je povremeno okupljao pred veći poduhvat, znao je da će svako od njih rado naplatiti dug Džordžijancu. Sami, oči u

oči, nisu predstavljali dostojne protivnike. Zajednički, mogli bi nešto da učine.

* * *

Umesto u Arkanzas Siti, Kešmen je skrenuo na istok prema Parsonsu, iako je taj put bio nešto zaobilazniji. Tamo je vodio jedan krak železničke pruge i revolveraš je želeo da uštedi u vremenu i da se odmori od sedla.

Lokomotiva je vukla dva putnička vagona i jedan teretni natovaren nekom građom i džakovima.

Prolazili su kroz brdovit kraj, ispod četinara i kamenjara sa obe strane. Vrelo podne nagoveštavalo je sparne popodnevne časove na putovanju.

Oblaci dima i pare iz odžaka lokomotive povremeno bi se savijali do samih prozorskih okana i zasipali putnike čađu i oštrim mirisom spaljenog uglja.

U vagonu u kome se nalazio revolveraš bilo je desetak putnika.

Svi su sedeli na sedištima kraj samih prozora ne bi udahnuli nešto svežijeg zraka ili vetra, ali spolja je samo ulazila nesnosna jara i pramenovi prljavog dima.

Na sedištu prekoputa Kešmena, malo ukoso, nalazio se tip u zamašćenoj jakni, s velikom vratnom maramom plave boje. Lice mu je bilo rošavo, išarano bubuljicama i crnim tačkicama. Oštar, izbačen nos, zašiljenog vrha kao kljun kakve grabljivice, nadnosio se nad tankim, sasušenim usnama povijenim nadole.

Futrolu kolta pomerio je napred, tako da ga nije žuljila dok je sedeo a mogao je lako da je dohvati pod rukom.

Sve češće je bacao pogled prema revolveraŠu.

Uskoro nije skidao oči sa njega.

Stiv Kešmen je prividno utanjao u dremež, ali je osećao da tip nema nameru da prestane sa fiksiranjem. Nije ličio na policajca ili detektiva. Bila je to obična, razbojnička njuška kakve je sretao na mnogim mestima kojim je prolazio.

Tip je gledao tako upadljivo da se čak i Kešmen osetio nervoznim.

Promenio je noge, prekrstivši levu preko desne, lako zvecnuvši svojim srebrnim mamuzama.

Taj zvuk kao da je čoveka prekoputa podsetio na nešto i on se osmehnuo uglovima usana.

Revolveraš potraži šibicu da pripali ugašenu cigaru, ali tip je bio brži.

Hitro je kresnuo palidrvce, premestio se bliže i pružio ruku.

Dok je revolveraš s podozrenjem uvlačio prve dimove, rošavko se osvrnuo oko sebe, a onda još više nagnuo.

— Kešmen? — upita tihim glasom.

Revolveraš iz Ajove se trgao.

— Sećam te se iz Hačinsona — dodao je nepoznati još uvek tihim glasom — i to kao mladoženje...

Kešmen nije ništa rekao, samo je posmatrao sagovornika pravo u oči.

Razmišljao je da li da se pravi lud ili da ga izbaci kroz prozor na prvoj okuci. Tip je očigledno imao

nešto sasvim drugo na umu, a ne da provocira revolveraša. Jer, govorio je tiho i pazio da ne skrene pažnju.

— Hteo bih da izbegnemo nesporazum — nastavio je on. — Ja sam Li Šouken. Čuo si za mene?

— Ne — odgovori Kešmen, što je i bila istina.

Tip sleže ramenima.

— Nije ni važno — reče. — Samo da znaš... da ne bude nesporazuma, ostani samo miran!

— Zašto? — procedi Kešmen preko svoje cigare.

Šouken pokaza rukom iza sebe.

— Ovaj voz biće napadnut — nastavi. — Imam svoje ljude, a ne želimo sukob s tobom. To je sve.

Kešmen se jedva uzdržavao da ne otpljune.

— Pljačka? — upitao je tobož nezainteresovano.

— Tako nešto...

Kešmen klimnu glavom.

— U redu! Koliki je moj deo?

— Deo? — razrogači oči Šouken. — Ja sam te samo opomenuo da ne misliš...

— Eh, umukni! Kešmen nije budala. Pogrešio si prvo što si me prepoznao. Drugo, što si me opomenuo. I treće, što mi nisi lepo ponudio polovinu plena...

Li Šouken se odmakao malo dalje, kao da je nagazio na ježa.

— O čemu to pričaš? — zarežao je. — Nas je trojica, i sve je naše. Ti samo ostani miran...

Stiv Kešmen se nasmejao, kao da je čuo dobar vic.

— Kasno je za to, mališa! — odgovorio je. — Pola meni, a pola vama. Zar to nije pošteno?

— Nije, do đavola...

— Nije? Mogu da te odam! Mogu... mogu da pripucam i da ubijem najmanje dvojicu od vas trojice. I da među tom dvojicom budeš ti, Razmisli!

— Ja sam budala što sam ti uopšte prilazio! — prosikta bandit.

— Da si budala, to jesi! Ali dobro je što si mi otkrio planove. Jedan revolver više može dobro da dođe, a?

Izgovorio je to prijateljskim glasom, da se Šouken u prvi mah pokolebao.

Međutim, odmah se povratio i zauzeo nepomirljiv stav. Bio je spreman da se udalji. Ali, Kešmenov pogled ga je prikovao na mestu.

— Ja sam tu da ne učiniš i neku glupost — savetovao ga je revolveraš skoro nežnim, očinskim glasom. — Poveri mi sve pa da zajednički razmotrimo situaciju.

— Đavola ću da se poveravam! — planu Šouken, glasno, i ostali putnici okrenuše glave prema njima.

Međutim, Kešmen je već prijateljski tapšao bandita po ramenu kao stariji brat kad se ponosi mlađim. Bila je to slika u koju su svi poverovali, pa su i nastavili da krive vratove preko otvorenih prozora.

— Gde je zlato? — došapnu mu Kešmen, stavljajući vrh svoje mamuze na Šoukenov kolt. A ruku je smestio blizu drške svog oružja i tako jednim nenametljivim, ali pametnim potezom lišio bandita bilo kakve reakcije.

— Neka si proklet! — opsovao je Šouken. — Moji ljudi će...

— Neće oni ništa! — smejuljio se Kešmen dobroćudnim osmehom. — Oni su u drugim vagonima ili na krovu. Ti si ovde sam. Zato počni da pričaš ili ću povisiti svoj deo plena na dve trećine...

— Ovde je puno svedoka, nećeš smeti...

— Ne mari — rekao je Kešmen — mogu da čekam!

Souken je počeo da se vrpolji.

— Ne dam polovinu! — prasnuo je, obliven znojem. Kešmen ga je posmatrao bez određenog sjaja. Čak se činilo i da ne razmišlja mnogo o onome što čuje ili kaže.

— Dobro — rekao je — po četvrtinu!

Šouken odahnu.

— To može — brzo je pristao. — Ovako... Sve je u onom poslednjem vagonu.

— Tamo nema ništa — začkilji Kešmen očima. — Tamo su džakovi i neke daske.

— U tome i jeste stvar — šepurio se Šouken. — Stavili su zlato među džakove, sa žitom, da niko ne posumnja. U drugom vagonu se nalazi kasa koju niko ne čuva. I to prazna kasa!

Kešmen je morao da prizna u sebi da je to dobra ideja.

— Zlato pripada železničkoj kompaniji koja nastavlja deo pruge od Parsonsa prema Tulsi. Nose ga u tamošnju banku, a odatle odnose novac za plate. Što se mene tiče... ja više volim zlato.

— Ti si pametan momak! — ohrabri ga Kešmen.

Ali, bandit je već smišljao kako da se otarasi revolveraša koji mu se nametao sa suludim idejama da naplati četvrtinu plena! Iako je o njemu slušao čudovišne priče, nije mu izgledao tako strašan i prepreden. Čak mu se činilo da je naivniji nego što bi trebalo da bude revolveraš takvog glasa.

— Koliko ga ima? — raspitivao se dalje Kešmen.

Šouken je odmahnuo glavom.

— To se ne zna... Može da bude 30.000 dolara, a možda i dva puta više.

— Kako si saznao za pošiljku? — smejuljio se pritvorno revolveraš.

— To je moja tajna! — isprsi se bandit. — Samo da znaš... neće me to skupo stajati. Jeftino sam saznao!

Pri tome se nasmejao i lupio šakom po koltu.

Kešmen s razumevanjem klimnu glavom.

Lokomotiva je počela da usporava na usponu i u vagonu je zbog toga postalo još toplije.

Kešmen skide svoj sivi stetson i poče njime da se hladi.

Za to vreme, Šouken je bacao poglede kroz prozor i kao da je iščekivao neki ugovoren znak ili slično.

— Šta je sad na redu? — upita revolveraš.

— Sad će napasti poslednji vagon... — objasni Šouken. — Tamo se nalaze četiri čuvara sa puškama, dobro su zaklonjeni i stalno motre ... Međutim, dok oni budu zabavlje-

ni pucanjem na napadače pozadi, nas dvojica ćemo se prišunjati kroz vagone i srediti ih!

— Izgleda prosto! — sumnjičavo zaključi Kešmen.

— Zato će i uspeti — potvrdi bandit. — Ti samo posmatraj, i pripazi da neko ne iziđe iz ovog vagona.

— U redu — klimnu glavom Kešmen.

Zatim stavi novu cigaru u usta i natuče šešir na čelo spremajući se da drema.

*
* *

Dva jahača sjurila su se kamenim obronkom prema pruzi, dižući stubove prašine za kopitama svojih konja. Ispod njih je prštalo sitno kamenje i razletale grančice kržljavih žbunova.

Poslednji otvoreni vagon natrpan džakovima i građom bio im je na dohvatu.

Četiri stražara u njemu sumnjičavo su pogledala u jahače.

Onda su odjeknuli pucnji.

Zrna su proletela iznad glava ljudi skrivenih među džakovima. Dva konjanika poterala su svoje životinje za vozom, trudeći se da održe ugovoreno odstojanje, ni preblizu ni predaleko.

Ljudi u vagonu su polegali po džakovima i uzvratili vatru. Bili su obučeni neupadljivo, kao skitnice koje nisu imale kartu za bolja mesta, ali sada su se vešto pokrenuli za odbranu, izvlačeći oružje ispod nogu.

Jahači su pratili voz i pucali besomučno, ali neprecizno.

Ispraznili su koltove i dohvatili puške.

Za to vreme, Li Šouken je otvorio vrata na vagonu. Iza njega, jedan od pomagača okrenut leđima platformi držao je u šahu putnike u vagonu.

— Mirni su? — upita Šouken prijatelja.

— Jesu — odgovori ovaj.

Šouken se prebaci preko spojnica, praćen svojim ortakom.

Kloparanje točkova prigušilo je njihovo kretanje. Jahači su videli da njihovi partneri stižu na određeno mesto i prestali su da pucaju. Zatim su usporili konje.

Šouken je već bio na prvim džakovima.

Kao da je predosetio novu opasnost, jedan od čuvara se okrenuo na suprotnu stranu i ugledao rošavo, iskeženo lice Lia Šoukena.

Nije stigao ni da opomene drugove.

Bandit je opalio i pogodio nesrećnika u glavu. Srušio se na džakove kao lutka od slame.

— Niko da se nije maknuo! — proderao se Šouken.

Čuvari su se zgledali, oklevajući da poslušaju ovakvu zapovest.

Mašinovođa je primetio da se nešto dešava pozadi, ali nije mogao još da koči pošto su bili na uzbrdici. U tom slučaju pretila bi opasnost da voz krene natrag.

Jahači koji su napali vagon sada su divlje zaboli mamuze u bedra svo jih konja i približavali se Šoukenu.

Neko od odvažnijih putnika otvorio je vrata na platformi, ali ga hi-

tac iz Šoukenovog kolta brzo vrati natrag.

Šouken pokaza rukom jednom od jahača da produži prema lokomotivi, dok je drugi produžio prečicom da dovede odmorne konje.

Šouken potera razoružane čuvare u kraj vagona.

— U kojem je džaku zlato? — upitao je.

Odmahnuli su glavama.

Šouken mirno ispali metak u jednoga. Samo je otvorio usta i skljokao se na kolena.

— Dakle?

Preostala dvojica brzo su se predomislila. Pokazali su na jedan džak u sredini gomile, vezan vrpcom drukčije boje nego ostali. Bandit dade znak svom pratiocu da proveri.

Ovaj se javi posle nekoliko trenutaka, glasom punim uzbuđenja.

— Ovde je, Li!

— O kej! — odvrati Šouken i pokaza dvojici stražara koltom pravac kretanja, preko ograde napolje!

— Brzo! — suknuo je na njih. Lokomotiva je dobijala ubrzanje.

Poslušali su ga bez reči.

Šouken je posmatrao kako se kotrljaju padinom, udarajući o kamenje i žile drveća izdignute iz zemlje. Za to vreme, njegov partner je prebacio zlatne poluge iz džaka u bisage koje su mu se nalazile prebačene preko ramena.

— Do đavola, teško je! — procedio je čovek.

— Što je teže, to bolje! — iskezi se Šouken. — Šta to radi Norton? Je li poludeo? — uozbiljio se potom.

— Zašto?

— Trebalo je da natera onog mašinovođu da stane, jer nas odmorni konji čekaju iza onih stena . .

— Pa, prošli smo ih, do vraga!

— Ne razumem! Je li Norton poludeo?

Umesto da usporava, voz je uzimao sve veći zalet. Šouken se prebacivao prema putničkom vagonu, sa uperenim koltom. Bio je u stanju da ubije svoga ko bi mu se isprečio na putu.

Žurio je da stigne do lokomotive.

Iskakanje pri ovakvoj brzini nije dolazilo u obzir. To bi značilo sigurno slomljen vrat ili smrt.

Uhvatio se za ogradu i pružio ruku da pomogne svom čoveku sa bisagama punim zlata.

Kada su se obojica našli na platformi, otvorila su se vrata i Šouken ugleda Stiva Kešmena.

Držao je revolver u ruci.

Šouken je za trenutak bio zbunjen, a onda mu je sve postalo jasno.

Revolveraš iz Ajove hteo je sve za sebe!

I voz koji je nastavio put mora da je bilo njegovo maslo. Sigurno je onemogućio Nortona da dopre do lokomotive, kako bi lakše došao do torbi.

Nebesa!

Šouken je sa užasom video da iz Kešmenovih cevi izbija plamen.

Nije stigao da upotrebi svoj kolt.

Odbačen udarcem smrtonosnih zrna, Li Šouken je pao na svog partnera i povukao ga prema izlazu.

Kešmen nije računao na tu mogućnost.

Pružio je ruku da dograbi torbe, ali je zakasnio za delić sekunde.

Oba tela sunovratila su se preko stepeništa u ambis.

Li Šouken je već bio mrtav kad je padao, a iz grla njegovog partnera odjeknuo je životinjski urlik strave.

Njihov let kroz vazduh učinio se Kešmenu kao večnost.

Voz je odmicao, a oni su tek dodirnuli zemlju, uz tup udarac, kovitlajući oko sebe prašinu i sasušeno šiblje. Na suncu su za trenutak bljesnuli komadi žutog, dragocenog metala koji su se rasuli iz torbe.

Revolveraš je bledih obraza posmatrao kako desetine hiljada dolara izmiču pred njim, iako su mu do malopre skoro bili pod prstima!

Krenuo je da skoči, ali brzina je bila ubilačka.

Dok se kolebao, voz je odmakao dovoljno daleko da zakloni i ljude i zlato u šumarku.

Jedino mu je preostalo da zaustavi kompoziciju i da se vrati natrag. Međutim, neće li to pobuditi sumnju? Neće li i ostali krenuti, ako su videli šta je ispalo iz bisaga? A možda i nisu?

Vredelo je pokušati.

Ušao je unutra, a tada je dobio udarac po glavi!

Smračilo mu se i on je pao preko sedišta...

Dva usplahirena putnika stajala su nad njim; jedan je držao odlomljenu drvenu prečagu od prozora. Kada se revolveraš stropoštao, oni su se zgledali.

— Pa, taj nije od onih napadača? — promucao je jedan.

— To je putnik! Video sam ga... sad je izišao...

— Pa, ja sam mislio...

— Da si mislio, ne bi udario nevinog čoveka! — grdio je onaj drugi. Onda je provirio kroz odškrinuta vrata.

— Ne vidim više nikoga napolju — prošaputao je radoznalcima iza sebe. — Samo u onom vagonu neko leži...

— Ko je?

— Neko od onih skitnica što su se sunčali na džakovima. Zašto su uopšte napadali ovaj voz?

— Nemam pojma!

— Neka šerif u Parsonsu lupa glavu oko toga!

Voz je nastavio svoj put.

Stiv Kešmen je ležao onesvešćen, izgubivši sve šanse da dobije zlato železničke kompanije. Kasnije, kada su očevici dobro opisali događaje i mesta, železnički detektivi su pronašli veći deo izgubljenih poluga.

Ono ostalo progutale su pukotine i ponori.

I revolveraš je sišao sa voza u Parsonsu, loše raspoložen, a i sa pozamašnom čvorugom na glavi.

* * *

Parsons, na granici Kanzasa i Oklahome, bilo je naselje bez nekog reda i oblika. Kuće-sandučare su na periferiji naselja nicale kao da su tu slučajno ostavljene, dok se tek malo dalje, u sredini, videla veća gomila zgrada, između kojih se nalazio prostor nazvan glavnom ulicom.

Železnička stanica nalazila se čitave dve milje daleko od prvog saluna i Stiv Kešmen teškim korakom krenu u tom pravcu.

Vest o pucnjavi i mrtvima među džakovima sa žitom, brzo je doprla do ušiju gradskog šerifa Gejla Piketa.

On nije imao pojma zbog čega su ubijena dva odrpanca i čemu je služila pucnjava osam milja severno od Parsonsa.

Objašnjenje je ubrzo stiglo kada su se pojavila dva železnička detektiva koji su imali zadatak da sačekaju voz i provere da li je zlato „čitavo" doputovalo u stanicu.

Oni su u dve reči kazali šerifu u čemu je stvar i smesta pojahali konje.

Stiv Kešmen nije imao konja, a ni volje da na sebe navlači sumnju.

Važnije od svega bilo je da stigne u Tulsu i nađe se sa Šepardom. Misleći o tome, podigao je svoju levu ruku sa zgrčenim prstima i promrsio psovku kroz zube.

Koračao je, a srebrne mamuze tupo su zveckale po prašnjavom drumu. Bio je to drum išaran desetinama tragova kolskih točkova i konjskih kopita, duboko usečenih za vreme kiša, a sada spečenih i otvrdlih na suncu.

Jedno poznato lice promaklo mu je sećanjem kada je prolazio pored trema saluna „Kanzas".

Gde li ga je video?

Stajao je oslonjen o stub, oborena pogleda u prašinu, zauzet pušenjem. Međutim, Kešmen se mogao zakleti da ga je malo pre toga pažljivo osmatrao.

Bio je visok, mršavih ramena i dugačkih ruku. Upali obrazi i šiljasta brada pomolili su ispod oboda pohabanog, južnjačkog šešira, kakve su nosili ofirici, sa izbledelom oznakom napred. Preko otrcanog kaputa od tamnozelenog somota bio je prebačen kolt 45 „bantlajn" specijal, kojeg je širom Zapada proslavio Vajata Erpa. Ali, o boku ovog neznanca nije delovao tako zastrašujuće.

Stiv Kešmen je dugi kraj svog elegantnog žutog kaputa zdesne strane malo zabacio i time oslobodio dršku svog oružja.

Onda se uputio prema salunu.

Mršavko je i dalje bio udubljen u posmatranje zemlje ispred svojih čizama. Kešmen je bio siguran da ga odnekud poznaje, ali uzalud se naprezao da se seti odakle.

Sunce je peklo i Parsons je ličio na ključali lonac.

Rojevi malih, jedva vidljivih mušica kovitlali su se između napuklih, sasušenih zidova. Oborenih ušija, dva konja pred salunom lenjo su otresali grive.

Kešmen je odustao od namere da uđe u salun.

Pršao je konjima i zagledao ih sa svih strana. Preko sedla jedne „pinto" kobile velike grive i crnih pega po vratu, video je da čovek kraj stuba menja položaj svoga tela i skreće pogled na njegovu stranu.

Revolveraš iz Ajove prođe sa druge strane životinje, milujući je dlanom.

— Tvoja je? — upitao je, zagledan u žig. Bila su to slova LL, duplo L. Verovatno kupljena na nekom ranču, a možda i uzeta ispod nekog umirućeg vlasnika.

Neznanac je mrzovoljno klimnuo glavom.

— Prodaješ je? — pitao je dalje Kešmen sa najdobroćudnijim izrazom na licu.

Mršavko je prezrivo otpljunuo opušak zalepljen na donjoj usni.

Onda je zavukao ruku pod kaput i odatle izvukao komad presavijene, požutele hartije. Činio je to nametljivom ležernošću, ali Kešmenu se, takođe, nigde nije žurilo. Istina, dan je bio pakleno vruć, pa ipak, viski je mogao da pričeka.

Čovek je razvio hartiju, nekoliko trenutaka je gledao, a zatim okrenuo celu stranu prema revolveraŝu.

— Kešmen, zar ne? — rekao je promuklim glasom.

Revolveraš je video jasno svoju sliku, istina malo izbledelu i iz mlađih dana, ali bila je njegova. Poternica je možda stara šest meseci, zaključio je. Samo profesionalac je mogao da ga prema tom crtežu prepozna.

— Ah, pa ti si 'Lorni... Lorni Prajs! Lovac na ucene! — primeti Kešmen, ne uzbuđujući se.

— Znači, ti si ovo? — presavi ovaj poternicu i vrati na svoje mesto. — Vrediš 5.000 dolara!

— Pre pola godine! — opomenuo ga Kešmen, koga je, izgleda, sve ovo zabavljalo. — Šta smeraš?

— Da te odvedem u Hačinson! — reče Prajt. — Živog ili mrtvog tako piše. Zavisi kako ti voliš...

— Sviđa mi se ovaj konj — javi se Kešmen, zamišljeno. — Žao mi je što ćeš ostati bez ucene i bez konja, Prajse!

Senka krova prešla je preko drvenih stepeńika.

Lorni Prajs, lovac na ucene iz Pekosa, zakoračio je u prašnjavo tle.

Njegove duge ruke skoro su mu dosezale do kolena.

Lice Stiva Kešmena odavalo je uobičajenu dobroćudnost, dok se lagano udaljavao od kobile. Ulica je bila pusta, ni pas se nije usuđivao da pređe iz jedne hladovine u drugu.

— Zar si zbog mene u Parsonsu? — upita revolveraš iz Ajove.

— Lutam tako... — neodređeno odvrati Prajs, odstupajući korak po korak ukoso.

Kešmen se smeškao nevinim osmehom.

Dileme nije bilo za Prajsa: Kešmen nije imao nameru da se preda.

Morao je da ga ubije.

Imao je rezervnog konja za žrtvu. Lorni Prajs je uvek sa sobom vodio rezervnog konja pored svoje kobile, jer je retko imao priliku da ga vodi praznog sedla.

Gomila poternica u džepu kaputa brzo bi se popunjavala čim bi se spisak ucenjenih svodio na dva ili tri čoveka.

Kešmen je bio dobra para za ovu nedelju.

„Bantlajn" specijal kalibra 45. sa dugom cevi, protiv „lajtinga" sa kojim se njegov vlasnik nikada nije razdvajao, ni u snu.

„Bantlajn" bi u rukama Erpa ili Bata Mastersona bilo ubojito oružje. Pravi demonski salto koji izbacuje vatrene munje u trzanju iz korica!

Ali među prstima Lornija Prajsa on je tog popodneva otežao kao nikada dotada.

Stiv Kešmen nije imao želju da čeka lovca na ucene da se smiluje i prvi potegne.

Krenuo je kao da hoće po džepovima da potraži šibicu. Ali je mahnito istrgao svoj kolt uporedo, sa Praj-

som, koji je tek ispravljao cev svog oružja.

Na suncu su bljesnuli uglačani, ovalni metali kroz čije su otvore prošli narandžasti gromovi!

Mršavo, uvelo lice Lornija Prajsa izdužilo se još više kada je pod grlom eksplodirao nesnošljiv bol...

Povukao je oroz, samo toliko je smogao snage.

Zrno se zabilo u tvrdu, spečenu zemlju zasutu žućkastom prašinom.

Kešmen opali još jednom.

Taj drugi metak prosto je zgromio dugačku priliku lovca na ucene i sklupčao ga u prašini.

Stiv Kešmen mu priđe, izvrnu na leđa i izvadi smotuljak papira ispod kaputa. Bila je to lepa gomila poternica, među kojima se nalazila i njegova slika.

Sve je to strpao u košulju i mirno se vratio konjima. Odabrao je kobilu i uzjahao je, kao da se ništa nije desilo.

Vrata na salunu „Kanzas" bojažljivo su se odškrinula.

Parsons je dobro znao da šerif nije u gradu, pa niko nije imao nameru da ga zamenjuje. Dve glave su se nadvirivale pogledima prema ulici, ali Stiv Kešmen je već odlazio.

Imao je konja, i to kakvog!

Lorni Prajs je ostao na suncu, lica zarivenog u debeli, usijani sloj prašine glavne ulice. Tako je sačekao i šerifa.

* * *

Drugi revolveraš na glasu jahao je prema Tulsi, obuzet predosećanjem da će nastati prava zabava kada se odabrano društvo, skupi i skroji sudbinu legendarnom kockaru Doku Holideju!

Parsons je davno ostao za njim. Bilo je veče, april. Pakleni mesec te godine, kad su dani vreli, a noći prohladne!

Pravo pustinjsko podneblje, ta Oklahoma...

Stiv Kešmen će, kasnije, stići u Tulsu drugi. Merl Ozgud već se nalazio tamo.

* * *

Oliver Džordan krenuo je iz Enida žestokim galopom.

Pre toga, u Klausonu na Simaron riveru primio je poruku. Portir bednog hotela sa zvučnim nazivom „Central" jedva mu je dao, prethodno ga odmeravajući sumnjičavo od glave do pete.

Pit Šepard je javio:

„Kreni za Tulsu odmah. Doktor dolazi pravo na prag".

Doktor?

Samo jedan doktor mogao je da mu uzbrka krv predaka.

Zvali su ga Dok, bio je i doktor, i Holidej... imao je hiljadu imena, ali samo jedno lice koje će zapamtiti!

Lice koje je za Džordana bilo totem izgubljenog plemena i oblak koji donosi grad.

Ni stub smrti ne bi bio dovoljan da mu zataška osvetu.

Doktor sa očima koje donose led!

I rukom koja gromove šalje onamo kuda on to zaželi!...

Samo... ta vremena su odavno prošla. On nije verovao u bajke o

bogovima. Verovao je u ono što je nosio o boku, u boga s imenom kolt!

On, Oliver Džordan, ranije Pumino Oko!

Izdanak Maskalero Apača sa obe strane Rio Granda u Novom Meksiku, prešao je među „bele pse" kao njihv izvidnik u tvrđavi Fort Kembel. Dve godine je proveo među „plavim bluzama" naučio njihov jezik, naučio da rukuje oružjem, a po završetku rata sa pobunjeničkim plemenima napustio vojsku i počeo da skita srednjim Zapadom, tražeći nevolje.

Pumino Oko bio je drugi sin poglavice Orlova Kandža. Prilikom jednog pokolja od strane belih vojnika, on je preživeo sa nekolicinom i prebačen u tvrđavu, iza žice. U to vreme, vojnicima je bio potreban dobar izvidač i tragač i pitali su zarobljenike da li neko od njih želi da se prihvati te službe.

Svi su ponosno odbili tu ponudu.

Svi, osim jednog. Puminog Oka! On je pristao da radi za bele izdajnike sa dvostrukim jezikom, i tako ga je pleme odbacilo od sebe.

Međutim, Pumino Oko, kasnije nazvan Oliver Džordan, nikad nije skrivao svoje poreklo. On je znao da smrt njegovog oca i njegovog brata pada na dušu „belih pasa", ali je ćutke trpeo njihova naređenja i učio se njihovoj školi ratovanja i pucanja. Bio je rođeni strelac, sa izvanrednim refleksima i sokolovim okom.

Kada je napustio vojnički logor, imao je samo oružje, nešto odela na sebi i jedno sedlo.

Moglo bi se reći da je Oliver Džordan živeo za dve stvari: da bude izazvan od nekog belog čoveka kojega bi ubio u dvoboju, i da se približi beloj ženi!

Prve želje su mu se ispunjavale s vremena na vreme. Bez obzira koliko bio u pravu, on je bio samo prljavi crvenokožac i da nije imao hitre noge i dobrog konja, brzo bi visio o nekom drvetu ispred razjarene gomile belaca.

Druga želja mu se svetila dvostruko. Do bele žene bilo je teško doći, a ako bi došao, bio je to rizik u kome je glava stajala u torbi. Pokušavao je dva puta i oba puta je bio na domaku cilja. Sprečavale su ga puške rodbine ili slučajno zatečenih prolaznika. Međutim, želja za belom ženom samo se rasplamsavala jače. Oliver Džordan je time na neki način sprovodio svoju osvetu u ime Maskalero Apača.

Nosio je crni šešir sa ravnim obodom. Kosu nije sekao, pustio je da mu raste sa strane kao dva gavranova krila, spletena u kiku na vratu. Lice mu je bilo oštrih crta, bakarne boje, četvrtaste vilice i izbačenih jagodica. Bilo je to lice kao od kamena. Nepopustljiv, nemo.

Retko je govorio. Njegovi pokreti bili su rečitiji od jezika. Na nogama je nosio mokasine kakve su pravili njegovi saplemenici, a preko leđa ponču sa resama, koji je prekrivao opasač sa starim, vojničkim koltom i bovi nož za pojasom.

Kada je napustio Klauson na Simaron river, još uvek je nosio poruku zadenutu za pantljiku iznad oboda. Pročitao ju je ponovo sričući slovo po slovo, a onda je zgužvao i bacio u reku.

Bilo je to u Takamariju, pamtiće

taj dan i po olujnom novembarskom vetru, koji je valjao sasušeno grmlje tamarinske preko polja i nanosio o zidove kuća.

Da, bilo je to u Takamariju, sećao se...

* * *

U trgovinu mešovitom robom izvesnog Kaspera Kleja, Džordan je stupio u rano jutro. Nedostajalo mu je municije i sušene govedine za put.

U trgovini je bilo svega: po rafovima bale štofova i svile, razne kutije, džakovi, o tavanske grede obešeni butovi mesa i kaiševi slanine, konzerve sa pasuljom poređane po tezgi...

Bio je polumrak u radnji. Debele zavese navučene zbog sunca što je udaralo o stakla, stvarale su prijatnu hladovinu, ali su oblaci na zapadu počeli da se zbijaju kao zaplašena bela stada ovaca. Novembar je bio pretopao za to vreme i moralo je doći do promene.

Oliver Džordan je odmah privukao pažnju vlasnika i dvojice posetilaca u uglu.

Kasper Klej, trgovac, ispod oka je odmerio došljaka, a onda izmenjao poglede sa dvojicom u radnji. Bili su to kauboji, dotle zauzeti čitanjem spiska za nabavku robe.

Treći posetilac stajao je sasvim na kraju tezge okrenut leđima i prelistavao novine.

— Šta hoćeš? — upitao je trgovac Džordana neljubaznim glasom.

Revolveraš je pokazao rukom prema kutijama za municiju. Klej pogleda u tom pravcu, a onda u Indijanca.

— Imaš li novaca? — pitao je.

Džordan klimnu glavom. Izraz lica mu se nije promenio ni za dlaku. Gledao je trgovca pravo u oči.

— Da vidim! — osorno će Klej.

Džordan prvo pokaza prema kutijama.

— Nema ništa dok ne vidim novac! — odbi ovaj da ga usluži.

Dva kauboja se lagano približiše.

Indijnac — revolveraš je za trenutak razmišljao. Onda se mašio rukom pod ogrtač i izvukao svežanj dolara.

Jedan od kauboja je upadljivo zviznuo kroz zube.

— Pogledaj! — munuo je laktom svog druga. — Crvenokožac je napunjen dolarima do vrha! Šta misliš, otkuda mu?

Džordan ponovo podiže ruku i pokaza prema kutijama. Trgovac se kolebao. Novac je bio zaista tu, na dohvatu, ali kao da je čekao odobrenje kauboja za uslugu.

Bili su to mladi momci, između dvadeset i dvadeset pet godina, u odećama kakve obično nose kauboji na rančevima. Bili su slične visine, s tom razlikom što je onaj govorljiviji imao šira ramena i retku bradicu na obrazima. Nosio je, takođe, na ušima minđuše, ostatak nekih verovanja iz detinjstva.

Džordan je pokazao rukom iznad sebe. Trgovac Klej pratio je pogledom njegove pokrete.

— Hoćeš i meso? — promumla.

— Hoće on da se nafiluje batinama — primeti kauboj sa minđušama. — Zar služiš prljave crvenokošce, Kaspere?

Trgovac je ravnodušno slegnuo ramenima.

Oliver Džordan se pravio da ne čuje. I dalje je čekao.

— Nisam čuo da si mu rekao da se izgubi? — javi se opet kauboj, prilazeći sve bliže Indijancu. Ako je očekivao da će se Džordan okrenuti uplašeno, varao se. Kao da je pred sobom imao kip.

— Ima pare — dobaci Klej.

— Pa šta? — obrecnu se kauboj. — Možda su te pare krvave? Možda je zaklao nekog farmera?

On besno dograbi Džordana za ramena kako bi okrenuo prema sebi.

— Jesi li zaklao nekoga, crveni? Priznaj!

Međutim, iako se upinjao, Indijančevo rame se nije pomaklo ni za pedalj.

Tek kad je kaubojeva ruka skliznula sa njega, revolveraš se polako okrenuo.

Lice mu je ostalo neizmenjeno.

Jedino su oči gorele divljim sjajem!

Oliver Džordan je čekao da kauboj sasvim pobesni i da se lati oružja.

— Prokletstvo! — opsovao je ovaj. — Još bi trebalo da se uplašim?

— Bez pucnjave, Karli! — opominjao je trgovac kauboja, ali neubedljivo.

— Ko govori o pucnjavi? — nasmejao se kauboj hrapavim glasom. — Ovde se radi o batinama! Zar ne, Džoli? — obratio se svom drugaru.

Džordan je čekao...

Povlačenja više nije bilo.

Čak i da se predomisli, kauboj sa svetlucavim kamenjem u ušima potpisao je sebi smrtnu presudu.

On je Pumino Oko nazvao prljavim crvenokošcem, koljačem i lopovom.

To je bila dovoljna optužba koja se plaća krvlju. „Beli pas" imao je da umre tog jutra od njegove ruke.

Obojica, ako se drugi bude mešao.

Svi ovde, ako stanu protiv njega!

Karli, kako je trgovac nazvao kauboja, iznenada je opružio ruku i odvalio dva dobra šamara Indijancu!

Međutim, izgleda da je njega više zabolela ruka nego Indijanca lice.

Umesto srdžbe ili bilo kakvog drugog oblika gneva i besa, na njegovom licu kao da se razlivao osmeh.

Kauboj nije to mogao da shvati!

Oliver Džordan je sada bio sasvim siguran da će jedan prokleti „beli pas" biti manje na svetu!

Kauboj se odmakao od Indijanca kao od zmije!

— Prokleti, prljavi... ubiću ga!

I mašio se rukom za kolt.

Istog časa, uvideo je da nema nikakve šanse. Jer, ispod ponča provirila je cev teškog vojničkog revolvera pre nego što je nesrećni Karli stigao da povuče dršku svog oružja.

Njegov drugar nije ni spuštao ruke. Gledao je u tamni otvor cevi kao začaran.

Sevnuo je plamen!... Ali sa druge strane!

Karli je zažmurio iščekujući udar olova u telo. Međutim, ništa od toga nije bilo. Umesto kolta, Oliver Džordan je sada imao praznu šaku!

Bio je razoružan!

Oliver Džordan je okrenuo glavu

prema čoveku koji je dotle prelistavao stare novine i bio okrenut leđima. Njegovim primerom pošla su i oba kauboja, Karli i Džoli.

Čovek je okrenuo svoj kolt sa niklovanom cevi oko prsta i vratio u futrolu.

Bio je to pogodak za priču.

Indijanac je ubijao očima. Lice mu je promenilo boju, ali je i dalje ostalo tvrdo kao kamen.

Još jedan „beli pas" ga je pretekao. Oduzeo mu je pravo na zadovoljstvo da spere uvredu sa svog porekla. Bolje da ga je ubio nego što ga je razoružao! Ponizio ga je pred mladim bledolikim sa svetlim kamenjem u ušima. To Oliver Džordan nije praštao!

— Do đavola...! — procedio je Karli kroz zube.. — Već sam mislio da mi je odzvonilo! — priznao je, okupan znojem.

Stari vojnički kolt ležao je na podu, daleko od revolveraša iz plemena Maskalero Apači.

Džordan je imao još samo nož za pojasom.

Ali, to je bila slaba vajda prema Karlijevom koltu.

Sa trijumfalnim izrazom na licu, kauboj je potegao svoje oružje.

Zatim se ponovo oglasio strančev „linkoln", i Karlijev revolver izlete iz šake kao oprugom izbačen!

— Šta...?

Kauboj je pogledao u svoju ruku, a onda u stranca u crnom odelu.

— Šta to znači? — upitao je, zbunjen.

— To znači — javi se čovek metalno hladnim glasom — da ne pucaš u nenaoružanog čoveka!

Karli je zatreptao.

— Čoveka? — narugao se. — Pa to je običan Indijanac prerušen u revolveraša! Nemate pravo da mu pomažete...

Strančevo lice u polutami nije odavalo ništa posebno. Jedino mu je glas podsećao na prskanje leda.

— Zar njegov novac nije dobar? — upitao je trgovca.

Kasper Klej se promeškoljio i zamucao.

— Jeste, ali...

— Onda mu dajte šta traži! — zaključi on.

Međutim, Oliver Džordan nije tražio da se neko zauzima za njega.

Ne, nije na to bio naviknut!

Čovek u crnom odelu koji puca kao munja, pogrešio je što nije dozvolio Oliveru Džordanu da ubije bledolikog nasrtljivca.

Mržnja se ispisivala u Indijančevim očima dok je slušao čovekov govor. A i Karli je osetio taj pogled i izgubio je volju da podgreva svađu.

Džordan se sagnuo, uzeo svoj kolt i kao duh iščezao napolje.

Kad su se vrata otvorila, spolja se ušunjao prohladan, jesenji vetar i podigao stare, požutele listove novina sa tezge.

Kauboji su gledali za Indijancem kao za utvarom.

— Neka sam proklet — mrmljao je Karli — ako me nije pogledao tako, kao da vidi moj skalp obešen o njegovom pojasu!

— To je i video — složi se trgovac Klej. — Bili ste u pravu, mister — obrati se on strancu — što ste prekinuli ovu besmislenu svađu!

Rat sa Indijancima odavno je prošao...

— Neki još, izgleda, ratuju! — uzvrati čovek.

— Ne volim Indijance! — prosikta Karli. — Izgubio sam oca kada su napali karavan iz Hot Springsa. Oni su obični divljaci!

— Ima ih i takvih — reče stranac — ali i njima su ginuli očevi i braća, od strane belih.

— Mislim da ih volite, mister? — naroguši se Karli. — Možda ste im prijatelj, ali za mene niste ništa! Da se niste umešali, ja bih ga već sredio!

— To se videlo — izreče ovaj. — Koliko ste brzo potegli svoj kolt. izbio vam je znoj na čelu. miadiću!

Kauboj se saže i dohvati svoj revolver. Odmeravao ga je u ruci kao da nešto premišlja.

— Hajdemo! — pozva ga njegov prijatelj, vukući ga za rukav. — Napolju se sprema oluja, ne volim po kiši da teram kola...

Karli preko volje posluša.

Vrata su se zoš jednom otvorila i visoki stranac je izišao na vetar.

* * *

Sklupčan pored vrata saluna, s natučenim šeširom i nogama savijenim poda se, Oliver Džordan je ličio da skitnicu koja je, zagrejana viskijem, sela da se ispava u zavetrini. Jer, napolju je vetar u talasima nanosio oblake prašine i đubreta, zatim se utišavao i ponovo dolazio s brda, još žešći i još prljaviji.

Preko ulice koračao je stranac odeven u crno.

Video ga je dobro. Odlazio je prema jedinom „hotelu" sa sobama u Takamariju, krčmi „Rio Grande".

Onda je čuo glasove iznad sebe.

Nije pomerao glavu, ali uhom je uhvatio sve zvuke okolo. Dva čoveka su preko salunskih vrata gledala u istom pravcu.

— To je Dok Holidej — rekao je jedan, piskutavim glasom. — Malopre sam saznao od šerifa.

— Holidej? Onaj kockar?

— A-ha — potvrdi prvi. — Šerif mu je rekao da ode iz Takamarija što pre, jer ne voli gužve! Dao mu je rok do sutra ujutru.

— Dok Holidej? — prisećao se drugi. — Kažu da je zaista doktor? Bio je, negde na istoku, lekar, pravi lekar! Čitao sam o tome.

— Možda — odgovorio je prvi. — Ali sada je stvarno doktor, samo za poker i koltove!

— Video si ga izbliza?

— Jesam... Ne bih voleo još jednom! Ima oči od kojih su mi kolena zaklecala!

Zatim je nastala tišina.

Oliver Džordan je pažljivo slušao, ali ona dvojica kao da su iscrpla temu za razgovor. Čuo je kako se vraćaju unutra, psujući na vreme i vetar koji im je oči napunio prašinom...

Zatim je ulica za trenutak ponovo postala pusta i jadna.

Možda bi Oliver Džordan i odspavao pola sata na podu pred salunom da ga nije prenuo novi zvuk.

Neko je brzo koračao verandom preko puta.

Otvorio je oči i opazio devojku pod pljosnatim španskim šeširom, sa

belom bluzom i širokom suknjom do kolena.

Otvorio je oči još više.

Izlazila je iz neke modne radnjice, pogledajući u natušteno nebo. Za njom je izišla i postarija žena, živo gestikulirajući rukama.

Nije čuo šta govore, ali je razumeo da žena odvraća mladu devojku da krene po nevremenu. Ispred verande stajala je kočija na dva točka, sa jednim upregnutim ždrepcem.

Vetar je u taj mah snažno proleteo ulicom i podigao devojci suknju. Indijanac je ugledao par lepih, belih nogu i stara želja mu se uselila u srce!

Lepa, bela žena za kojom je godinama žudeo!

Hoće li sama krenuti ulicom prema poljima, ili...

Oliver Džordan je gipkim pokretom stao na noge i obavio se svojim ponču ogrtačem.

Njegov konj se nalazio jedva nekoliko koraka od njega. Sa stepeništa se mogao baciti pravo u sedlo i pojahati.

Devojka se nije povinovala ženinim savetima, već je žustro uskočila na sedište i zamahnula bičem. Konjić je poslušno zakaskao ulicom, pognute glave, kao da je želeo svojom finom, nežnom gubicom da probije vetar i oslobodi put sebi i gospodarici.

Džordanove oči su se ispunile pohlepnim sjajem.

Odvojio se od zida i lagano smestio svoje mršavo, ali mišićavo, telo u sedlo.

Ništa ga više nije interesovalo osim oblaka prašine koji se udaljavao ulicom prema istoku.

Vetar je podizao krajeve njegovog ponča i poigravao se s njima na sve strane. Džordan je stavio vratnu maramu na usta i krenuo tragom dvokolica.

Dobar deo puta pratio ju je na istom odstojanju.

Kad su kola zamakla za prve brežuljke oivičene šumarcima i niskim rastinjem, Indijanac je skrenuo svog konja u stranu kako bi kraćim putem izbio pred devojku.

Putovati po ovakvom vremenu pustim predelom, zaista je bila hrabrost. Devojka u dvokolici sigurno je imala razloga da tako učini. Ili je završavala neki neodložan posao ili je njen ranč bio toliko blizu grada da se nije ni osvrtala na mogućnost da je neko presretne.

Oliver Džordan je zategao uzde svom konju i pustio ga da malo predahne. Vetar im je udarao u leđa.

Prašina je skoro zamutila pogled u nebo.

Ždrebac koji je vukao dvokolicu izronio je iz žućkaste magle nesigurnog koraka.

Skoro se činilo da se „obradovao" kada je primetio da je put pred njim zakrčen jahačem, pa je naglo zastao. Devojčin bič se spustio na njegova leđa, no on je samo zatresao grivom.

Džordan približi svog konja velikom levom točku.

Kao po nekom dogovoru, vetar je zazviždao poslednji put i zanemeo.

Prašina se sklopila nad njima i slegla na odeću, sedlo, platneni prekrivač kola...

Devojka je zamahnula još jednom, a tada joj ruka zastade u vazduhu.

Primetila je nekoga kraj kola.

Džordan zaključi da je to najlepša bela žena koju je video na svom prokletom putu revolveraša. Divno, mlado stvorenje, sa krupnim crnim očima i dugom kosom, spuštenom preko ramena i leđa. Skalp o kakvom bi nekada sanjalo celo njegovo pleme, da ukrasi svoje vigvame!

Primetio je da joj se oči šire i brada drhti. Bila je uplašena, kao srna saterana u klopku.

Džordanovo bakarno lice nije odavalo ništa osim požude. To se ispisivalo u uglovima njegovih širokih, čvrsto stisnutih usta i u suženim zenicama pod isturenim čelom.

Devojka je spustila bič preko konjića, ali ovaj se kao u inat ukopao u mestu.

Džordan pruži ruku prema njoj, nagnuvši se u sedlu.

Ona vrisnu.

Pre nego što je stigao da je dočepa, ošinula ga je bičem preko lica. Strašan bol mu je zasekao lice i ostavio modar trag preko obraza i čela.

Otrpeo je sve to, uveren da će borba biti duga, a pobeda slađa...

Ruka koja ju je ščepala bila su poput klešta. Uvijala se pod tim stiskom, ali iz njega nije mogla nikuda. Osetila je da joj pod nogama izmiče tle, da se nalazi u vazduhu, a da ništa protiv toga nije umela da učini!

— Pusti me! — vrisnula je, uzimajući daha.

Našla se u sedlu ispred njega, čvrsto stegnuta njegovim rukama. Baš tada je vetar ponovo počeo da se priprema za napad. Usta joj se napuniše prašinom. Nije više mogla ni da viče.

Pod izvežbanim stiskom gospodara, konj je pošao napred. Put je ostao iza njih, našli su se u šipražju s kamenitim zemljištem.

Iznad sebe je videla krošnje kržljavog drveća i mutno nebo.

Oliver Džordan joj s divljim bljeskom u očima podera bluzu i obnaži ramena.

Sad je bila njegova!

Bili su sami, ništa je ne bi moglo izvući ispod raširenog ponča kojim joj je pokrivao malaksalo telo.

Nagnuto nad toplim dahom bele žene, kameno lice Olivera Džordana najzad je popustilo i izmenilo se u nešto ljudsko. Znojem se orosilo indijančevo čelo, dah postao brži, usne su zadrhtale oči sklopile.

Onda... Onda je odjeknuo prasak revolvera!

Zrno mu je skinulo šešir i povratilo u stvarnost.

Indijanac je odskočio od devojke gipkošću pume, zveri čije je ime nekada nosio. Zaslepljen prašinom i malopređašnjom strašću, nije mogao da se dobro orijentiše sa koje je strane zapretila opasnost.

Znao je samo da će ubiti!

Ženu mu niko neće moći oduzeti, sada kada je mislio da pod tmurnim, peskovitim i prašnjavim nebom postoje samo njih dvoje!

Vetar je duvao, lepršajući krajeve

njegovog ponča preko ramena, preteći da i revolveraša ponese za njim.

Tada ga je ugledao.

Sedeo je na divnom šarcu, zasut sivom zavesom prašine, kao iz zemlje iznikao. Prepoznao ga je po crnom odelu, po uspravnom držanju, po šeširu čiji je obod vetar lagano povijao gore-dole.

Doktor! Dok Holidej, kockar iz trgovine!

Vetar je razmrsio indijančevu dugu kosu i razneo je po čitavom njegovom licu.

Stajao je raskrečen, napregnut, s desnom rukom koja je širila prste nad drškom vojničkog kolta.

Devojka je na zemlji skupljala delove bluze da se pokrije i ošamućeno jecala. Još nije bila svesna toga da je pakao prošao i da je mogla mirne duše da ustane.

Vetar je odvlačio Džordanov šešir u šiblje, podizao ga na vrh i ponovo bacao na zemlju, u prašinu.

— Ona je... moja! — istisnuo je revolveraš iz sebe. — Moja je!...

Kao da su se uloge promenile: Džordan je ličio na mužjaka koji brani ženku od napadača!

Kockar ga je posmatrao mirnim pogledom.

— Ona je moja!... — ponavljao je Indijanac hrapavim glasom, suvih usta.

— Bolje da odeš, Maskalero! — čuo je Džordan kockarev hladan, jasan glas.

— Maskalero — ponovio je za njim, kao da se budi. Doktor je znao kome pripada, čitao mu je poreklo na licu?

— Ona je moja! — rekao je još samo i zgrčio se.

Šarac pod Džordžijancem je sagao glavu, tražeći neki žbunić pod kopitama.

Dok Holidej je čekao.

Obojica su bili ljudi od nerava.

Samo, Oliver Džordan je imao devojku i ludu misao da je ne sme izgubiti, ni po koju cenu. Maskalero Indijanac i bela žena, to je morao da ponese u svom srcu jednoga dana kad bude odlazio u večna lovišta.

A između bele devojke i njega isprečio se samo jedan čovek!

Opasan čovek!

Kakva je to brzina bila...

Džordan je verovao da može mnogo da učini sa svojim vojničkim koltom.

Ali ono što je učinio doktor u sedlu, bilo je teško ispratiti okom.

Njegovi „linkolni" sa niklovanim cevima stvorili su mu se u rukama kao da ih je Manitu usadio tog trena i okrenuo protiv Puminog Oka da ga kazni!

Bio je prespor Oliver Džordan za Doka Holideja!

Ali, bivši izvidnik iz tvrđave Fort Kembel nije imao nameru da odustane.

Dok je vetar razvejavao njegov ponču oko leđa, on je sasvim izvukao svoj kolt i zgrčio prst na obaraču.

Iz cevi Holidejevih revolvera sevnuli su narandžasti buketi plamena i baruta.

Zaglušujući pucnji kao da su odagnali kovitalac prašine i zaustavili vetar. Maskalero Apač, Oliver Džordan, bio je pogođen u uho!

Iznenađenje se ocrtalo na Indijan-

čevom inače okamenjenom licu kada je osetio bol pod kosom i topli mlaz krvi po vratu. Zar je beli doktor sada bio tako loš strelac da je promašio Džordanova prsa i smrskao mu samo uho?

Revolveraš je pritisnuo oroz.

Hitac je odleteo u pravcu tamne silueta, ali ga nije ni zanjihao. Kao da se u vazduhu istopio!

Onda je Holidej opalio ponovo, ne dajući Džordanu da se pribere.

I ovoga puta stradalo je uho, ali drugo!

Indijanac je kriknuo, ne od bola, već od sramote. Sada je bio siguran da je protivnik tačno gađao tamo gde je ciljao. Oliver Džordan je postao Indijanac bez oba uha, a takav nije mogao da ode u večna lovišta!

Bio je Džordan vojnik, revolveraš, ubica, siledžija, sve je mogao da bude, ali je u dubini duše ostao Indijanac i verovao je u ono u šta je verovao i ranije. Samo, sada je to manje pokazivao, manje ispoljavao.

Novi hitac izbio je iz Džordanovih ruku kolt, po drugi put tog dana!

Ostao je ukopan nogama u zemlju, oborene glave, s nekom tihom molitvom na usnama. Kosa mu je stajala raštrkana i raščupana kao nasukano rečno granje na obali. Nije ni pogledao svoj odbačeni kolt.

Ni devojku nije pogledao.

Kada je Holidej pomogao zaplašenoj devojci da se popne na sedlo revolveraš ga je pratio ugašenim pogledom.

Posmatrao ih je kako se odvoze kolima, a da se nije pomerio sa mesta.

Bilo je to u Takamariju, početkom novembra, u olujnom, vetrovitom danu. Sećao ga se dobro Oliver Džordan, jašući prema Enidu.

Kosa mu je sa strane prekrivala ožiljke, ali ožiljak u duši ponovo je raskrvavio Pit Šepard svojom porukom.

* * *

Indijanac nije voleo žestoka pića, nije pušio, malo je jeo, a mogao je sve to da izdrži danima: bez vode, bez hrane, bez vidljivog umora.

Enid je iskrsao pred njim iz doline, kao avetinjski grad.

Sve dotle je mislio da su pred njim bružuljci i polja, a onda je ugledao sive, prašnjave krovove u požuteloj kotlini.

Sa drvenog crkvenog tornja odjekivala su zvona i kao da se od tog zvuka nebo prepolovljavalo. Jato poljskih ptica letelo je uznemireno u raznim pravcima.

Zalazio je među prve kuće, primećujući da se život preseljavao mnogo dalje, na drugom kraju, gde se okupljala velika gomila ljudi. Neki su stajali ispred ulaza saluna i zurili u tom pravcu. Ispred berbernice stajao je berberin, ispred trgovine trgovac, ispred kovačnice kovač sa pomoćnikom...

Svi su gledali tamo.

Neki su vadili svoje džepne časovnike i piljili u njih, kao da očekuju od kazaljki neki odgovor.

Oliver Džordan jahao je polako.

Ondan je ugledao obrise iznad mnoštva glavá: vešala!

Podignute grede ispod kojih će stati neki ubica ili lopov.

Bila je to predstava koju će retko

ko propustiti. Oni najzauzetiji ipak će ostaviti svoja radna mesta i trknuti da pogledaju kad se zaklati telo obešenog.

Bila je to česta slika u malim gradovima Zapada, navikao je na te prizore Maskalero Apač.

— Pogledaj! — čuo je revolveraš glas sa svoje desne strane.

Nije okretao glavu, ali je osećao prisustvo nekih ljudi. Njegova čula bila su izoštrena u toj meri da im je procenjivao poglede i položaj lica po jačini glasa koji je dopirao do njega.

Govorili su o njemu.

— Možda su rođaci? — opet će isti glas, podsmešljivo.

— Hej, crveni, ideš da otplačeš za bratom pod vešalima? — oslovio ga je drugi glas.

Džordan je zaustavio konja i polako okrenuo glavu na tu stranu.

Bila su trojica, pred salunom „Fleš". Drvena sandučara pre bi pristajala da bude neka štala ili magacin nego što je nosila naziv salun

Džordan je bio siguran da su momci pod gasom. Reči su im bile otegnute, pod jezikom su se valjale. a pokreti olabavljeni.

— Možda bi ga i oslobodio, ha? — javio se treći.

Džordan ih je izazivački gledao. Nisu mu videli ruke pod ponČom. Pokazivali su prstima na njegove mokasine i ismevali mu dugu, crnu kosu koja se presijavala na suncu.

Nije to bila posebna vrsta ljudi u gradovima, već obične mesne ništarije koje jedva sastavljaju kraj s krajem i vreme uglavnom provode po salunima ili na verandama zavaljeni u stolice za ljuljanje, s vrčevima piva u krilu.

Sada su se klatili na sopstvenim nogama, ali dosta nesigurno.

— Čovek je došao izdaleka i nema pojma šta se u Enidu dešava! — konstatovao je jedan od njih.

— Hej, poglavice... vešaju ti crvenog brata tamo! Ukrao je konja... a za to se ovde stavlja konopac oko vrata!

Oliver Džordan je sevnuo očima.

Indijanac na vešalima?

Većeg poniženja nije bilo za jednog ponosnog crvenokošca.

— Izgleda da je gluv! — odmahnuo je rukom najviši među njima i okrenuo se prema salunu.

Maskalero Apač je potom trgnuo konjan pod sobom iz dremeža. Polako je jahao u susret gomili.

Vešala u Enidu!

Grubo sklepan podijum, nekoliko ukrštenih greda na sredini i obavezna omča. A pod njom, stajao je crvenokožac...

Oliver Džordan ga je dobro video uzdignut u sedlu.

Potomak Navajosa, velikog plemena između reka Kolorado, Rio Pekos i Rio Grande. Oliver Džordan bi se mogao zakleti u oba oka da Navajos nije lopov. Nešto je tu opet mirisalo na podvalu „belih pasa", a on u to nije mogao da prodre. Samo da nagađa.

Indijanac je bio visok, možda na zalasku snage i mladosti, ali još uvek uspravan. Lice mirno, ispresecano borama, oči kao u kamen usađene, gledale su preko svih glava u daleka brda pokrivena belim kapljicama snega.

Oliver Džordan napravio je čitav krug oko vešala i okupljene gomile stanovnika Enida.

Gradski šerif, sa puškom u ruci, razgovarao je s nekim debelim belcem, dok su na svakom uglu vešala stajali naoružani pomoćnici čuvara zakona.

Maskalero Apač, bivši vojni izvidnik Fort Kembela, jahao je u krug, ne skidajući pogleda sa osuđenog.

U jednom trenutku, dok mu je sunce udaralo u oči, Navajos je primetio senku na konju. Poglédi su im se ukrstili i ispunili se kratkim bljeskom.

Indijanac pod vešalima je još više uzdigao glavu.

Džordan je izvukao ruke ispod ponča i dao neki znak svom bratu po boji kože.

Zatim se udaljio...

Ali ne tako daleko.

Samo do prve senke ispod jednog istürenog trema. Tu je zavukao ruke u bisage i do pola izvukao tomahavk.

Sekiru koju je ljubomorno nosio sa sobom poput amajlije!

Navajos Indijanac je stajao, ruku vezanih ispred sebe neosetljiv za sve oko sebe. Ili se to samo tako činilo?

U ruci Olivera Džordana za trenutak zasijalo je na suncu oštro sečivo tomahavka, s perom zakačenim na vrhu. Onda ga je hitro gurnuo pod poncho i upravio konja prema vešalima.

Časak je tako stajao kao ukopan.

Licem mu je preleteo grč, kapci na očima zadrhtali, vilice se stegle.

Onda je levom rukom izvukao svoj vojnički kolt, digavši cev uvis. Nozdrve su mu se raširile, a u ustima bljesnula dva reda belih zuba.

Maskalero Apač se vratio mislima u prošlost i nije video pred sobom masu građana Enida okupljenih oko vešala, ni sunce na nebu, niti je čuo žamor... Sve je bila magla, kao doline Sijera Blanke, čiji su vrhovi podsećali na daleke vigvame, a ravnice na pašnjake s bufalima...

Iz razjapljenih vilica Olivera Džordana izleteo je krik!

Pod njim se konj propeo u luku, poncho se razleteo poput krila mamutskog orla u gudurama.

Otegnut, stravičan krik razlegao se ulicom i ljudima se kosa digla na glavi.

Dok su se zgledali i osvrtali oko sebe, Maskalero Apač je galopirao prema njima kao duh iz prošlosti.

Halaukao je poput svojim saplemenika u ratnom pohodu, s dignutom rukom u kojoj se nalazio kolt.

Pucnji su presekli dotle prozračni mir nad Enidom.

Gomila se razdvojila u paničnom strahu!

Okupljeni stražari na drvenom postolju podigli su puške ali se nisu usuđivali da ih upotrebe. Pod njima se ljuljala masa a neki su pohrlili skoro u njihovo naručje.

Oliver Džordan je žestoko srljao na ljude, užarenih očiju i ne prestajući da halauče. Poslednji metak ispalio je u vazduh kada se već nalazio nadomak Navajosa pod omčom.

Samo što je Džordan umakao, Navajos je ispustio novi krik i ispružio svoje vezane ruke napred. Prsti su mu bili rašireni, u iščekivanju...

Sve se dešavalo neopisivom brzinom.

Oliver Džordan munjevito je izvukao desnu ruku ispod ponča i hitnuo tomahavk prema Navajosu.

Sečivo je zaseklo kroz vazduh, iznad glava zapanjenih ljudi.

Navajos ga je spremno uhvatio za dršku i pustio novi krik, prožet trijumfom.

Dok je Oliver Džordan odjahao dalje, ne smanjujući galop, Indijanac pod vešalima se okrenuo prema svojim čuvarima, visoko podignutih ruku!

Pomoćnici šerifa u Enidu podigli su puške prema pobesnelom ratniku. Najbliži je bio najsporiji, i to je platio glavom! Tomohavk ga je pogodio u glavu neviđenom žestinom i krv je prsnula po Indijancu.

Nesretni čovek skljokao se raspoloćene lobanje, dok su Navajosa razdirali meci.

Pao je preko stražara čvrsto držeći tomahavk u rukama, s nekim nedokučivim, mirnim izrazom na licu.

Umro je srećan. Umro je sa oružjem u ruci, kao ratnik!

I dok su se ljudi sabrali, dok su se nad mrtvim pomoćnikom šerifa nadnosili njegovi prijatelji i najzaplašenijima se povratila moć govora, Oliver Džordan je bio samo oblak žućkaste prašine na izlazu iz grada!

U Tuslu je stigao poslednji. Žestoko je jahao...

* * *

Džoplin.

Već drugo veče Dok Holidej ne prekida igru u salunu „Meri Gold".

Gusti duvanski dim polako se seli iz pretesne prostorije napolje i kao izmaglica obavija verandu sa tri stuba.

Skriven u senci, Pit Šepard puši i ne skida oči sa ulaznih vrata.

Bilo bi najlakše da se sve ovo svrši kad on izađe napolje. Hitac iz mraka, i sve je gotovo. Kockar je mrtav!

Ali, Holidej ne može tek tako da okonča život!

Tako je ona odlučila.

Laura Higins!

Kćerka čuvenog kockara-varalice Ralfa Higinsa koji je pao od Džordžijančevog metka u Ebiljenu, na reci Kanzas, u Balijevom salunu.

Paklena žena, ta Higinsova!

Upadljivo lepa, sa plamenocrvenom kosom i smaragdnozelenim očima. Od one kobne noći kada je njen otac poginuo, Laura Higins je mrzela Holideja svim svojim bićem. Nije birala načina i vreme da mu napakosti ili ubije, ako bi se našao ćovek sposoban za tako nešto. Njeno divno lice postajalo bi izobličeno od mržnje i užasa kada bi se spomenulo kockarevo ime. Obuzeta tom slepom mržnjom, pratila ga je od snežnih planina Kolorada do usijanih peščanih pustinja Arizone, gubeći mu povremeno trag i opet nailazeći na njega. Huškaće najozloglašenije i najskuplje revolveraše protiv njega, među kojima se sada našao i Pit Šepard...

A godine kada prođu, kada svi njeni napori ne urode plodom, dogodiće se nešto neizbežno: već zrela žena, Laura Higins, prestaće da mrzi Džordžijanca!

Njena mržnja pretvoriće se u ljubav.

Biće to ljubav koja će je postepeno uništavati, jer joj nikad neće biti uzvraćena. Ali, ona će stalno pratiti

Holideja i biti u njegovoj blizini. Na neki čudan način, ona će u tom surovom svetu bdeti nad odbačenim i nesrećnim čovekom i konačno odigrati jedinstvenu ulogu u najuzbudljivijim događajima u Tombstonu, čiji će akteri biti najpoznatiji ljudi tog vremena i tog Zapada, Vajat Erp i Dok Holidej.

Tako će Laura Higins ući u legendu zahvaljujući tome što je Holidej bio čovek njenog života.

Samo, dotle će proteći mnogo vode Rio Grandom i razvejati neviđeno mnogo peska nad Ljanom Estakadom...

Sada, dok je Pit Šepard pušio u senci nedaleko od saluna, Laura Higins je čekala u Tulsi.

Skrivajući svoja prava osećanja, ona je poručila kockaru da će ga čekati u Tulsi da potpišu „primirje". Rekla je da je umorna od osvete i da želi da se sve to jednom završi.

Holidej je primio tu poruku mirno i obećao da će doći u Tulsu, kasnije. Jer, tih večeri imao je veliku partiju pokera u „Meri Goldu" i Laura Higins je otputovala ranije. Zašto baš u Tusli, a ne u Džoplinu, ona je obrazložila činjenicom da u tom mestu nikada nije bila sa ocem i da želi da je ne vežu nikakva sećanja na vremena kada ga je pratila po zadimljenim salunima i kockarnicama kao mamac za protivnike.

Ralf Higins, možda, zaista nikada nije bio u Tulsi. Uostalom, to nije ni bilo važno. Holidej je pristao ne trepnuvši i dao joj je reč.

To je bilo dovoljno za Lauru Higins.

Ostalo je trebalo da sredi Pit Šepard.

Za jedan takav obračun, Šepard je pozvao tri oprobana revolveraša koji su imali „na duši" čoveka iz Džordžije. Tako je ličnu osvetu povezao sa unosnim poslom. Jer, pored obećane nagrade od devojke, biće tu i lepa suma dolara koju će čuveni kockar poneti sa sobom iz „Meri Gold" na put.

Pit Šepard bio je iz Omahe, Nebraska. U životu ništa drugo nije radio nego jahao, ništa teže nije prihvatao od „henrijevske" i kolta. Jedno vreme jahao je za velikim stadima između Nort Plata i Red rivera, u Teksasu, a onda se čak u Preskotu, u Arizoni, našao iza rešetaka zbog oružane pljačke kockarnice Derija Baumena. Radilo se o neznatnoj sumi od 2.000 dolara, ali Šepard je uz put teško ranio krupijea koji je predavao pazar u specijalno ugrađen sef. Međutim, okretni revolveraš nekako se dokopao ključeva na prevaru i odmaglio iz Preskota prema istoku.

Oca nije zapamtio, samo majku. Bila je slabašna, krhka žena i izdahnula mu je na rukama kada je imao četrnaest godina, na malom ranču od koga su dobijali tek toliko da prežive. Tako se Pit Šepard rano otisnuo u svet, da ga upozna i da ga okusi. Njegova nesreća bila je što je krenuo najlakšim putem: pod znakom kolta i sile.

Pit Šepard je bio oprezan momak. Nije voleo velika društva. Obično je obavljao poslove sam, ili sa grupom koju bi raspuštao odmah posle obavljenog zadatka. Kada mu je u Koloradu „dogorelo pod nogama", iščezao je i bio miran dve godine.

Onda je jednog dana osvanuo u Dalasu sa Gerdom Šenkijem prebačenim preko sedla!

Šenki je bio ucenjen na 1.000 dolara za ubistvo stražara u vozu, između Ebilejna i Fort Vorta. Šepard ga je našao, doveo u Dalas i podigao nagradu.

Bilo je vrlo lako. I u tome je video poziv za sebe. Lovac na ucene, bivši siledžija i revolveraš, jurio je po srednjem Zapadu goneći kriminalce kakav je, u stvari, i sám bio.

Možda bi Pit Šepard do kraja života nosio omraženi pečat „glavoseka", da mu sudbina nije u susret poslala i prognanike takvog kalibra kakvi su bili Merl Ozgud, Stiv Kešmen i Oliver Džordan.

Poternice sa njihovim opisom izgledale su mu prave gomile zelenih novčanica! Kad je sabrao sve, ispalo je da vrede preko 12.000.

Međutim, Pit Šepard je tu nanjušio svoju šansu!

Okupiti takvu grupu na jednom mestu, bila je poslastica o kojoj se samo sanjati može. Ta ideja mu nije davala mira sve dok se nije odlučio da je sprovede u delo. Krstario je mesecima dok ih nije pronalazio i poturao im pod nos cev svog kolta i poternice.

Nisu imali mnogo da biraju: on im je predlagao vešanje ili saradnju, a oni su izabrali ovo drugo. Pit Šepard bio je bolji od njih, zaključili su to po tome što ih je ipak pronašao i uspeo da ih razoruža ili zatekne dovoljno nespremne da mu se suprotstave.

Šepardov predlog bio je jednostavan: svako od njih prolaziće jednom u mesecu kroz određeno mesto i u određenom hotelu ili salunu pitati da li ima kakva poruka za njih. Ako bi u vidu bila neka veća „lovina", nalazili bi se sva četvorica u nekom gradu koje bi Šepard označio i odatle kretali u pohod.

Svako od njih, neko kasnije, a neko ranije, imao je susrete sa Džordžijancem. Sada je to dobrodošlo lukavom Šepardu. Istina, rizik je bio veliki, ali ranjeni ponos revolveraša neće dozvoliti da se povuku pred jednom takvom prilikom!

Sada je Tulsa bilo mesto njihovog sastanka.

Pit Šepard je verovao da će oni tamo stići pre njega i kockara.

* * *

Čovek iz Džordžije je presekao karte i krajičkom oka „uhvatio" Šepardovu priliku na ulazu u salun „Meri Gold".

Bilo mu je jasno da ga posmatra već duže vremena, mada nije imao pojma zbog čega.

Laura Higins je otišla pre dva jutra i skoro je zaboravio na obećanje da ode u Tulsu. Kockareva čula nisu bila usredsređena samo na karte. Umeo je on da oseti i još mnogo štošta oko sebe.

Čoveka, na primer, koji je u salun ulazio i izlazio kao da nešto iščekuje, ali koji ne gubi strpljenje zbog toga što tom iščekivanju još nije kraj.

Visok neki momak, oko trideset godina, bujnih zulufa, koji su mu se nastavljali u negovane, crne brkove. Imao je oštre crte lica, usne sa duboko usečenim uglovima, bradu sa jamicom po sredini i nemirne, kao noć tamne oči.

Nosio je crno odelo sa tankim, belim prugama, dok je ispod kragne bele košulje vezivao drečavo žutu kravatu. Imao je ležeran hod, ramena malo povijena i ruke uvek blizu bokova. Kolt kalibra 45 izgledao je tako kao da će sâm iskočiti iz futrole na gazdin mig.

Prava revolveraška beda, proletelo je kroz kockarevu glavu.

Takav je bio Pit Šepard.

Stajao je neko vreme na ulazu, posmatrao Holideja ispod svog šešira s obodom povijenim napred, i vratio se natrag, u noć.

— Još pedeset — čuo je Dok glas pored sebe.

Igralo se dalje.

Za stolom su sedela četvorica.

Sinoć su seli samo za nekoliko deljenja, privučeni magnetskom snagom Doka Holideja.

Sada su sve manje verovali u svoju sreću.

Povremeno bi dobijali, ali su sve više gubili. Pred Džordžijancem je ležala gomila dolara! A što je najtužnije, nisu mogli ništa da mu zamere. Nijedan trik nisu primetili, nijedan suvišan potez, nijedan sumnjiv pokret.

Samo su zgranuto nasedali na neverovatne blefove, koji su se graničili sa bezumnošću. A to je radio s takvom hladnokrvnošću, kao da je pred sobom imao kutiju šibica, a ne ulog od, recimo, dve hiljade dolara!

Još nisu znali s kim imaju posla.

Još nisu znali da su seli za sto preko puta najvećeg kockara zapada, Doka Holideja.

Da su znali, možda bi odustali odmah.

Sada je bilo kasno.

Velike pepeljare bile su krcate opušcima. Ispred Džordžijanca, međutim, stajala je tek druga časa brendija te večeri.

Njegovi partneri bili su jedan trgovac, jedan stočar i sudija u Džoplinu.

Trgovac Bad Lester, dežmekast četrdesetogodišnjak mesnatog lica i ćelave lobanje, češće je potezao maramicu da obriše znoj nego karte. Što je vreme više odmicalo, njegova nervoza bivala je sve veća, a koncentracija očajna. Videlo se da bi najradije odustao, ali da ga je sramota.

Ros Tamblin, rančer kratke oštre kose i velikih podočnjaka ispod bledih, olovnosivih očiju, junački je gubio. Međutim, i on je sve više tražio neku Holidejevu grešku, kojom bi mogao da naplati sve što je izgubio. Verovao je da Džordžijanac vara i da će se jednom odati, a onda je gotov. Tamblin je imao u salunu nekoliko momaka koji ga nisu napuštali još od sinoć, ali se nisu ni mešali bez njegovog odobrenja.

Osim toga, sa njima je bio i sudija.

Retke su bile sudije koje su sedale za kockarski sto, osim sa prijateljima u neznatne svote. Ali, sudija Ričard Talbot bio je drukčijeg mišljenja. Verovao je da to može sebi da priušti, s obzirom da je bio „neko" u Džoplinu i da je važio za odličnog pokeraša. Sada je sedeo kruto, nabranih veđa i ispravljene kičme, koja ga je počela mučiti od dugog savijanja nad kartama... Svome licu davao je ozbiljan, zvaničan izraz, ali kako je vreme odmicalo zajedno sa novcem iz džepova, zvaničnosti je

nestajalo, a dolazili su izrazi neverice, besa i očajanja.

Posmatrači u salunu su se smenjivali. Jedni su odlazili da nešto prezalogaje ili odremaju, dolazili su drugi, pa su i oni odlazili, a vraćali se prvi...

Gradski šerif Lejver pokušavao je u nekoliko mahova da sudiju Talbota odvuče od stola, ali uvek je bivao ljutito odgurnut ili upozoren da ne zabada nos tamo gde mu nije mesto.

Onda je trgovac Lester lupio šakom po stolu i odbacio karte od sebe.

— Dosta mi je! — odhuknuo je da ga svi čuju. — Ja odustajem! Ne igram više!...

— Igraćeš! — zgrabio ga je rančer za ruku i vratio na stolicu. — Nema odustajanja dok ne vratimo pare!...

Lester je upiljio u Tamblina kao da je ovaj poremetio pameću.

— Vratiti? Kad će to biti, voleo bih da znam? Ovaj džentlmen ne zna da gubi!

— Jednom će se i to desiti — promrmlja Tamblin krvnički odmerivši Holideja ispod oka.

— Ne želim da to dočekam sa prosjačkim štapom! — prasnu debeljko, pogledavši molećivo u sudiju.

Lice Ričarda Talbota bilo je zategnuto i posivelo od nesanice i dima. Samo je klimnuo glavom, procedivši kroz zube.

— Ne treba da odeš sada, Bade! Sada nije zgodno otići!

Trgovac je progutao pljuvačku i ponovo se mašio maramice, natopljene znojem. Mahnito je vukao preko čela i nešto mrmljao sebi u bradu.

Džordžijanac je izvadio svoj džepni sat i bacio pogled na njega.

— Gospodo — čuo se njegov hladan, zvonak glas — želim da odredimo vreme ovoj igri!

— Igraćemo onoliko dugo koliko... — zarežao je stočar, ali ga kockar mirno prekide.

— Igrajte vi sa samim sobom, mister! Želim da odredimo vreme, a onda da ustanem od ovog stola, bogat ili bez centa u džepu, svejedno. Dakle?

Tamblin je izmenjao pogled sa sudijom. Onda se okrenuo da prebroji svoje momke. Njemu se nije ustajalo od stola na kojem je izgubio dobar deo svoje zarade od prodaje jednog velikog krda u Vičiti.

Sudija Talbot je pogledao u sat iznad šanka. Niko nije mogao da pročita na sudijinom licu šta oseća. Niko osim Doka Holideja. A kockar je znao da će sudija, ukoliko ne povrati novac, pozvati šerifa da ga uhapsi zbog varanja u igri. To se videlo na sudijinom licu: bila je to čvrsta odluka, pa je zato olako predložio da nastave igru još dva časa.

Holidej je klimnuo glavom. Jedino nezadovoljstvo pokazivao je Tamblin, ali protiv sudije bio je nemoćan.

Džordžijanac je promešao karte i stavio pred Talbota.

— Mislite li da sam varao? — naglo ga je upitao.

Sudija je zatreptao očima, iznenađen.

— Ne, zašto vam to pada na pamet? — zamucao je.

— Onako — uzvratio je kockar. — Ako za sve ovo vreme niste primetili ništa, nemojte da slučajno primetite kad isteknu ova dva časa?

— Ne... zašto bih... — mrmljao je Talbot, pročitan u svojim mislima. Međutim, njemu je u pomoć priskočio rančer.

— Ja sam siguran da varate, mister... mister... — ali Holidej oćuta ponovo svoje ime, iako je Tamblin sačekao da se ovaj predstavi. — Ja mislim da varate, ali još ne znam kako!

— Zaista? — podrugnu se Džordžijanac, deleći karte. — Imam utisak da ćete to saznati kroz dva časa, naravno ukoliko ne povratite svoj novac? I vi, mister Lestere?

Ućutali su. mračnih pogleda.

Možda je Holidej mogao da odigra nekoliko deljenja dovoljno, nespretno" da bi oni mogli da vrate nešto svojih para, ali oni su to želili po svaku cenu i zato im nije davao nikakav „popust". Sve žešće ih je tukao, blefirao u jednoj partiji da bi ih u drugoj nadvisio najjačim kartama i zatvarao im usta.

Trgovčevo lice dobivalo je plačni izraz. Sve češće je odustajao, a za njim i sudija. Jedino je Tamblin tvrdoglavo pratio kockara, i gubio...

A vreme je isticalo.

Pred Holidejem je gomila porasla, a on kao da je nije primećivao. Igrao je svoju igru i nehajno privlačio sa sredine stola uložen novac.

Bilo je tu čitavih 20.000 dolara, ako ne i više!

Da se upuštao u pravu igru ranije, bilo bi sve to duplirano. Međutim, Džordžijanac je u početku igrao više da mu prođe vreme nego što mu se igralo. Ali, uporna trojka teško se mirila sa porazom.

Tamblin je, najzad, i sâm počinjao da se preznojava. Onda je okretao glavu prema svojim momcima i to je nateralo da se u salunu nastavi s komešanjem. Krug oko stola postajao je sve veći i zbijeniji.

Jedan od rančerovih momaka iskrao se prema spratu, a da ga niko unutra nije video.

Niko, osim Pita Šeparda spolja!

Sudija Talbot je očima potražio šerifa, a ovaj se, kao za inat, negde izgubio!

U salunu kao da su svi predosećali da se partija ne može mirno završiti. Kada su kazaljke na velikom časovniku sa drvenim okvirom sklopile, Dok Holidej je skupio novac i složio ga u dve gomile. Zatim je izvukao svoju pozlaćenu tabakeru sa mirišljavim, tankim cigaretama i pripalio jednu.

Trgovac, stočar i sudija nemo su ga posmatrali.

— Dugujete nam revanš? — primucao je Lester, tek da nešto učini i prekine neprijatnu tišinu.

— Bilo je vremena za revanš — odvrati kockar. — Da li me vi, sudijo, hapsite zbog varanja u igri? — obrati se on direktno Talbotu.

Pod Džordžijančevim ledenoplavim očima sudiji kao da se zamrzavao dah.

— Da li? — podsećao ga je neumoljivo Dok.

— Ja nemam prava da vas hapsim, to je stvar šerifa! — izvlačio se ovaj.

— To nije odgovor! — prekide ga kockar. — Želim da odavde izađem bez metka u leđima.

— Ne vidim ko bi to mogao...

Kockar skrete pogled na Tamblina.

— Ne pokušavajte ništa! — opo-

menuo ga je, lako zavaljen u stolici.
— Niko vam neće pomoći da povratite novac.

— Vi ste varali, ali ne znam kako! — muklo se odazva Tamblin. — To je lako stečen novac!

— Nije trebalo da sedate za sto već u sedlo... — odgovori Dok.

— Ja odavde ne mrdam bez svojih para!

Holidej složi obe gomile u jednu i preko njih pogleda u stočara.

— Mislite da je ovo dečja igra? — upita. — Ako sedate da igrate poker, onda ostanite kockar ili se obesite!

— Ne zanimaju me vaše reči...

— Ni mene. Vaši dolari su rečitici od vas, čoveče!

Stočar je pogledao u sudiju.

— Zar ćete dozvoliti da ova kockarska ajkula ode iz Džoplina tek tako? — upitao je.

Sudija se promeškoljio u svojoj stolici.

— Ne vidim dobar razlog da ga zadržim! — rekao je polako.

— Imam svedoke da je varao! — tresnuo je Tamblin svojom čvornovatom šakom o sto i uzdrmao razbacane karte. — Ti si obična nalickana hulja! Šta kažeš na to?

Bilo je to glasno izrečena uvreda.

Ros Tamblin je stajao, spreman na obračun. Znao je on da ga njegovi momci štite i da jedan, na spratu, već drži u šahu prokletog kockara!

Holidej je prvo stavio sav novac u džep, a onda dohvatio čašu sa brendijem, dopola ispijenim. Srknuo je jedan gutljaj, zatim ostavio čašu natrag i izvadio džepni časovnik.

Sve je to radio laganim pokretima, na krajnje nezadovoljstvo razjarenog rančera.

— Niste čuli šta sam rekao? — zagrmeo je Tamblin. — Ako želite da vam ponovim, onda slušajte...

— Imam utisak da vam je svejedno što će ovaj čovek poginuti? — obratio se Holidej mirnim glasom sudiji. Talbot se trže.

— Kako?

— Lepo. Ako nastavi da laje, izgubiće sve zube. Vi sve to mirno posmatrate?

Sudija sleže ramenima.

— Pretite? — upita polako. — Nemojte da pretite sudu. Vi ste dobili novac, ali nemate pravo da tražite i moju zaštitu. Ja sam ovde gost kao i vi.

Kockar klimnu glavom.

Ros Tamblin otvori usta da nastavi, ali zaboravi da ih sklopi.

Ne, niko nije video otkud su se u kockarevim rukama stvorili revolveri!

Pri oskudnoj salunskoj svetlosti bljesnule su niklovane cevi kao isukani noževi. Bila je to fantomska brzina Doka Holideja, pred kojom je rančer zanemeo, obliven hladnim znojem!

I sudija je bio fasciniran! Buljio je u koltove kao u priviđenja. Što se tiče trgovca, on je već hvatao prostor pod stolom...

— Da čujem šta imate da kažete! — dobaci Dok.

Ali rančer je izgubio volju da se šepuri. Polako je uvukao glavu u ramena.

Holidej obrnu oba kolta oko kažiprsta i sjuri ih u futrole. Kako su se pojavili, tako su i iščezli „linkolni" sa drškama ukrašenim slonovačom.

Momak na spratu, skriven iza og-

rade, polako je proturio svoje oružje i nanišanio u Džordžijanca.

Niko to nije opazio.

Ni Holidej.

Smrt je bila opasno blizu čuvenom kockaru, bivšem zubaru iz Bostona. Da nije bio zaklonjen gomilom oko sebe, da nije sedeo, možda bi primetio taj skriveni pokret ili prigušeni odsjaj cevi.

Ovako, on je bio zauzet Tamblinom. Rančer je uvukao rogove, ali se uzdao u svoje ljude koji su shvatili njegove znake malopre.

Ipak, neko je bdeo nad Holidejevim životom...

Pit Šepard!

Bivši lovac na ucene, revolveraš iz Omahe, nije mogao tek tako dozvoliti da njegova „divljač" strada u Džoplini, kad mu je određeno da umre u Tulsi.

Ostao bi, ovako, bez dolara u džepu. Laura Higins ne bi mu isplatila ni centa od obećane nagrade, a sve što je zaradio za dve večeri u salunu „Meri Gold" bilo bi oduzeto.

Zato je Šepard imao razloga da kockar ostane još u životu.

Video je momka na spratu još kad se peo gore.

Video je i sada kako protura cev svog revolvera ispred i cilja dole.

Morao je brzo da reaguje!

Sa ulaznih vrata prasnula su dva uzastopna hica i zrna su poput otkovnih insekata prohujala iznad glava okupljenih posetilaca saluna.

Neki su sagli glave, neki su odskočili u stranu, ali svi su potom čuli krik iznad sebe.

Pogledali su u tom pravcu.

Momak u zasedi ispravio se, pogođen, kao da je želeo da na nogama odživi svoje poslednje sekunde. Lice mu je bilo zgrčeno od bola, a iz šake je skliznuo kolt namenjen kockaru.

— Spajed! — uzviknuo je Tamblin i time odao da je pogođeni jedan od njegovih momaka.

Džordžijanac je skrenuo pogled prema vratima, ali tamo nije bilo nikog.

Siguran u svoj pogodak, Pit Šepard je šmugnuo u svoju senku.

Momak na spratu se naslonio na ogradu, tražeći oslonac, ali i ona je popustila pod težinom njegovog tela. Već mrtav, pritajeni strelac suno vratio se dole, padajući na sto ispod sebe.

Tamblinovi momci su se besno okrenuli prema Holideju.

— On nije pucao! — podviknu sudija.

Pokolebali su se, čak i rančer.

— Imao je možda pomoćnika? — drznu se Tamblin. Međutim, sudija je bio drukčijeg mišljenja.

— Šta je radio vaš čovek gore, mister Tambline? — upitao je oštro.

— Otkud bih ja znao? — obrecnu se rančer.

— I to sa oružjem u rukama? — nastavi sudija. Da, jedino tako je mogao da se oslobodi rančera i da ostane nasamo sa Dokom. Jer, računao je da će sa šerifom lakše izići na kraj protiv kockara, nego sa naprasitim rančerom, koji bi mogao njegov ugled da stavi na kocku.

— Šta hoćete da kažete, sudijo? — naroguši se rančer.

— Hoću da kažem da je vaš momak hteo da ubije njega! — i on pokaza prema Doku. — Zar to nije jasno?

— Meni nije! — zareža Tamblin.

— Nije mi jasno ni šta je sa vama? I vaš novac je kod njega!

— Pa? Treba li zato da ga ubijem?

Tamblin je mrko odmeravao sudiju. Ništa nije shvatao.

— Bolje da se raziđete, svi! — podiže glas Talbot. — Igra je završena!

— Ali moj momak je mrtav! — prasnu Tamblin. — Ko ga je ubio?

— Neko spolja — odgovori sudija — ali ga nećete naći ako i dalje budete tu i mlatarili jezikom.

— Tako? — samo procedi rančer, stiskajući pesnice. Onda rukom mahnu svojim ljudima i žustrim koracima izlete napolje.

Za njim ostade grobna tišina.

Odneli su i mrtvog momka. Trag krvi vodio je od prevrnutog stola sve do izlaza.

— Trebalo bi da nađemo šerifa! — javi se Talbot posle kratkog ćutanja.

Pri tom je mislio samo na svoj novac koji se sada nalazio u strančevom džepu.

Čudan stranac!

Opasan pokeraš, još opasniji strelac, ko bi to mogao da bude?

Nije bio one obične vrste kakve se sreću po svim gradovima Zapada. Izbijalo je iz njega nešto neobično. Lice aristokratsko, negovano, oči kao zaleđena jezera, pokreti neuhvatljivi...

Ako bi to mogao da bude...

Ne, zar u Džoplinu?

Holidej je za to vreme napustio celu tu gužvu i stao kraj šanka.

Nije se zanosio mišlju da je neko ustrelio čoveka iza ograde bez razloga. Ili zato što mu je kockar simpatičan. Bilo je u pitanju nešto drugo. Šta, to nije mogao odmah da ustanovi.

Strelac spolja nestao je na vreme. Teško da će ga Tamblin pronaći. Uostalom, rančeru je teže padao gubitak novca nego jednog kravara.

— Brendi! — naručio je kockar.

Krčmar ga je posmatrao s neskrivenom zavišću.

— Postali ste teži za hrpu dolara, mister! — rekao je, točeći piće. — Imali ste vrašku sreću!

Džordžijanac ništa nije rekao na to.

— Ostajete li duže u Džoplinu? — nastavio je da brblja krčmar.

— To će me isto pitati i šerif — odgovori Dok. — Zašto bih dva puta odgovarao?

— To je mnogo para — slegnuo je ramenima ovaj. — Da sam na vašem mestu...

— Ali niste! — prekide ga kockar.

Sudija Talbot je prišao šanku, praćen nekolicinom radoznalaca. Njegove oči zaustavile su se na Džordžijančevom licu i kao da su na njemu tražile odgovor na neka pitanja.

— Ne želim biti neučtiv — oslovio ga je Talbot prigušenim glasom — ali bih želeo da znam s kim imam čast?

Holidej je ispio svoje piće i gorko se osmehnuo.

— Čast? — zapitao se. — To nije nikakva čast za vas, poštovani sudijo!

— Kako to da razumem? — namršti se Talbot.

— Zar je moje ime važno? Mogu da vam kažem bilo koje...

— Ali nećete! Ja mogu da naga-

đam ko ste, ali hteo bih da to čujem od vas.

— Onda pogađajte, sudijo!

Talbot se nije dao izbaciti iz ravnoteže.

— Setio sam se nekih priča... I nekih starih listova. Crno odelo, plave oči, brzina na pištolju i pakleni poker koji igrate... Vi ste to?

Holidej je ćutao.

To je moglo da bude i znak potvrđivanja. Talbot bi, međutim, više voleo da se prevario. Ipak, sada je bio siguran koga ima pred sobom. Svi njegovi snovi da će lako povratiti izgubljen novac otišli su u prah i pepeo.

Šerif Lejver već je dolazio u salun i čuo je odlomak poslednje rečenice.

— Dakle..., vi ste to? Dok Holidej?

Ove reči su delovale na prisutne kao hladan tuš.

Uzmakli su korak natrag, iskolačenih očiju.

Holidej u Džoplinu?

U salunu, za stolom oko koga su se dve večeri tiskali i žagorom propraćali svaki njegov odigrani potez?

Čuveni strelac, revolveraš i kockar među njima?

Da... to samo on može da odigra! I da potegne koltove tako da ih je teško ispratiti pogledima..

Šerif Lejver je promrsio neku kletvu kroz zube i uzviknuo.

— Do vraga! Zašto se ne očistite odavde?

Kockar se ne osvrnu na te reči.

— Ovde nam niste potrebni, nimalo! Donosite samo nevolje, mrtvace, eto šta ste vi! Kuga! Kroz pet minuta ne želim da vas vidim u Džoplinu!

Ali šerif se varao ako je mislio da će urlanjem zbuniti kockara.

— Da vidim zbog čega ne smem da ostanem? — upitao ga je, sačekavši da se Lejver stiša. — Počnite da redate!

Šerif je otvorio usta, ali ništa mu pametno nije padalo na pamet. Pogledao je u sudiju i naišao na slegnje ramena. Tako je uvideo da se zaleteo.

— Pa, prvo kockanje... — počeo je.

— Kockao se i sudija! — prekide ga Dok.

— Varali ste?

— Niko nije video, ni dokazao!

— Čuo sam da je bilo pucnjave u salunu, jedan mrtav...

— Ja nisam pucao, šerife!

Lejver zareža.

— Izgleda da ste vi pravo nevinašce, Holideje?

— Ponekad se i ja to pitam, šerife! — odvrati Džordžijanac.

Lejver je pocrveneo.

— Ipak, ne želim vas u Džoplinu! — prasnuo je i isprsio svoju značku. — Ujutru morate otići.

— Ne moram, šerife...

— Ne morate?

— ... ne, već želim da odem!

Sudija Talbot je češkao svoju bradu i smišljao kako da od Holideja iščeprka nešto svog novca. Ona budala od šerifa banula je u nezgodan čas, nije stigao ni da se dogovori s njim šta im valja činiti.

— Možda bi on mogao ostati malo duže — javi se sudija, na Lejverovo zaprepašćenje.

— Zašto?

— Rančer Tamblin izjavio je da ima svedoke kako je Holidej varao na kartama! — nastavi Talbot. — Trebalo bi to razjasniti, zar ne? Zašto bi čovek, kakav je Holidej, otišao odavde sa senkom na savesti? Ja lično verujem da je igrao pošteno, ali...

— Ali?

— Treba ispitati Tamblina. On ne može tek tako da optuži nekoga, a da to ne dokaže.

Kockar se smeškao uglovima usana.

— Ako mislite ono što i ja, sudijo, onda gubimo vreme — rekao je.

— Šta je trebalo da mislim?

— Tambulinovi svedoci mogu da budu samo njegovi momci. A oni se ne razumeju u karte kao ni ja u vaše namere...

— Tamblin nije spomenuo momke...

— A koga bi? Odavde nekoga? Taj bi trebalo odmah da se javi!

— Videćemo to sutra! — prekide Lejver razgovor. — Ostaćete dok vam ja ne dozvolim da odete!

Ledenoplave oči čoveka iz Džordžije prešle su sa sudijinog lica na šerifovo. Čuvar zakona u Džoplinu ustuknuo je pred tim pogledom, kao da su mu se noge odsekle!

— Ja odlazim kad hoću, šerife! — naglasio je kockar glasom od kojeg su podilazili žmarci. — I dolazim kad hoću.

— Čujte vi, ja...

— Ništa ja ne čujem više! — preseče ga Džordžijanac. — Ako samo nešto pokušate u smislu zakona, kajaćete se u duetu, i vi i sudija!

Bio je to grom iz vedra neba!

Sudiji i šerifu baciti takvu opomenu u lice bio je pravi podvig To je mogao sebi dozvoliti samo Holidej, čovek koga su svi odbacili i kome je smrt značila vrlo malo na njegovom lutanju kroz gradove i krajeve Zapada.

Šerif Lejver nije smogao snage da se usprotivi ovakvom ponašanju.

Ništa se bolje nije osećao ni sudija.

I dok su se oni tako zgledali, kockar im je mirno okrenuo leđa i izišao napolje.

— Prokletstvo! — najzad je došao do daha šerif, ali nije mu padalo na um da sledi Džordžijanca. — Da li sam ja ovo dobro čuo?

— Jesi! — planu sudija Talbot. — A ako si ogluveo, što ne predaš značku?

* * *

Pit Šepard je primetio da Holidej izlazi iz saluna i upućuje se preko ulice prema „Grand" hotelu. Bila je, u stvari, malo uređenija i čistija krčma sa sobama za spavanje i toplom vodom za kupanje, ako ste spremni da dodate još dva dolara za noć.

Sačekao je da kockar odmakne, a onda se iskrao iz senke i pošao za njim.

Sačekao je pred ulazom. Nameravao je da uđe malo kasnije, proveri da je kockar uzeo sobu, pa da i on uzme jednu blizu njegove i tako ga ima na oku.

Hotel „Grand" imao je spoljna stakla na prozorima u više boja, a ulazna vrata odudarala su od onih uobičajenih na Zapadu, koje je čovek mogao samo laktovima da odgurne. Ova vrata su bila postavlje-

na od vrha do dna, a samo je gornji deo bio u staklu i kroz njega je posetilac mogao da baci pogled unutra.

Revolveraš iz Omahe je oprezno nadvirio, ali nije video kockara. Dugačak pult bio je produžetak velikog bara za kojim su stajali stalni posetioci „Granda". Iz nekog nevidljivog ugla čula se klavirska muzika.

Pit Šepard se vratio u senku, žurno uvlačeći dim cigare. Razmišljao je da li da sačeka još malo ili da uđe.

Noć je bila prohladna iako puna zvezda i bez oblačka.

Iza sebe čuo je šum, ali nije tome pridavao važnosti. Noć je uvek puna kretanja, a mesec ranog proleća obično počinje da izvlači iz jazbina razne životinjice i ptice.

Međutim, čim je šum prestao, Šepard se ukočio.

Nešto ga je upozorilo da to nije običan šum. Nije želeo da prenagli i da se okreće. Ali, osećao je da nije sam.

Tada se cev nekog kolta zabola u njegova leđa!

Mahinalno je odvojio ruke od bokova i podigao ih u visinu ramena.

— Okreni se... polako! — čuo je tih, ali odsečan glas.

Poslušao je.

— I ne spuštaj ruke! — opomenuo ga je glas.

I to je poslušao.

Kada je podigao oči, sreo se sa pogledom čoveka iz Džordžije. Jasno je, i u polutami, video njihov čelični odsjaj i prvi put u životu osetio da ga neko nadmašuje svojom umešnošću.

Džordžijanac je lagano vratio svoj „linkol" za pojas i opustio ruke.

— Ti si malopre pucao u salunu? — upitao ga je.

Pit Šepard je oklevao sa odgovorom.

Međutim, Holidej je postavljao tako pitanja kao da im je unapred znao tačan odgovor. Tu nije bilo izvrdavanja.

— Jesam! — priznade bivši lovac na ucene. Očekivao je da će ga pitati za ime i grčevito je tražio izlaz iz takve situacije.

— Zašto? — upitao je kockar.

Šepard je slegnuo ramenima. Slobodnije je disao, ali se plašio da se nečim ne oda.

— Ne volim kad pucaju u leđa — promrmljao je ozbiljnim glasom. — Slučajno sam se tu zatekao... i pucao sam.

— Slučajno? — U kockarevom glasu jasno je zazvučala neverica. — A Tamblin i momci... Nisu te tražili?

— Samo su projahali — odgovori Šepard, pretvarajući se da ne razume o čemu je reč. — Zar je momak mrtav?

Holidej klimnu glavom.

— To si znao čim si pucao — rekao je.

— Zašto bih znao? — pravio se Šepard iznenađen.

— Ne verujem da umeš da promašiš! — dočeka ga kockar. Preleteo je pogledom od Šepardovog šešira do sjajno izglačanih čizama. — Zašto me pratiš?

Revolveraš je i dalje glumio iznenađenje.

— Vama se pričinjava, mister! —

rekao je. — Ja se samo dosađujem u Džoplinu, to je sve!

— Za čiji račun? — preseče ga Džordžijanac. Šepard pretrnu.

— Ne razumem! — reče.

— Rekoh, za čiji račun se dosađuješ prateći me?

Pit Šepard je žestoko kleo u sebi. Ako je iko mogao da mu zaviri u misli i dušu, onda je to ovaj đavolski kockar! Kao da je pred sobom imao knjigu, a ne revolveraša kakav je bio Pit Šepard!

Njegova sreća je bila što je ovo bio prvi susret sa Dokom Holidejem.

— Opet vas ne razumem...

Ali kockar je bio neumoljiv.

— Laura Higins?

Šepard oseti da mu srce poče brže da lupa.

Nebesa! Zar mu je ona to sama došapnula? Ili je kockareva intuicija bila tako demonski istančana da je umeo da poveže i najmanji trag sopstvene sumnje?

— Laura?... Ali ja...

Nije znao šta da odgovori. Izgledalo mu je da bi dalje negiranje samo pogoršalo stanje. Užurbano je prebirao po mislima, u traganju za nekim uverljivim izgovorom.

— Pa, unekoliko ste u pravu! — počeo je da oteže sa odgovorom.

Holidej ga je netremice posmatrao. I čekao.

— Mislila je da ćete možda odustati od puta u Tulsu... — lagao je Šepard. — I angažovala me je da vas pratim...

— I da me podsetiš na obećanje? — dopuni ga kockar. — Ona dobro zna da ja poštujem svoju reč.

Šepard je slegnuo ramenima.

— Možda je sada starija i više nije sigurna u sebe i u ljude? — izgovorio je, iščekujući efekat svojih reči.

— U redu! — posle kraćeg ćutanja javi se kockar. — Ja ću otići u Tulsu... ali gledaj da mi ne budeš za vratom!

Zatim se okrenuo da pođe. Revolveraš odahnu.

Međutim, kockar se vrati korak natrag, zagledavši se u svog sabesednika.

— Ti si Šepard, zar ne? — izreče Holidej i kao da maljem pogodi revolveraša u teme. Skoro se zagrcnuo od zaprepašćenja.

— Ja vas prvi put vidim u životu! — gušeći se odgovori ovaj.

— Ne zaboravi da još nisam ucenjen! — dobaci mu Džordžijanac i okrete leđa.

Pit Šepard je zurio u mrak s kojim se stopio legendarni kockar.

On je znao!

On je znao da je Šepard bio lovac na ucene? Do đavola, šta je sve još mogao znati? Bio je opasan, opasniji od samog legla zvečarki! Četvore oči moraće da otvori ako misli da stigne u Tulsu po svoje momke!

Devojka koja ih je najmila, moraće da poveća svoju nagradu.

Holidej nije bio više priča. Ni legenda.

On je sada bio stvarnost!...

I to kakva!

* * *

Oko podne ujahao je u Paradizo.

Čudan neki gradić! Prava pustara, kao da je izumro pre dan ili dva

i ostavio sve ovozemaljske stvari započete. Prozori, krovovi, izlozi, napisi, sve je bilo tu, postojalo je, pa ipak se u vazduhu osećalo nešto neobično...

Holidej je jahao na svom Migu malo pognute glave. Ispod oboda svog kalifornija šešira pretraživao je svaki kutak pored kojeg je prolazio.

Činilo se da se ponegde pomeraju zavese, da iza prozora promiču lica kao izbledele mrlje na prljavom staklu. Da, nešto se u vazduhu osećalo i on je znao ime tom osećaju.

Strah!

Paradizo se nalazio prekriven tam nim plaštom straha...

Ugledao je tri prilike na tremu, ispod napisa „Telegraf". Nosili su puške u rukama i bili okrenuti prema njemu, očekujući ga.

Čovek u sredini imao je bujnu, potpuno belu kosu i bakarnu boju lica. Velika usta, povijena nadole, davala su mu prezriv izraz. Široka ramena, u pamučnoj košulji, pretila su da iskoče na šavovima. Nasuprot tome, imao je kratke, tanke noge i uzane kukove, pantalone bledoplave boje, uvučene u žute čizme.

Dvojica sa strane nalikovala su mu jedino po oponašanju, držali su puške oborene cevima dole, u levoj ruci. Imali su, inače, mrka neobrijana lica i isturene vilice. Preko leđa nosili su pohabane prsluke i izlizane futrole na opasačima. Jedan od njih imao je levo rame malo izdignuto zbog grbe na leđima.

Belokosi je pre toga tek izišao iz telegrafskog odeljka, noseći neki papir u ruci.

S vremena na vreme bacio bi pogled na hartiju, a onda na jahača koji je dolazio. Učinio je to nekoliko puta. Njegovi pratioci stajali su kao mumije, ne skidajući oka sa kockara. Svi su imali na košuljama značku čuvara zakona!

Čudna šerifska trojka!

Džordžijanac se zaustavio kada su dve puške podigle otvore svojih cevi prema njemu, a belokosi sišao sa trema na prašnjavu ulicu.

Još uvek je držao papir u ruci.

Šarac je pod kockarem podigao glavu i zatresao grivom.

Belokosi je podigao papir i uperio ga prema Doku.

— Primio sam poruku šerifa iz Džoplina — obratio mu se promuklim glasom, s neskrivenim podsmehom. — Poručuje da obavezno zaustavimo jahača u crnom odelu, na šarenom konju... Šta ste to zgrešili u Džoplinu, mister?

Kockar nije žurio sa odgovorom.

— Pitajte šerifa u Džoplinu — rekao je.

— Nije ni važno — odmahnu ovaj rukom, gužvajući papir u malu lopticu. — Ja sam očekivao neku drugu poruku...

— Nisam uhapšen? — upita kockar.

Čovek se iscerio kao da je čuo najbolji vic. I njegovi pomoćnici kezili su se kao poslednje hulje.

— Mister, takve ne hapsimo, već častimo pićem! — rekao je belokosi, pokazujući palcem na krčmu preko puta. — Ovaj grad je dobio nove šerife! — i pokazao na sebe i svoje drugare.

Holidej se ispravio.

— Mogu da pretpostavim šta je sa onim pravim? — upita hladno.

Ovaj klimnu glavom, stavljajući ruku pod grlo.

— Mislili su da mogu nešto... i sad su u paklu! Možeš mirno da sjašeš... Ja sam Red Bakster, a ovo su Semi Kroul i Gordon Fluks. Bitange kakvih nema odavde do Teksasa!

Kockar je zaokružio pogledom po zamrloj ulici.

— Uvukli su se u mišje rupe kad smo dojahali... Grad je u našim rukama! Ako si vičan koltovima, onda dobrodošao! Čim te zakon traži, na našoj si strani...

— On mi se ne sviđa! — javi se grbavi Fluks.

— Zaveži! — obrecnu se na njega Bakster. — Ako ti se ne sviđa okreni se na drugu stranu.

Holidej je ćutao.

Nije želeo da se zaleće. Banditi su verovatno imali još ljudi u Paradizu. Trebalo ih je prebrojati i saznati šta hoće u ovom malom mestašcu.

* * *

Red Bakster je sam skinuo flašu sa police iza šanka i natočio piće.

Krčma nazvana „Misuri" bila je prazna. Ni barmen se nije naiazio na svom uobičajenom mestu. Stolovi i stolice u neredu, na prozorima navučene prljave, iskrzane zavese, lusteri kao nagrobni spomenici nad zagušljivim mrtvilom...

Grbavi Fluks piljio je u kockara s neskrivenom antipatijom. Drugi, Semi Kroul, ravnodušno je okretao čašicu među prstima i nabirao nos, opčinjen mirisom viskija.

— Lepi koltovi! — dobaci Bakster, pokazujući prema Holidejevim „linkolnima".

— Lepi, za ukras! — naruga se Fluks. — Možda ih nikad nije ni vadio odatle?

— Zaveži! — obrecnu se Bakster. — Ne izazivaj...

— Koga? — s nesmanjenom ironijom nastavi Fluks. — Ovom dendiju bi spale pantalone kad bi pas zalajao!

Džordžijanac iskosa pogleda u larmadžiju.

— Kao što vidiš, ne spadaju, burazeru! — rekao je zatim. — Iako ti laješ...

Grbavac se izmače, sevnuvši okom. Bakster se više nije mešao. Želeo je da proveri vredi li stranac nešto ili je Fluks zaista u pravu.

— Ko laje? — zareža Fluks. — Pokazaću ja tebi...

— Pa požuri onda! — odvrati kockar. — Zar hoćeš da ti revolver zarđa?

— Čuo si ga, Rede? — dahtao je Fluks. — Čuo si ga?

— Jesam! — odazva se ovaj promuklo.

— U redu, nemoj posle da kažeš ovo ili ono! Kicoš me je izazvao i baš me briga što ti se dopada! Meni on smrdi na policajca!

I ispruži ruku.

To je bilo sve što je stigao da učini.

Džordžijanac je u munjevitom pokretu zabacio peševe svog kaputa, obuhvatio dlanovima drške svojih koltova, izvukao ih i pritisnuo oroze! A Gordon Fluks je dospeo samo da dotakne svoj revolver, ništa, više!

Pucnji su se prolomili krčmom, kao samrtna pratnja narandžastim plamenovima iz niklovanih cevi.

Fluksov kolt odleteo je u ugao, a sledeća dva hica skinula su mu futrolu sa opasača i šešir sa glave!

Jedva je stigao da trepne.

Zabezeknuti Red Bakster zamalo nije progutao zapušač sa nove flaše viskija.

Semi Kroul je od zaprepašćenja ispustio pušku.

Kada je video šta mu je kockar učinio, a ne ogrebavši ga, Gordona Fluksa tek tada obli znoj. Kroz sasušene usne stisnuo je neke nerazumljive reči i nije imao snage da se pomakne.

— Prokletstvo! — dođe do daha Bakster. — Ovo je đavolska vatra, stranče!

— Sto mu... — mucao je Fluks. I to je bilo sve što je rekao.

Red Bakster je vešto skrivao svoju zavist. Nasuo je piće u čaše, ali Džordžijanac odbi. Napunio je doboše svojih revolvera, ne mareći više za Fluksa. Kao da nije ni postojao.

— Baš me interesuje šta si zabrljao u Džoplinu? — interesovao se Bakster, koga je Holidejeva brzina pomalo i plašila. Osećao je da mu niko, pa ni on sam, nije dorastao. Biće dobro ako bude na njegovoj strani.

— Opelješio sam neke viđene građane — uzvrati Dok.

— Kockar? — živnu Bakster. — Je li bilo i pucnjave?

— Pomalo.

— To volim da čujem! — Cerio se razbojnik. — Nadam se da se ovde nećeš dosađivati.

— Zavisi! — lakonski odgovori kockar. — Šta se dešava u stvari? Ne vidim banku koja bi mogla biti opljačkana...?

Bakster se nasmejao glasno.

— Nije u pitanju banka — rekao je. — Već nešto drugo.

Fluks je buljio u svoj raspolućeni opasač i s mržnjom odmeravao fantomskog strelca. Nije se usuđivao da prigovara, ali se videlo da mu ubilački pogled otkriva celu dušu.

Bakster se naže prema kockaru.

— Ovde je obešen moj brat — pričao je otegnutim glasom. — Bio je mlad, jedva dvadeset godina. Istina, ubio je nekog momka u dvoboju, ali to nije razlog da se mladić obesi. Borba je bila fer!

— Fer? — prenu se Fluks.

Bakster ga pogleda tako da ovaj namah umuče.

— Sudili su mu i presudili. Naročito sudija Roj Fuler, jer je, u stvari, njegov sin pao od ruke moga brata! Ali, zar se to mene tiče? Kada sam saznao za to, tamo u Jumi, zakleo sam se da će mi Fuler to platiti jednoga dana. I taj dan je došao. Samo, sudija je na putu, i ja ga čekam da se vrati...

— Ne zna da ste ovde? — upita Dok.

— Postarao sam se da sazna! — isceri se Bakster. — Tako će više patiti i bolje srljati u propast... Videćeš zbog čega!

Fluks se pritajeno smeškao. Bakster pokaza glavom prema njemu.

— Uvek se tako smeje kad ja pričam — reče. — On zna da u ovoj priči pomalo izmišljam. Moj brat je, priznajem, ubio sudijinog nitkova s leđa. Sve zbog sestre...

I on pokaza negde iza kockarevih leđa.

— Zaljubio se u nju, ali bio je samo bandit, a ona fina cura. Brat nije skidao oka sa nje. Morao je da ga smakne kako bi se dokopao devojke. Ali, sve je ispalo loše...

Holidej se okrenuo i ugledao Kroula sa nekom devojkom.

Bila je mlada, kose boje meda, lepo građena i vitka. Na licu je imala veliku masnicu, a pramenovi kose padali su joj po čelu i lepili se za oznojenu kožu.

— To je Dženi Fuler — predstavi je podrugljivo bandit.

— Lepa je! — reče kockar, skrivajući svoja prava osećanja.

— Ali je kao mačka! — dodade Bakster. — Jedva smo je savladali i strpali u kuhinjsku ostavu... Morali smo da je vežemo!

I zaista, devojčine ruke bile su vezane pozadi.

Nosila je bluzu na zakopčavanje i dugu, modroplavu suknju sa karneri ma pri dnu. U ovalno lice bile su usađene krupne, zelene oči, sada već bez sjaja i nade. Malena, ali punija usta prekrivala je skrama nataložena od ubrzanog disanja i žeđi.

— Tatica će brže jahati zbog nje! — klimao je glavom Bakster. — A kada dođe... obesiću ga! Pred celim gradom!

Holidej je sve to naizgled mirno primio.

Još uvek je verovao da Bakster ima svojih momaka na nekim drugim mestima. Čekao je zgodnu priliku da sazna koliko ih je.

— On neće doći sam — primeti Džordžijanac. — Trojica protiv dobre potere..., mrka kapa!

— Trojica? — podsmehnu se ovaj. — Ima nas više! Osmatramo i čekamo, videćeš!

— Loše se postavljaju — zaigra Dok na opasnu kartu. — Neke sam video još dok sam jahao ovamo. Pre nego vas trojicu!

Bakster se namršti.

— To mora da je Flanagan, na crkvenom zvoniku! — ljutnu se on na Kroula. — Idi i reci mu da uvuče njušku pod zvono ili ću ga obesiti za uže!

Fluks je podozrivo slušao Baksterovo brbljanje. To mu je zaista bila najveća mana, to brbljanje. Inače je bio dobar strelac, umeo je da promozga i da napravi dobar plan, a plaćao je momke podjednako kao i sebe. Na ravne delove.

— Flanagen na zvoniku, Kuper na štalskom krovu i Cukor iz šerifske kancelarije, a? Ko bi očekivao da će se pucati iz zatvora? A mi ćemo imati dobar zaklon ovde — dodao je i pokazao na iscrpljenu devojku.

Kockar se jedva savlađivao.

— Izgleda da je žena — reče.

— Daću joj viskija! — iskezi se Fluks i pođe po flašu.

— Ja to ne bih učinio! — opomenu ga Holidej glasom od kojeg banditova ruka zadrhta nad šankom. — Trebalo je da se pokažeš na meni... a ne na devojci!

Bakster odmahnu glavom, smejući se.

— Tačno! Uostalom, šta će nam pijana sudijina kćerka? To može samo više da ga razbesni i da mi izmakne ispod omče... Odvedi je natrag, Kroul!

A onda se zavali u stolicu i reče.

— Preostaje nam da čekamo...

* * *

Džordžijanac je tek kasnije saznao da je Red Bakster banuo u Paradizo, ubijajući po ulici svakoga ko se nije na vreme sklonio u stranu. Pala su tri prolaznika i jedna žena, a posle njih su nastradali šerif i njegov pomoćnik. Bili su formalno razneti kuršumima.

Zatim je nastupila tišina, u kojoj je i trk nekog zalutalog psa ličio upaničenim građanima na stampedo!

Bakstera je trebalo samo malo razdražiti pa da izgubi glavu. Šerifa i njegovog zamenika ustrelio je saznavši da je sudija otišao prošle večeri na put u Kalteo. Smirio se tek kad su mu doveli njegovu kćerku i već je video sudiju kako se klati na drugom kraju užeta... Isto kao i njegov mladi brat, pred masom koja se smejala!

Bilo ih je šestorica.

Tri najopakija nalazila su se u krčmi „Misuri".

Na njihovu nesreću, pridružio im se Dok Holidej i tako ispisao poslednju crnu stranicu u njihovom kratkom razbojničkom životu!

U suton, Kroul je poneo iz krčme nešto hrane i viskija za ljude napolju. Bakster je ispružio ruku i oteo mu flašu.

— Nema pića dok se ovo ne završi — reče.

Kroul je slegnuo ramenima i izišao napolje. Gordon Fluks je sve vreme pazio na Holideja i nije se udaljavao ni za pedalj od njih dvojice.

Bilo je dosadno u krčmi „Misuri". Red Bakster je pušio i o nečemu razmišljao, cereći se povremeno. Sedeo je u stolici, s čizmama na stolu, iščekujući zvuk zvona kao znak da se sudija približava. Ali, zvono se još nije oglašavalo.

Holidej je sedeo za jednim stolom i u neko doba izvukao iz unutrašnjeg džepa špil karata. Imao je na oku i Fluksa i vrata iza kojih se nalazila zarobljena devojka Dženi Fuler.

Ređao je karte i bacao pogled na prozore, iščekujući veče.

Kroul se vratio i zauzeo svoje mesto na stepeništu.

Kada je kockar odgurnuo stolicu od sebe i uspravio se, Red Bakster podiže pogled i namršti se.

— Kuda? — upita.

— Hteo bih da pogledam konja! — odgovori kockar.

— Smračilo se — procedi vođa razbojnika — možda su okolo već poćeli da se šunjaju sudijini ljudi?

— To se mog konja ne tiče.

Bakster klimnu glavom.

Džordžijanac se uputi izlazu, ali oseti da se još neko pokrenuo i pošao za njim. Bio je to Fluks.

Bio je svestan da ga sve vreme budno pazi dok se motao oko šarca, popuštao kajase i razmeštao sedlo. U drugim prilikama Fluks ne bi imao prilike da se duže od nekoliko minuta mota oko slavnog kockara, ali u krčmi je bila zarobljena devojka i Holidej je savladao svoje instinkte, bar zasada.

Fluks je sišao sa verande i približio se Holideju. Pušku je držao tako da je mogao samo da povuče obarač, i da pogodi ispred sebe.

— Meni ne možeš podvaliti, kicošu! — dobacio mu je grbavac, pot-

mulim glasom. — Bakster je pogrešio što te nije ubio odmah! Da sam ja na njegovom mestu...

— Bio si na svom mestu, pa nisi mnogo učinio?

Razbojnik se približi još više.

— Možda si ti sudijin uhoda? — procedi. — A ono sa telegramom iz Džoplina, možda je samo varka? To moram reći Baksteru, sad mi je sinulo!...

— Džoplin je na sasvim drugoj strani — uzvrati kockar.

— Svejedno! Sve se može namestiti, imam ja njuh za to. Pokušavaš da mi odvučeš pažnju i da potegneš? Ne vredi, moj prst je toliko nervozan da mu samo malo nedostaje pa da se zgrči...

Holidej je neprimetno okretao svog Miga u stranu na kojoj se nalazio Fluks.

— Voleo bi da me ubiješ? — upita Džordžijanac mirno.

— Da! I nadam se da neću dugo čekati na to!...

— Pa zašto oklevaš? Povuci obarač, a posle kaži Baksteru da sam ja pokušao da pobegnem ili nešto slično?

Fluks je zurio u Holideja ne verujući svojim ušima. Ova ideja nije bila loša, ali, bila mu je sumnjiva.

— Tebi se, kao, umire?

Mrak se već nahvatao po krovovima. Lice Gordona Fluksa postala je bleda mrlja u sutonu. Neko je u krčmi upalio svetiljku i slabašna svetlost prosula se kroz stakla malo i na verandu.

Kockar je uspeo da Miga okrene zadnjim sapima prema razbojniku. Znao je dobro da njegov šarac ne trpi nepoznate osobe iza svojih kopita.

Na žalost, Fluks to nije znao.

Kada je ponovo progovorio, Mig se uznemirio i zatresao glavom. Fluks je zastao u pola rečenice, obuzet sumnjom. Međutim, šarac je već pognuo glavu i izbacio zadnja kopita uvis!

Kao gromom ošinut, pao je Gordon Fluks pogođen u stomak!

Nije stigao ni glasa da istisne iz sebe.

Ležao je bez daha, zgrčen, tamna mrlja u večeri pred kojom se povlačio i poslednji ostatak svetlosti.

Trebalo je oba preostala lupeža izmamiti napolje...

Holidej opali dva puta u vazduh, a onda se presamiti preko ograde, da izgleda kao da je i on pogođen.

U krčmi odmah utrnu svetiljka!

Kroul se pojavi na ulazu, sa uperenom puškom. Video je Holidejevo mlitavo telo na ogradi verande, a malo dalje zgrčenog Fluksa.

— Rede! — zaurlao je. — Ovi su ovde mrtvi...?

Unutra je pala stolica, čula se psovka i Baksterovo gunđanje.

— Do vraga, kako su uspeli da prođu?

Kroul se povukao unutra, iščekujući novi napad.

Međutim, samo je tišina bila odgovor na čekanje.

Sa krova štalske zgrade, najbliže krčmi, pojavila se prilika nekog čoveka. Holidej šmugnu uza zid.

— Rede? — dovikivao je čovek na krovu. — Šta se to tamo, do đavola, dešava?

Bakster je prepoznao Kuperov

glas. Nešto mu tu nije bilo jasno. Ako su sudija i njegovi ljudi blizu, smaknuće i njega sa krova!

Kao da je pratio njegovu misao, Holidej opali prema krovu, četiri puta. Čuo je jauk, a onda tup pad. Nije bio siguran da ga je onesposobio, ali pogodio svakako.

Pucnji su bili opasno blizu vrata, zaključio je Bakster, pun besa. Njegov plan da sačeka sudiju kao da se topio! Nadmudrila ga je matora vreća kostiju. Međutim, tu je bila devojka...

— Kroul! — tiho je prizvao svog pomoćnika. — Dovedi onu malu veštičul...

Kockar provuče ruku i nasumce opali unutra.

Odgovor su bile psovke i puščana vatra. Pored Džordžijančeve glave letelo je iverje od ragastova.

Sad je i Cukor krenuo iz svog zaklona u šerifovoj kancelariji.

Na crkvenom zvoniku Flanagen se još nije usuđivao da siđe sa svog stražarskog mesta. Koliko je mogao da vidi, dole ispred saluna nije bilo ljudi, ni velike gužva, pa ipak pucalo se žestoko!

Šta je to moglo da znači?

Sudija nije bio duh da tek tako prođe pored njega sa četom najmljenih pratilaca.

Jedino... Jedino onaj stranac?

Ipak je rešio da siđe.

Za to vreme, Holidej je napunio čoboše svojih revolvera i vratio ih natrag. Najvažnije mu je bilo da se dočepa devojke bez opasnosti po nju.

— Fulere! — čuo je Baksterov urlik iznutra. — Ako opališ još koji put, prerezaću grklian tvojoj maloj devojčici!

Niko mu nije odgovorio.

— Ja izlazim, sa njom! — urlao je dalje Bakster. — Pazi da se ne pokaješ!

Džordžijanac se povuče malo dublje u senku.

Tihi koraci sve više su se približavali vratima.

Razbojnik se zaista vešto štitio telom Dženi Fuler. Čak ni strelac kakav je bio Dok, ne bi rizikovao da puca u njega pod takvim okolnostima.

Bakster je držao oštar nož priljubljen uz devojčin vrat. Druga ruka bila je provučena ispod njenog pazuha i čvrsto stezala kolt, otkočen i spreman da pripuca na svaki sumnjiv šušanj.

Nadvirujući se iznad devojčine kose, Red Bakster je opazio Fluksa, ležao je na istom mestu gde ga je ostavio kockar. Ali, stranca u crnom više nije bilo na ogradi, kako mu je opisao Kroul.

Možda je bio samo ranjen?

Ili... ili...

Baksterova bela kola bila je odlična meta, ali samo za strelca na pogodnom mestu. Džordžijanac nije imao nameru da po mraku rani slučajno devojku ili joj stavi život na kocku, ako kojim slučajem promaši.

— Fulere! — proderao se Bakster preko puste ulice. Međutim, niko mu se ne odazva.

Tada se pojavio Cukor, razbojnikov čovek koji se nalazio dotle skriven u šerifovoj kancelariji. Pretrčavao je ulicu prema krčmi „Misuri", nadajući se da će tamo biti više od koristi s obzirom da se oko krčme najviše pucalo.

Bolje da nije to učinio!

Njegov bat prenuo je napregnute Baksterove živce. Razbojnik je ugledao senku kako trči prema njemu i nije poznao u prvi mah čoveka. Mislio je da se prikrada neko iz sudijine pratnje.

Sledeći svoj instinkt, Holidej izroni iz senke i doviknu.

— Pazi se, Bakstere!

Vođa razbojnika se okrenuo prema Cukoru i pritisnuo oroz.

Nije ni razmišljao o tome ko je povikao blizu njega. Mogao je da bude Kroul ili neko od njegovih momaka.

Sve to mu je proletelo kroz mozak, dok još nije ni olabavio prst na obaraču.

Cukor je pao, izrešetan.

Holidej više nije smeo da okleva.

Baksterova leđa bila su mu sasvim okrenuta. Razbojnik je došao k sebi tek kada je senka na ulici pala blizu verande i on prepoznao Cukorovu crvenu košulju!

Nije mogao da poveruje u to!

Dženi Fuler je osetila da je Bakster olabavio stisak ruke sa nožem i, skupivši poslednje ostatke snage, otrgla se od njega.

Bakster je opsovao i pružio ruku.

Kockar povuče obarač.

Hitac je bio smrtonosan! Red Bakster dobio je zrno u potiljak, raširio ruke kao pred molitvu, i stropoštao se licem na drveni pod.

Devojka se saplela preko stepeništa i pala u prašinu.

Džordžijanac je munjevito priskočio, ispraćen pravom kanonadom revolverskih pucnjeva. Sa prozora krčme Kroul je najzad shvatio odakle je došla cela ta zbrka i besno, ali neprecizno, ciljao na vitku Holidejevu konturu.

Na zemlji, Fluks je počeo da dolazi sebi.

Flanagan je prešao pola puta od crkve do krčme, ali sada ne tako žustrim koracima. Predosećao je da se ispred njega nešto kuva, ali nešto što nije mirisalo dobro po Baksterove divlje jahače.

Opet mu je onaj stranac od popodne pao na um.

— Kupere? — hrapavim glasom je zvao prema štalskom krovu svog kompanjona.

Kako nije dobio odgovor, produžio je dalje hvatajući zidove kuća, obleplјen znojem i sa srcem pod grlom.

Za to vreme Kroul je ispraznio svoj kolt, bacio se na pod i počeo ponovo da ga puni.

Kockar poduhvati poluonesvešćenu devojku i ponese preko ulice, u pravcu jedne dvospratne kuće, iza čijih je zavesa primetio oskudnu svetlost.

Ramenom je udario o vrata, ali ona su bila od čvrstog drveta i dobro zaključana. Džordžijanac provuče svoj kolt ispod devojke i opali dva metka u ključaonicu. Zatim nogom izvali vrata iz šarki...

Našao se u mračnom holu. Nije primetio pogodno mesto gde bi spustio devojku. Dok se tako okretao, na gornjem delu bljesnu i brzo utrnu svetlost.

Dženi Fuler je već mogla da se održava na nogama i počela je da

shvata da se oko nje već dešava nešto drukčije nego dotada.

Neko je spolja dozivao Bakstera.

— Čija je ovo kuća? — upita kockar tiho devojku.

Ona nije umela da odgovori. Bio je mrak, a bila je i sama ošamućena.

— Tamo je otišao! — poznao je Džordžijanac Kroulov glas i čuo bat čizama po tvrdom, prašnjavom tlu. Približavali su mu se sa tri strane. Trojica preostalih: Kroul, Flanagen i oporavljeni Fluks.

On povede devojku prema stepeništu.

Odozgo, zateče ih slab, ali odlučan glas.

— Stanite ili pucam!

Kockar je zastao.

Gore je ugledao dva čoveka sa starim puškama tipa „mejnard", jedna vrsta karabina koje su odavno potisnuli „spenser" i „henrijevka". Jedna starija žena držala je iznad njihovih glava tri upaljene sveće drhtavom rukom. Plamenovi su se pojavili i pretili da se svakog časa ugase.

— Ko je to dole?

Devojka je najzad mogla da raspoznaje stvari oko sebe.

— Ja sam... Dženi Fuler! — jeknula je i onesvestila se u Džordžijančevim rukama.

— Dženi? — kriknula je žena i počela da silazi niz stepenice, ne mareći za proteste muškaraca. Oni su posumnjali da je posredi klopka, no žena se nije osvrtala na upozorenja.

Ljudi su je pratili, obazrivo mereći visokog stranca u holu u čijem je naručju klonula sudijina kćerka.

Holidej ćutke predade ženi devojku i ona je povede prema jednom širokom polukauču, ali je kockarev glas preseče:

— Bolje da je povedete gore!

Žena je zastala.

— Zašto? — umeša se jedan od ljudi s puškom. — I ko ste vi? Kako ste dospeli ovamo...?

— Na ulici ima još Baksterovih momaka. Idu ovamo! — opomenu ih Dok.

— Baksterovih? Možda ste i vi jedan od njih?

Holidej proguta kletvu i okrenu se. Čovek ga povuče za rukav.

— Niste rekli ko ste! — prosiktao je.

Ivicom dlana, kockar raspali nasrtljivca po licu i odbaci od sebe. Čovek jeknu, prihvati se puške, ali zastade ugledavši par niklovanih cevi uperene u sebe.

Mislio je da je već mrtav!

Holidej mu je lagano prilazio.

Drugi čovek je stajao na stepeništu, ne znajući šta da preduzme.

— Vidim da ste izišli s puškom — dobaci mu kockar. — Izgleda da ste rešili da se branite od razbojnika? Hajdete sa mnom, ja ću vam štititi leđa!

— Ne...

— Ne? Pa šta onda radite na tom tavanu gore? Jurite pacove?

— Ja .. mi smo se...

Kockar obrte svoje koltove oko kažiprsta, vrati natrag i sa beskrajnim prezirom odmeri čoveka.

— Vuci se u svoju rupu... pacove!

Ovaj ga posluša, posrćući.

Drugi čovek je nešto progunđao na račun prvog, držeći sveće iznad ženine i devojčine glave. Pošli su polako stepeništem na sprat.

— Brže! — dobaci im kockar.

I kao potvrda njegovim rečima, sa ulice zagrmeše koltovi i zrna razlupaše stakla na prozorima.

Kockar odskoči u stranu.

Kroz razbijene prozore uvuče se noćni vazduh, prostruja holom i utrnu svetlost sveća. Saplićući, dve žene i dva čoveka potražiše gore sigurnija mesta.

Tada neka neobična svetlost pojavi se sa strane.

Kao da je gorelo nešto na zapadu! Onda je taj odsjaj počeo da prati tutanj mnogobrojnih kopita...

Baklje!

Da, bile su to upaljene baklje u rukama dvadesetak jahača.

Kao pobesneli bikovi, nailazili su oni među kuće, razbacajući prašinu ispod kopita, sablasno osvetljeni kao aveti iz starih legendi...

— Bežimo! — proderao se neko spolja.

Čuli su se prvi hici.

Izgledalo je da cela ulica gori!

Flanagan je zatečen na samoj sredini, bljujući vatru iz svog oružja prema zatalasanoj gomili. Ali, okružen svetlošću video je samo senke i pucao je u pokrete, a ne u meso.

Onda su ga pokosili! Barutni dim razvejavao se preko njihovih sedala kao paučinasti veo.

Gordon Fluks se dočepao verande i senke. Kako su se jahači približavali sa svojom prokletom svetlošću i pretili da ga otkriju, jurnuo je na prva otvorena vrata i tako se našao u holu oči u oči sa kockarem.

— Dobrodošao, burazeru! — pozdravi ga Džordžijanac, s rukama prekrštenim na grudima.

U njegovim očima grbavac je pročitao svoju crnu sudbinu!

S demonskim osmehom na iskrivljenim usnama, izbacio je neku paklenu psovku i podigao oružje.

Kockar je još uvek stajao nepokretan!

Najzad je Gordon Fluks bio brži! Opalio je na čoveka iz Džordžije sa blaženim izrazom trijumfa na licu.

Zrno je prohujalo, i nije pomaklo kockara.

Fluksova usta se skupiše, zenice suziše... Nebesa! Zar je ovaj prokletnik neranjiv?

Tada se Holidej odlučio da ne sačeka sledeći potez.

„Linkolni" u njegovim šakama podskočili su samo jednom, i Fluks je osetio vrelinu smrti u svom telu. Veliko, čudno crveno nebo prepla-vilo mu je oči, i on je raširenih ruku pohrlio prema njemu.

Bio je to njegov poslednji let.

Više se nije pomakao.

Na ulici, jahači su se zbili u gomilu, rešeni da se rasture u razne pravce. Bio je to dosta nespretan napad sudije Fulera, koji je poveo iz Kaltea grupu dobrovoljaca na Paradizo. Da je Bakster bio živ i da je imao devojku uza se, ili bi sudija ostao bez kćerke ili bi otišao na vešala, s prepolovljenim ljudstvom...

— Nju mi nađite! čuo je kockar jedan glas koji je nadjačavao ostale. — Brzo! Ne oklevajte!

Dva momka izvedoše ranjenog Semija Kroula ispod stepeništa jednog trema. Prosto su ga nosili na rukama. jedva savlađujući želju da ne saspu u njega tuce olovnih zrna.

Džordžijanac polako odškrinu vrata.

Kroula doneše pred sudiju.

On je sjahao, kruto, kao da razmišlja vredi li se spustiti do bandita dole ili ga sa sedla podsetiti da će biti mrtav ako ne progovori o onome što ga interesuje.

Jahači su još uvek držali baklje iznad svojih glava, skupljeni u krugu oko iskrvavljenog lupeža. Senke konja i njihovih gospodara preplitale su se po ulici, izdužavale i sudarale zavisno od pomeranja plamena.

Sudija Fuler bio je mršav. dugonog starac od svojih pedesetak godina, fino negovan i džentlmenski obučen. Mora da je i ponašanjem i odevanjem odskakao od svih ostalih u Paradizu. Bilo je zaista čudno da jedan takav gospodin provodi dane u zabačenom gradiću podno Ozark visoravni.

Noslo je somotski šešir sa malim obodom i odelo krojeno u struk. Koliko je mogao da zapazi pri jarkoj svetlosti, Holidej je uočio oštro povijen nos i izbačenu bradu, dobar znak odlučnosti i tvrdoglavosti. Visoko čelo uokviravali su pramenovi nedavno potkresane kose. produžene u zulufe duž ušiju. Imao je tanka usta i upale obraze.

Tek tada su se iz kuća pojavili ljudi.

Ona glavna opasnost više im nije pretila i mogli su slobodnije da dišu. Počeli su da se mešaju među konjanike, da gestikuliraju i nadvikuju jedni druge.

Fuler ih je odsutno slušao. Rekli su mu da je šerif ubijen zajedno sa pomoćnikom, da su stradala tri čoveka i jedna žena, da se pucalo na sve strane pred sudijin dolazak. Niko, međutim, nije umeo da objasni ko je na koga pucao i otkud na ulici mrtvi banditi!

Fulera je najviše zanimalo šta je sa njegovom kćerkom.

A odgovor na to pitanje mogao mu je dati samo ovaj jedino preživeli razbojnik, s velikom ranom na mišici.

Semi Kroul se jedva držao na nogama.

Nije, uostalom, ni imao potrebe da se oslanja na svoje sopstvene čizme. Dvojica sa strane držali su ga kao bednog, smrdljivog tvora!

Sudija je podigao ruku i žagor na ulici je umakao.

Fuler se malo sagnuo prema Kroulu, zavirujući mu u oči.

— Gde je moja kćerka? — upitao je naizgled mirnim glasom.

Kroul je zaklatio glavom i jeknuo. Rana ga je bolela. Međutim, sudija nije imao obzira prema njegovom bolu.

Svojom koščatom pesnicom odalamio je bandita tako da mu je glava poletela u vis kao kopitom odbačena. Gomila je ovaj potez propratila s odobravanjem.

— Gde je? — malo jače je pitao Fuler. — Vidim mrtvog Bakstera, pasjeg sina. I još neke... Ko ih je ubio?

Kroul je otvarao usta, ali glas je sporo isticao iz njega.

— Stranac... je došao popodne... On je...

Fuler se namršti.

— Stranac? O čemu pričaš, mrcino? Gde je moja kćerka?

Ali, Kroul je bio zauzet svojim mislima.

— Stranac, pasji sin... Mislili smo da je neka bitanga, a on je... on je sve sredio... Demon! I devojku...

— Devojku? — trgao se Fuler i zgrabio lupeža za gušu. — Šta je uradio sa devojkom, pseto? Kaži ili ću te obesiti!

— Kao Baksterovog brata? — stiže Kroul i da se isceri krajevima usta. — Možete da idete do đavola, sudijo...

— Gde mi je kćerka? — divlje ga prodrma Fuler, stiskajući ga oko rane. Kroulovo lice obli samrtničko bledilo i hladan znoj.

— Odveo je... tamo... vidim ga...

Sudija se okrete na peti, kao uboden. I ostali okrenuše glave u tom pravcu.

Baklje se podigoše uvis i osvetliše Doka Holideja na vratima kuće.

Da nije imao blistavobelu košulju, čovek bi se mogao zakleti da je pred njima stajala nečija senka.

Fuler otrže jednu baklju i ponese je prema kockaru. Želeo je da mu je prinese licu i osvetli ga sa svih strana. Međutim, Džordžijanac je munjevito opalio s kuka desnim koltom i baklja se prelomila u sudijinim rukama nadvoje!

Buktinja je pala pred sudijine noge preteći da mu zapali nogavice. On odskoči u stranu, zabezeknut. Holidej je stajao pred njim dovoljno osvetljen da sagleda čeličan sjaj njegovih očiju dok je palcem pokazivao iza sebe:

— Ona je tamo, živa i zdrava... Ako ste to hteli da znate!

Fuler oklevajući napravi još dva koraka napred.

Jahači iza njega držali su spremne puške ali su predosećali da čovek pred njima ne predstavlja skitnicu koju mogu zaplašiti mrki pogledi i zveckanje oružja.

— Ko ste vi? Odakle dolazite... I kako ste uspeli da savladate ove satane ovde?

Bilo je to mnogo pitanja da bi se dao jedan odgovor.

— Mislio sam da vam je kćerka najvažnija? — samo je rekao.

— Čuo sam da je dobro... Važno je i sve ovo ostalo. Neobično je da ste sami, usred ovog pakla, izišli na kraj s Baksterovom bandom?

Prozori u Paradizu najzad su počeli da se pune svetlošću.

Semi Kroul je potpuno klonuo, a njegovi čuvari su ga pustili da padne na zemlju i da mu se prašina uvlači u ranu.

Sva lica na ulici bila su okrenuta prema čudnom strancu, odevenom u crno, sa drškama koltova ko-

ji su štrčali iz futrola poput ptičjih krila.

— Zahtevam da mi kažete ime! — bio je uporan Fuler. — I to odmah!

Nije želeo da bilo ko stavlja na kocku njegov autoritet. Bez obzira što je stranac izrešetao Baksterovu družinu i spasao njegovu kćerku.

— Sudijo, našli smo još dvojicu... — javi se neko sa ulice, zaustavljajući konja ispred trema. Holidej primeti da se Fulerovo lice ozarilo zadovoljstvom.

— Ranjeni? — upitao je.

— Jedan je bio kraj štale, ranjen i slomljene noge. Drugi se krio pod šankom u „Misuriju"...

Bili su to Flanagen i Kuper.

Onda su se iza Džordžijančevih leđa ponovo otvorila vrata i pojavila se devojka, bledog lica, ali bistrijeg pogleda. Umesto u oca, prvo je pogledala u Holideja. Bio je to dug, ispitivački pogled ,koji je prekinuo sudija radosnim uzvikom.

— Dženi! Dete moje...

Bila je to zaista smešna scena. Okupljeni ljudi odjednom su počeli da pljeskaju, kao da se nalaze u sudnici i zadovoljni presudom, pozdravljaju svog sudiju. Čak se i Fuler mahinalno naklonio. Žene, ogrnute maramama i šalovima, brisale su suze.

Kockar se malo povuče u stranu.

Fuler je podigao ruku i ispružio prst prema „Misuriju".

— Piće za sve! — viknuo je. — Koliko ko može da popije!...

Pozdravili su ga gromoglasno.

Jahači su okrenuli konje, tražeći mesto gde da ih smeste i vežu. Greda ispred krčme bila je pretesna za sve. Neki su ih jednostavno pustili da lutaju ulicom i nagrnuli u „Misuri" ožedneli i puni prašine u grlu.

Fuler je ostao na tremu sa kćerkom i kockarem.

— Retko imam priliku da se zahvaljujem — rekao je posle kraćeg ćutanja.

— Nisam to ni očekivao — odvrati Dok.

— Ipak, možda bih mogao da vam ispunim neku želju?

— Možete — potvrdi kockar.

— Recite!

— Nemojte me pitati ko sam i dozvolite da odem...

Fuler iznenađeno podiže obrve i izmenja pogled sa svojom kćerkom.

— U redu to za ime — uzviknuo je — ali da odete tek tako, posle svega što ste učinili za ovaj grad, za mene...

— Pitali ste me šta želim i ja sam vam rekao! — podseti ga mirno kockar.

— Nemam običaj da molim, ali ako je i to potrebno da biste ostali...

— Ništa me ne bi zadržalo ovde! — odgovori Holidej čvrstim glasom, izbegavajući užareni devojčin pogled.

Fuler uzdahnu. Zatim pokaza u pravcu „Misurija" gde se uveliko pilo i veselilo.

— Svi su na okupu, sada! — rekao je s prezirom u glasu. — A do malopre, ni šugava mačka ne bi se

usudila da promoli nos napolje. Da su bar nešto pokušali!

— Verujem da su to uglavnom porodični ljudi — reče kockar. — A kad takvima neko ubije šerifa, onda se samo čuva goli život!

— Još ih branite? — začudi se sudija. — Pa mogli su bar neku pušku da vam ponude za pomoć!

— Valjda su čekali na vas? Uostalom, možda bi neko i pokušao nešto, da vaša kćerka nije bila u njihovim rukama...

— U pravu ste! — žustro se složi sudija sa njim. — Malo sam umoran i svašta govorim. Sve su to ipak dobri ljudi... U pravu ste.

Džordžijanac se okrete da pođe.

— Odlazite? — javi se prvi put devojka, sa izvesnom tugom u glasu. Fuler se nakašljao, ali nije rekao ništa. Shvatio je svoju Dženi, stranac je za nju bio vitez koji ju je spasao smrti.

Međutim, morao je u sebi da prizna da se raduje što neobični čovek odlazi. Dženi će malo tugovati, ali će uskoro opet biti po starom.

— Zbogom! — samo je rekao Holidej i sa dva prsta gurnuo obod svog šešira uvis.

Sudija u Paradizu možda bi imao jake razloge da zadrži Holideja, da ga zvanično ispita o proteklim događajima, da umiri svoju ličnu radoznalost, ali nekako je duboko u sebi predosetio da bi u odmeravanju sa strancem mogao da prokocka nešto od svog teško stečenog ugleda.

Čovek u crnom bio je ličnost koja pleni, borac koji poteže svoje koltove isto tako dobro kao što ume da izgovori onu pravu reč u pravo vreme.

Bio je to, na kraju krajeva, zagonetan čovek kakvih je na Zapadu sve manje. Lutalica kome je prostranstvo prerije jedini pogled u budućnost.

Sudija Fuler mogao je samo da uzdahne i da sa žaljenjem konstatuje da mu je preostalo jedino da zavidi. Njegove najbolje godine ostale su za njim.

Oboje, i otac i kćerka, s različitim osećanjima, ispratili su Džordžijanca.

U tami, u senci kuća, još neko ga je budno motrio.

Pit Šepard!

* * *

— Hteo bih sobu! — rekao je kockar sanjivom krčmaru.

Omanji, stariji čovek razbarušene kose, zurio je Holideja kao u biće sa nekog drugog sveta.

— Sobu?

— Da, sobu. Ili možda imate neki brod za spavanje?

Čovek je protrljao oči i najzad došao sebi.

Bilo je negde blizu ponoći u Karsonvilu, bivšoj poštanskoj postaji koja se preobrazila u naselje, tridesetak milja severno od Tulse.

Tu je ranije prolazila linija za Tulsu kompanije „Karson i sin". Prestala je da postoji izgradnjom jednog kraka železnice od Oklahoma Sitija prema Vičiti, ali su u međuvremenu tu nikle dve krčme. ne-

koliko trgovačkih radnji, dvadesetak kuća i ogromna tabla sa napisom: „Karsonvil, 29 milja od Tulse."

Nalazio se Karsonvil na pravoj vetrometini. Bio je okružen ravnicom sa svih strana, osim sa istočne gde su mu horizonte ispunjavali ogranci Ozark visoravni. Nekoliko puteva ukrštalo se u njemu i razilazilo se na sve četiri strane sveta.

Čovek iz Džordžije stigao je u njega posle četiri časa jahanja iz Paradiza.

Nije mogao da se otrese pomisli kako je tamo, „u slavu" sudije Fulera, morao da ubije dva čoveka. On, koji je izbegavao da nosi na duši mrtve osim u situacijama kada je to neophodno, bio je primoran da spasava devojku i skonča živote Redu Baksteru i Gordonu Fluksu. Istina, oni su odavno zaslužili vešala, ali kockar nije bio zakon koji bi im presuđivao.

Verovao je da će preostale lupeže već u samu zoru obesiti i osveta sudije Fulera najzad će biti zadovoljena.

Zahvaljujući njemu, Doku Holideju.

Zbog toga nije želeo da ostane u Paradizu ni trenutak više.

Fuler nije, uostalom, zbog dobrog srca, pozvao sve na piće u krčmu „Misuri". Napiće se oni tamo dobro i biće dovoljno samo da ih neko podbode, i Kroul, Kuper i Flanagen neće sačekati jutro.

Visiće na prvom drvetu, osvetljeni bakljama, dok se oko njih bude širio miris viskija i upaljene smole...

— Čoveče — počešao se krčmar po glavi — mora da ste pali s neba u ovo doba kad tražite sobu? Znate li koliko je sati?

Kockar nije imao želje da naklapa sa dremljivim vlasnikom. Bio je dovoljno dugo u sedlu.

Krčma je imala napis „Kasidi", naravno po prezimenu samog vlasnika. Za one prilike bila je došta čista. U prvom delu nalazio se prostor za služenje pića i večere, a u drugom, gornjem, sobe za spavanje, ukupno šest.

Krčmar je sumnjičavo merio pridošlicu, držeći lampu u ruci podignutoj uvis.

— Da vas ne traži zakon, mister? — upitao je.

— Ako ne dobijem ključ odmah — izgovorio je kockar tihim glasom — tražiće me zakon zbog ubistva jednog krčmara.

Čovek je zatreptao očima, kasno shvatajući na šta cilja stranac. Kada je to ipak doprlo do njegovog mozga, zatresao je ljutito ramenima i pružio ruku.

— Tri dolara unapred! — rekao je svečanim tonom.

— Kad vidim sobu! — odvrati kockar ledenim glasom.

— Ja nemam običaj...

— Ni ja! Zato kreni napred!

Čovek je gunđajući pošao napred, uz stepenice.

Soba koju mu je pokazao bila je oskudno nameštena, ali čista. Kroz otvoreni prozor ulazio je prohladan noćni vazduh i lelujao zavese. Gvozdeni krevet bio je zastrt šarenim

prekrivačima, a kraj ulaza se nalazio umivaonik sa velikim bokalom vode i ubrusom okačenim o vrata. Sto sa dve stolice bio je smešten u suprotnom uglu; velika staklena vaza sa poljskim cvećem bila je pravo otkriće i za samog kockara.

On zavuče ruku pod kaput i izvuče gomilu dolara. Krčmareve oči bljesnuše pohlepnim sjajem kada je video toliku hrpu pred sobom. Bio je to novac zarađen na kocki u Džoplinu.

On pruži novčanicu od pet dolara zbunjenom čoveku.

— Rekao sam tri... — primeti on.

Holidej ne odgovori ništa. On priđe prozoru i baci pogled naniže. Nije bilo visoko, vešt čovek mogao bi sa sedla svoga konja da se uspentra i upadne u sobu.

Na belo okrečenoj tavanici nalazio se otvor, zapušen nekim drvenim poklopcem. Krčmar stavi svetiljku na sto i ponovo pogleda u novac.

— Dali ste mi pet dolara, mister! — opominjao je svog gosta.

— Pobrinite se za mog konja — odgovori Dok.

— Velikodušni ste, mister! — klanjao se čovek, savlađujući nekako svoj golemi trbuh u povijanju. Izlazio je natraške, razvučenih usta u srećan osmeh.

Ali čim je zatvorio vrata, osmeh iščezne...

Nebesa!

Ovaj džentlmen sa očima od leda, pun je dolara kao ptica perja!

Pošto je neko vreme stajao kraj vrata i osluškivao, on se na prstima povuče u drugi kraj hodnika. Tu su se, u samo uglu, nalazila, iza prljave zavese, uzana oniska vrata koja su služila za ostavu. On pokuca, a onda ih otvori.

— Grambo?

— Tu sam, senjor... — dočeka ga prigušen glas.

Zatim neko kresnu šibicu i pripali sveću koja se nalazila na jednom sanduku.

U tesnom sobičku nalazio se postariji čovek, mršavih, uzanih ramena i koštunjavih ruku. Neobrijano lice i ispijene oči odavale su ili gladnog ili bolesnog stvora. Nosio je na glavi neku vrstu sombrera, sa izbledelim i pokidanim ukrasima po ivici. Kaput i pantalone bile su prave rite. Noge su mu bile uvučene u sandale od grubo sečene kože, i sobičak i čovek kao da su zajednički zaudarali na znoj i ustajalost...

Vilicama u kojima se nalazilo svega nekoliko zuba, čovek nazvan Grambo žvakao je skoreli komad suve govedine. Kada je krčmar ušao, on se s mukom postavio na noge.

— Tu ti je ona prokleta zmija? — upitao ga je debeli vlasnik „Kasidija".

— Tu je, senjor Kasidi! Imamo gosta?

Krčmar je stegao pesnicu i poturio mu pod nos.

— I to kakvog! — rekao je, cereći se. — Odveo sam ga u našu „sobu smrti". Pun je para... Dolarima je postavio kaput!

— Nije zaspao?

— Tek je otišao, budalo! Budi samo oprezan, izgleda mi prilično opasan...

Grambo je privukao jedan kavez od trske. Krčmar je ustuknuo, čuvši čegrtanje.

— Dalje od mene s tom zmijom, prokleti Meksikanče! I pazi da ne pokušaš još jednom da mi podvališ... Prerezaću ti grkljan!

— Ne brinite, senjor Kasidi.

Krčmar pljunu na pod i otvori vrata.

— Popni se gore i čekaj. I ne mrdaj! Ne želim da gost posumnja da ovde osim zmija ima i pacova na tavanu... He-he-he!...

* * *

Manuel Grambo je imao hitre noge i spretne ruke, ali slabe oči. Da je malo bolje stajao sa vidom primetio bi da na postelji ne leži Džordžijanac već samo smotan prekrivač!

Iznad Holidejeve sobe nalazio se onizak tavan, kojim je Grambo dopuzio do drvenog poklopca. Tu je ležao jedno pola sata, a onda ga je polako pomicao, trudeći se da ne izazove šum.

Kada je poklopac bio smaknut, oslušnuo je priljubljen uz prašnjavi tavanski pod. Međutim, u sobi se ništa nije čulo.

Kavez sa zvečarskom prineo je samoj ivici. Jednom rukom je držao kanap za koji je kavez gornjim delom bio zakačen, a drugom je oprezno skidao rešetku odozgo.

Onda je spustio kavez kroz otvor!

Zmija se pokrenula, njeno vijugavo telo protreslo je zidove od trske. Grambo je otpuštao kanap i kavez je sve više ulazio u sobni prostor.

Meksikanac je, klečeći na kolenima, proveravao da li je gost zaista na svom mestu. Video je postelju, gomilu prekrivača — i zaključio da je sve u redu.

Kada kavez bude dodirnuo zemlju, on će ga prevrnuti da bi zvečarka slobodnije izmigoljila iz njega. Zatim će slediti poziv: Hej, mister! Čovek će se trgnuti, pokrenuti u tami, zmija će se instinktivno skupiti za odbranu, skok i sve je gotovo!...

Senjor Kasidi će ujutru reći da nije kriv što njegov hotel ponegde ima kakvu zmiju. Da, bio je to simpatičan gost, platio je unapred, ali nema pojma kakve je isprave imao kod sebe i da li je imao novaca! Hotel „Kasidi" je poštena kuća!

Grambo je proturio ruku da bi komotnije spustio kavez.

Na stolici, u uglu, Džordžijanac je pokušao da sazna šta mu je debeli krčmar to spremio za spavanje? Sedeo je obučen, malo nagnut napred, napregnut.

Kada je začuo čegrtanje, bilo mu je jasno.

Neko je kroz tavanski otvor spuštao zmiju u njegovu čast!

Opazio je dugu, mršavu ruku kako se izdužuje prema podu. Mogao ju je već dohvatiti i povući dole. Da, baš tako je trebalo uraditi.

Manuel Grambo nije ni sanjao da je primećen.

Kada ga je nešto zgrabilo i povuklo dole, kriknuo je od užasa i ispustio kanap. Kavez je tresnuo o pod, a prema njemu je leteo i njegov vlasnik, povučen snažnim Džordžijančevim trzajem.

Pao je na lakat, ali nije uspeo da se održi na njemu i pružio se celim telom po trulom podu.

Tako mu se lice našlo pored samog kaveza.

Opasno, zaglušujuće čegrtanje odjeknulo mu je pred samim čelom. Nije imao snage da se uspravi, da odskoči. Smrt mu je bila za vratom kao nikad dotada!

— Zmija, senjor! — uspeo je da procvili, iščekujući smrtonosan ujed.

Dok Holidej munjevito poteže i opali dva puta.

Čegrtanje zamuče...

Manuel Grambo otvori oči, ne verujući da je spašen!

Zatim ga dve snažne ruke podigoše kao perce i posadiše na postelju.

— Možete me ubiti, senjor! — podigao je nemoćno ruke Grambo. — Ja sam kriv! Ja, a ne onaj prokleti Kasidi!...

Holidej izvadi cigaretu, kresnu šibicu i zapali njen mirišljavi vrh. Pri kratkom odsjaju uspeo je da sagleda bednog Meksikanca pred sobom. Mršavo lice i upale obraze, tanke ruke i opuštena ramena, dronjke koje je nosio kao odelo...

— Zašto si hteo da me ubiješ? — upita mirnim glasom kockar.

— Senjor Kasidi... uvek u ovu sobu namami nekog ko je bogat. Ko ima dosta para. Onda pozove mene i ja spustim zmiju sa tavana da ga ujede ili prestraši... Posle ga opljačkam. Eto, to je i vama trebalo da se desi...

Grambo je govorio šupljim, bezvoljnim glasom, kao da u iščekivanju smrtne presude prekraćuje vreme pričama bez smisla i svrhe.

— Otkud znaš da imam novaca? — upita Dok.

— Senjor Kasidi je kazao.. On uzme posle sve, meni da samo malo, nekoliko dolara. A Grambo ima bolesnu ženu i troje gladne dece... Razumete, senjor? Nekada sam bio vozač kod kompanije „Karson i sin", ali ona je propala i ja sam ostao bez novca... Zaduživao sam se kod senjor Kasidija, a nikako nisam mogao da mu vratim... Tako sam se upleo u ovo! Ja sam jedan prokleti, bedni pasji sin!

Kockar je slušao i razmišljao koliko je ova starčeva priča istinita.

— Koliko je ovde bilo mrtvih, Grambo? Pre mene?

Starac saže glavu.

— Dvojica, senjor. Jednog je zmija ujela, drugi je precrkao od straha, ali to je isto. Kasidi sedi dole i čeka, razumete senjor, a Grambo pušta zmiju i ubija!

Holidej pogleda prema vratima.

Krčmar je čuo pucanj, možda će doći ovamo? Da li je Meksikančeva priča samo dobar izgovor da mu omekša srce?

— Slušaj me dobro... — obrati se on starcu.

* * *

Revolverski pucnji koji su odjeknuli krčmom isterali su Kasidija iz kreveta kao da ga đavoli gone!

Šta je to moglo da znači?

Da li se neobični gost na vreme probudio i ubio Gramboa zajedno sa zmijom? Ili je pucao, ali promašio pa sada leži mrtav i Grambo uzima novac i beži kroz prozor? Ili ... ili je to Grambo pucao da ga zavara i ostavi dole, kako bi mogao mirnije da strugne?

Nebesa! Nije znao šta da radi!

Prigrnuo je neki stari ogrtač preko sebe, upalio lampu i uputio se prema šanku. Prvo je morao da popije neko piće i da malo dođe sebi.

Krčma je, inače, te noći imala samo još jednog gosta osim kockara: nekog goniča stoke koga ni topovi ne bi probudili. Bio je tu već dve noći, čekajući svoje drugove iz Vestvuda.

Kasidi je bacao pogled prema stepenicama kao da je očekivao same duhove da silaze odozgo, prema njemu. Pa ipak, radoznalost je bila jača od strepnje.

Viski mu je protsrujao žilama i dobro prodrmao. Nalio je još jednu čašu. Zatim mu se učini da gore promiče neka senka. Ili se samo varao?

Ne, tamo je bilo nekog. Piće mu se proli preko ruke...

Tada ugleda Gramboa, kako ga poziva mahanjem ruke. Meksikanac je bio bled, ali, do đavola, to je zaista bio on.

— Šta se desilo? — prošišta Kasidi, izvlačeći iz šanka svoje glomazno telo.

Grambo ga je i dalje pozivao da se popne.

— Je li gotov? — upita krčmar i prevuče dlanom preko grla.

Meksikanac klimnu glavom i napravi isti pokret.

Kasidiju laknu. Već je osetio pod prstima kako klize novčanice. Poneo je lampu i teškim koracima počeo da se penje uz škripave stepenice.

Vrata „sobe smrti" bila su otvorena.

On potapša Gramboa po leđima i pruži dlan.

— Daj pare! — reče.

— U... u sobi su, senjor Kasidi! — odgovori Grambo.

Krčmar se namršti, ali ipak uđe unutra. Kockar je ležao na krevetu, sklopljenih očiju, kao da spava. Mora da je trenutno umro, u snu, pomisli krčmar bez trunke sažaljenja.

— Gde je novac! — pojača glas Kasidi.

Grambo izvuče dva dolara i pruži krčmaru. Kasidi je buljio u njih kao u priviđenje.

— Šta? — najzad je dreknuo. — Zar samo to, prokleti lopove? Video sam bar dve hiljade kad je vadio, a koliko mu je još ostalo u kaputu? Sve si ti pokupio, bedniče! Ubiću te!

On zamahnu šakom, ali se Meksikanac spretno provuče ispod ruke i Kasidijev šamar ulete u prazno.

— A zaduživao si se kod mene to-

liko puta, pa sad hoćeš i da me potkradeš, pseto! — dahtao je, spreman da ga raskomada.

— Senjor Kasidi... ja sam ubijao, a vi ste uzimali pare. To nije pravo!

— Štaaa? — urlao je krčmar. — Još smeš to da mi kažeš? Sutra ćeš sahraniti svu onu tvoju dečurliju, a ja ću da se smejem na njihovom pogrebu!

Grambo se namršti. Njegove oči, dotle tupe i molećive, odjednom dobiše divlji odsjaj. Tu promenu uoči i krčmar, i zbuni se. Za njega je Grambo bio samo pas koga treba udarati i koristiti. A evo sada, promenio se u vuka! Da, kao vuk ga je pogledao!

— U redu! — rekao je Grambo mirno — daću vam sav novac, senjor Kasidi!

— To je već bolje! — odahnu krčmar. — Takvog te volim, Grambo...

Meksikanac zavuče ruku pod kaput i hitro izvuče zmiju. Bila je to mrtva zvečarska, smrskane glave i vrata, ali Kasidi to nije mogao odmah da primeti...

Video je ljigavo klupko kako se u vazduhu odmotava i leti prema njegovom licu.

Iskolačene oči i krik koji je zamro u grlu, to je bio Kasidi u trenutku kada je hladno telo palo preko njegovog vrata. Sručio se kao pokošen!

Ali, zar je moguće? Zmija je ležala pored njega, nepokretna. Šta se to dešava? Šta je to hteo prokleti Meksikanac?

— Dovoljno sam čuo — odjeknuo je zvonak glas i na svoj užas krčmar primeti kako se „mrtvac" podiže sa svoje postelje!

— Ne! — dreknuo je i podigao ruke, očekujući udarac.

Ali Grambo ga samo pljunu.

Holidej opali dva šamara Kasidiju i povrati ga u stvarnost. Krčmar je stresao glavom. Još uvek je klečao na kolenima i drhtao.

— Ja... — zamucao je.

— Da, ti! Koliko ti duguje Grambo? — zapita ga kockar.

— Duguje? — nije se snalazio krčmar.

— Ne više od pedeset dolara, senjor! — umeša se Meksikanac.

Holidej odbroja pedeset dolara i tutnu ošamućenom krčmaru u ruke.

— I da ga više nisi potražio — zapreti mu. — Ako pokušaš, Grambo će ti baciti živu zmiju na trbuh!

Kasidi se strese i na kolenima odšeta u stranu. Međutim, novac je čvrsto držao u rukama.

— Ako i zmije ne pomognu, onda ću ja doći. A onda možeš da očitaš poslednju molitvu!

Kasidi je poverovao u te reči. Džordžijanac ih je izgovorio tako da je nesrećni krčmar već ugledao svoje ime uklesano na nadgrobnom spomeniku.

Kockar zatim izvadi svežanj novčanica i odbroja dve hiljade dolara pred zaprepašćenim Meksikancem.

— Evo, pa bolje leči ženu — reče mu, pružajući novac. Meksikanac ih mehanički prihvati, a onda pade na kolena pred njim.

— Ali, senjor!...

Džordžijanac izbeže njegove suve, staračke usne koje su htele da mu celivaju ruku.

— Gubi se! — viknu na njega. — I čuvaj se ovakvih zmija! — dodade, pokazujući na Kasidija.

Međutim, Grambo je stajao kao prikovan. On u životu nikada nije video toliko novca, a kamo li da ih je držao u rukama. Pitao se da li sve ovo sanja?

— Ali, senjor... — šaputao je. — Ja... ja sa ovim ne smem da prođem Karsonvilom! Ja ne znam...

U starčevim očima se pojaviše suze. Ono što je Holidej najviše izbegavao i zaobilazio. Međutim, stegao je zube i okrenuo glavu.

— Niko ne zna šta nosiš... Požuri i ponesi ovaj kavez. Ako ne znaš gde da čuvaš novac, stavi ga u kavez pod zmiju. Tu ga niko neće potražiti...

— Si, senjor...

Grambo je nekako ustao i dohvatio pleteni kavez.

Kasidi je zurio u gomilu novaca koje je Meksikanac poneo sa sobom. Bio je na ivici plača. Bio je tako blizu bogatstva, a stranac mu je sve pokvario! Prokleti Grambo! Zar nije umeo da sačeka da gost zaista zaspi?

Holidej priđe krčmaru i pokaza rukom na stolicu.

— Sedi! — naredi mu oštro.

Kasidi posluša.

Kockar skide čaršav i njime dobro umota krčmara za stolicu, tako da nije mogao ni da se pokrene.

— Šta ovo znači, mister? — upitao je on, kolutajući očima

— Hoću da spavam — reče Džordžijanac — a ti ćeš da me čuvaš... ako naiđe još kakva zmija.

Onda leže, namače šešir na lice i ostade tako nepokretan. Ni lampu nije ugasio.

Kroz otškrinut prozor čuo se topot konja koji se udaljavao prema jugu.

To je Manuel Grambo odlazio svojoj udžerici, bogatiji nego što je ikada bio i što će biti.

Holidej nije mogao da sudi njegovoj savesti, ali dao mu je priliku da okusi sreću. Ukoliko to bude umeo, Grambo će sutra biti drugi čovek.

Ako ne...

Onda će se vratiti Kasidiju da mu ponudi novac i zmiju. Možda drukčije i nije umeo da živi?

* * *

April se bližio kraju. Voćke su sasvim procvetale, a divlji cvetovi na žbunovima prekrili su polje poput šarenog snega.

Vode Arkanzasa proticale su bistre i hladne, zapljuskujući ozelenele obale.

Proleće u Oklahomi počelo je mnogo ranije nego što su ga očekivali. Žitna polja podsećala su na beskrajno zelenu preriju koju nadleću poljske ptice, uznoseći se u nebeski azur i vraćajući se iz njega kao odapete strele...

Tulsa.

Gradić na ušću Simarona u Arkanzas osvanuo je obasjan suncem.

U svojoj sobi u hotelu „Roajal",

Laura Higins je nestrpljivo iščekivala dolazak Pita Šeparda. Ona, međutim, nije znala da je Merl Ozgud još juče popodne stigao u Tulsu i odvežbao svoja dva časa gađanja koltom u prazne boce.

Nije znala ni da je sa druge strane ujahao Stiv Kešmen, čije su se mamuze sijale na suncu, nalik na stočara koji je došao u kupovinu, a ne revolveraša spremnog da prospe krv.

Nije slutila ni da je Maskalero Apač, Oliver Džordan, smestio svoj poncho pod verandu saluna „King" i posmatrao svet koji prolazi sa neizmenjenim izrazom na licu.

Sunčano jutro kao da je učinilo grad svečanim. Žene u dugim haljinama, ljudi u kaputima, jahači koji mirno jašu, šarenilo odeće i mnoštvo napisa i firmi na zgradama, to je bila Tulsa na početku jednog teškog dana...

Laura Higins stajala je kroz prozora i posmatrala ulicu.

Njena plamenocrvena kosa uokvirila je lice, rasuta po ramenima i plećima. Zelene, sanjalačke oči izgubile su nešto od svoje svežine, ali još uvek su bile magnetski privlačne. Fino izvajana prsa i uzan struk bili su na meti mnogih pogleda; ali Higinsova kćerka prihvatala je poglede samo onih koji su bili spremni da za novac, ili za nju, postave svoja tela pred Doka Holideja...

Pit Šepard je bio jedan od takvih.

* * *

Sunčeva svetlost se s mukom probijala kroz prozorska okna na separeu i bacala gotovo avetinjsku svetlost na kockarski sto.

Zrnca prašine lebdela su u vazduhu kao najsitnije mušice, a plavičasti duvanski dim ispunjavao je prostoriju i peo se do tavanice.

Ovaj separe pripadao je hotelu „Roajal" u kojem se u jednoj od soba iznad nalazila Laura Higins.

Bilo je rano prepodne.

Lokal je, inače, u to doba bio prazan. Kenan Lojd je stajao za šankom i dremao. Osluškivao je u pravcu separea, ali je malo šta mogao da čuje. Samo je nekoliko puta ulazio i unosio flaše sa viskijem. Ah, da i jednu sa brendijem!

Trojica od četvorice bili su česti posetioci „Roajala", a naročito ovog separea. Bili su to Rej Kalverton, Džimi Klasko i Bendžamen — Beni Lukas. Za njih se pričalo da su rečni lupeži, koji pljačkaju male brodove i oporezuju sve prelaze preko reka, ako se na njima zadese. Međutim, uvek su imali para, a to je za Kenana Lojda, vlasnika, bilo najvažnije.

Četvrtog čoveka danas je video prvi put. Stigao je u rano jutro, još se nije ni razdanilo, na divnom šarcu. Kada je kasnije prolazio ulicom, ljudi su se okretali za visokim, naočitim strancem u tamnom odelu. U takvoj odeći retko ko je navraćao u Tulsu. Snežnobela košulja i kratke, crne lakovane čizme nipošto nisu odgovarale ovom prašnjavom, stočarskom gradu.

Ipak, pukom slučajnošću sreli su se za kockarskim stolom tri ovejana lupeža i čovek iz Džordžije.

Holidej je stigao u Tulsu da nađe Lauru Higins.

Težina dolara zarađenih u Džoplinu opsedala je Džordžijanca i on je smatrao da je prava šteta da toliki novac miruje. Prolazio je pored saluna „King" praćen usijanim pogledima Olivera Džordana.

Indijanac se nije micao sa svog mesta, podsećao je na kip isklesan od kamena. Jedino je podigao ruku prema ožiljcima ispod kose dok je kockar koračao mimo njega.

Džimi Klasko je stajao ispred zavese separea i kao da je nekoga očekivao. U stvari, Džordžijanac je mogao da bude taj. Kada je ušao i krenuo prema šanku po brendi, on mu je mahnuo rukom i time skrenuo pažnju na sebe.

Njegova dva kompanjona, Beni Lukas i Rej Kalverton, već su se nalazili unutra i dosađivali se ređajući karte. Nedostajao im je četvrti. „Nađi nekog", poručili su Džimiju.

— Halo, mister! — oslovio je Klasko kockara. — Svratite na partiju pokera? — I pokazao prema vratima iza zavese.

Vlasnik, Kenan Lojd, zadovoljno je protrljao ruke. Već je spremao dve flaše viskija.

— Ja ću brendi! — dobaci Džordžijanac, polazeći.

Tako je počela igra.

Džordžijanac je odmah izvadio sav svoj novac pred sebe i tako zaslepio tri lupeža u prvom potezu. Igrali su sasvim obično, sa obeleženim kartama, uvereni da će gomila dolara sa druge strane uskoro preći na njihovu. Nisu imali pojma koga su doveli za sto. A kada je Holidej dva deljenja odigrao namerno nesigurno, oni su se pogledali i iscerili.

Međutim, kako je igra odmicala, njihova samouverenost polako se topila. Zar je kicoš imao tako neverovatnu sreću? Pored obeleženih karata on je nalazio načina da ih nadmudri i izblefira!

Rej Kalverton važio je za dobrog pokeraša. Ali, u poređenju sa Džordžijancem ličio je na početnika. Njegovi prijatelji su ga zbunjeno posmatrali, iščekujući da on povede „kolo sreće", međutim, njemu nije preostalo ništa drugo nego da povisuje svoj ulog u nadi da će dobiti trostruko.

A gubio je, u stvari.

Nisu mogli da shvate da ih protivnik tuče njihovim, obeleženim kartama!

Za sve to vreme, kockar je bez žurbe, hladnokrvno licitirao ulog, ne odstupajući ni za pedalj pred njihovim pretnjama. Igrao je kao da hrpe dolara za njega ne znače baš ništa! Običnu gomilu hartije, otprilike!

— Ovde nešto nije u redu! — uskliknuo je Beni Lukas.

— I ja se slažem — javi se Džordžijanac. — Karte kao da su obeležene?

Lukas odmah ućuta.

U separeu hotela „Roajal" vladala je nepodnošljiva zagušljivost. Prostorija je bila ispunjena duvanskim dimom i omamljivim prolećnim zracima sunca.

Dok Holidej je sedeo leđima okrenut ulazu. Međutim, iznad svojih partnera video je veliko viseće ogledalo i u njemu vrata i zavesu kroz

koju je prošao Kenan Lojd noseći novu turu pića.

— Ne muvaj se više ovuda! — obrecnu se na njega Džimi Klasko.

Krčmar je sleguno ramenima i išunjao se napolje.

Kada su se sledeći put pomakle zavese, Džordžijanac je u ogledalu opazio poznato lice.

Gde ga je ono video?

Za trenutak je napregao memoriju...

Takamari!

Olujni dan, vetar, negde u jesen... Indijanac u odeći belog čoveka, pratio je kočiju sa usamljenom devojkom iz grada. Bio je to đavolski gadan dan! Prašina je uzletala u samo nebo, vetar je zviždao u uho kao mahnit, a kockar je naslutio nesreću kada je, sa prozora svoje sobe u krčmi „Rio Grande", zapazio lepršavi poncho kako odmiče putem kojim je otišla devojka...

Da, bio je to Maskalero kome je odsekao oba uha kao opomenu.

Oliver Džordan je stajao na ulazu samo trenutak. Taman toliko da ga kockar ugleda, a zatim je iščezao.

Desilo se to baš u času kada je Roj Kalverton besno odbacio svoje karte, zaurlavši.

— Plaćam! Pokaži svoje karte, prijatelju!?

Holidej je poređao kare kečeva!

Ful kraljeva bio je bedan rizik za „pot" od hiljadu šest stotina dolara...

Kalverton je lupao pesnicom o sto i odgurnuo stolicu od sebe.

Stara, prastara priča ponavljala se i ovde, u Tulsi.

Nezadovoljni pokeraši, kada su gubili, potezali bi koltove u ime kockarske pravde, nabeđujući protivnika da je varao. To isto nameravao je da učini i Kalverton, kome bi Lukas i Klasko bili odani svedoci da je u pravu.

Oni nisu prezali od ubistva. U separeu su bili sami, njih četvorica, ko će protivurečiti izjavama da stranac nije prvi potegao? Kenan Lojd je ulazio povremeno, a kad god je ulazio oni su sedeli pognuti nad kartama.

Tri para očiju zurila su u mirno, aristokratsko lice bivšeg zubara iz Bostona.

Ispod poluspuštenih kapaka on je više motrio na Beni Lukasa nego na goropadnog Kalvertona. Ocenio je da je ćutljivi, bledunjavi lupež najpodmukliji od njih trojice.

Da je bio u pravu, pokazalo se malo kasnije.

Dok se Kalverton šepurio otvoreno i mahao rukom iznad svog kolta, Beni Lukas je sedeo naizgled nepomično, ali ruke su mu bile ispod stola zauzete izvlačenjem malog džepnog revolvera iz čizme!

Međutim, stara kockarska ajkula kakav je bio Dok Holidej, prepoznavala je sve slične finte, pa i Lukasove.

Njegov desni kolt, teški „linkoln" sa niklovanom cevi, bio je u horizontalnoj liniji uperen u Lukasa. Kada je Kalverton ponovo izvalio neku uvredu na kockarev račun, Lukas i Holidej izmenjali su vatru ispod stola!

S tom razlikom što je Džordžijanac za delić sekunde bio brži, i precizniji.

Lupež je jeknuo, iskolačivši oči. Jedan trenutak ostao je tako sa izrazom krajnje neverice, a onda mu je glava tupo zveknula udarivši o sto.

Kalverton i Klasko se nisu ni pomakli.

— Ubio si ga! — procedi Klasko, kolebajući se da li da se maši svog revolvera ili ne.

— Ima ovolo u kuku, preživeće! — reče Džordžijanac pokupivši svoj dobitak.

— Zbog čega si pucao? — zareža Kalverton. — Šta ti je učinio?

Pri tome je napravio naivno lice, ali Holideju je to bilo svejedno.

— Sledeći put kockajte se kartama, džentlmeni, a ne vatrom!

Jedan trenutak je ostao uspravan, prelazeći pogledom sa Kalvertona na Klaskoa. Ali, ni jedan ni drugi nisu imali tri čiste da se obračunaju.

Onda im je okrenuo leđa.

Kao na dati znak, Kalverton i Lukas povukoše svoje koltove.

Džordžijančeva leđa bila su odlična meta za lupeže kojima je do novca bilo stalo više nego do tuđih života. Samo, umesto u leđa, odiednom su piljili u cevi dva teška kolta.

Neznanac ih je izvukao brzinom koja se graničila sa nemogućim.

Oni su svoje pomakli dopola, a on ih je s prezirom posmatrao iznad nišana i samo ih je od pakla delio kratak trzaj kažiprsta . . .

— Nebesa! — promucao je Klasko i raširio prste. Njegov kolt kliznu natrag, kao da mu je onekao dlan.

To isto učini i Kalverton.

Zavesa se pomakla i pojavilo se bledo krčmarevo lice.

— Neko je pucao? — upitao je bojažljivim glasom.

Onda je ugledao Lukasa glave naslonjene na sto.

— Mrtav? — upita ponovo.

Holidej je već prolazio pored Lojda.

— Umukni! — prasnu na krčmara Klasko. — Ili će ti pucati u leđa ako te dočepam! . . .

* * *

U salunu „King" sastali su se svi četvoro.

Stiv Kešmen sedeo je prekrštenih nogu, kao da je želeo svakome ko uđe da pokaže svoje srebrne mamuze. Tek je bio zapalio novu cigaru i ispuštao guste dimove uvis. Žuti kaput elegantnog kroja odudarao je i od nameštaja i od ostalih ranih posetilaca. Sivi stetson stajao je malo nakrivljen prema levom uhu, dok su mu prsti desne ruke dobovali po drvenoj ploči stola.

Teksašanin Merl Ozgud obrtao je u ruci praznu čašu. Rukavice nije ni sada skinuo. Uzano, bledo lice sa kosim očima i isturenim jagodicama zurilo je u stakleni krug, kao da je tu nalazilo bar stotinu zanimljivih stvari, a ne obično, prazno dno. Svoje krive noge opružio je duboko pod stolom, protežući mišiće utrnule od dugog jahanja.

Oliver Džordan nije sedeo. S rukama prekrštenim na prsima, ispod ogrtača, ukočeno je buljio u neku izmišljenu tačku. Bakarna boja lica privlačila je veću pažnju gostiju nego srebrne Kešmenove mamuze, ali teški kolt za pojasom i divlja, ikonska mirnoća koja mu je krasila lice

ubijale su i većim kavgadžijama želju da mu nešto dobace.

Slučajno ili ne, tek, Maskalero Apač je stajao blizu Stiva Kešmena, koji nije podnosio Indijančev miris ni dodir. Možda je Džordan bio dobar revolveraš i strelac, ali bio je Indijanac i njegovo mesto se nalazilo uvek na kraju. Što dalje od Kešmena.

Pored toga, Kešmen je smatrao da ima kaput kakav ne nose ni dendi džentlmeni u samom Sent Luisu i užasavao se da ga neko nečim zaprlja ili procepi. Iskusni revolveraš iz Otamve nije imao običaj da Džordanu daje otvoreno do znanja da ga ne podnosi, ali se trudio da bude što dalje od njega kad su obavljali neki posao. Zajedno, ni za živu glavu. To je ostavljao Ozgudu ili Šepardu...

Zato je i malo odmakao stolicu kada je primetio da ga Džordanov poncho dotiče s vremena na vreme.

Okrenuo je glavu prema Ozgudu, izvadio cigaru i upitao ga ciničnо.

— Danas si vežbao više nego obično, a?

Teksašanin je lako nabrao veđe, ali je i dalje ostao zadubljen u praznu čašu.

— Pratiš me, stara huljo?

Kešmen se nasmejao, munuvši Ozguda laktom.

— Gledao sam u sat — reče. — Pola časa više si pucao nego obično.

— Možda si se preračunao — sleže ramenima Teksašanin.

— Možda — složi se Kešemen. — Video si ga?

— Nisam.

— Ako stigne Pit, onda je i kockar u Tulsi — promrmlja.

— Kako ruka? — pecnu ga revolveraš.

Kešmen instinktivno pogleda u svoju osakaćenu šaku i lice mu se zateže.

— Razdražuješ me? — promumla on. — Neće biti potrebno... desna mi je u formi.

— On puca obema, ako si zaboravio! — kezio se Ozgud.

Ali Kešmena nije bilo lako izbaciti iz poslovično, dobrog raspoloženja.

— Sećam se da ti ti je revolver, nedavno, dobio krila kad je Holidej potegao? — cerio se.

— A tebi nije pomogao ni rezervni — uzvrati Ozgud., — Možda si tada mogao da opališ cigarom?

Jedino je Džordan ćutao.

Kašmen nije mogao a da i njega ne umeša u razgovor. Pokazao je palcem prema Indijancu.

— Izgleda da nas ne čuje? — obratio se Teksašaninu.

— Misliš?

— Tako mi se čini... Kao da nema ušiju!

Bila je to jasna aluzija na događaj u Takamariju, kada je Džordžijanac razneo obe ušne školjke pobesnelom Apaču. Međutim, Džordan je ostao nem na Kešmenovu primedbu.

Ili je odgovor zadržao za sebe?

Dalji razgovor prekinuo je ulazak Pita Šeparda.

Ušao je nemarno hodajući između stolova, visok, u crnom odelu s belim prugama, s pogledom koji se retko zadržavao na jednom mestu duže od nekoliko sekundi. Pod šeširom su mu se prosto „rascvetavali" zulufi, prelazeći preko ušiju prema po-

tiljku, a sastavljajući se sa brkovima ispod nozdrva.

Seo je na slobodnu stolicu, klimnuvši glavom. Podigao je ruku da dozove barmena.

— Je li stigao? — oslovi ga Kešmen.

Bilo je to jednostavno pitanje, koje je svoj trojici ležalo na jeziku. Iako se nisu videli skoro dva meseca, ponašali su se kao da im je poslednje viđenje bilo sinoć.

— Tamo je, preko! — odgovori Šepard, pucketajući zglobovima svojih šaka.

— U „Roajalu"? — primeti Ozgud. — Da se ne kupa?

— Kocka se!

— Kocka? — nasmeja se nervozno Kešmen. — Verovatno i dobija, prokleta hulja! Otkud znaš, video si ga?

— On ga je video! — reče Šepard i pokaza na Indijanca. — Ja nisam smeo blizu njega, jer me je zapazio na putu i ne bih želeo da me ponovo uoči pre nego što završimo posao...

Kada je krčmar doneo piće i stavio na sto, Šepard ga odmeri krvnički.

— Zar si slep? — prosikta na njega. — Ne umeš da brojiš?

— Umem, mister, ali... — zbuni se čovek.

— Onda nas prebroj! I donesi celu flašu...

Čovek odskakuta natrag.

— Treba ga ubiti! — javi se Šepard, pošto je krčmar iščezao donevši pred njih neotvorenu flašu i čaše. — To je jedino što možemo da uradimo za dvadeset hiljada dolara!

— Ko plaća? — ubaci Ozgud.

— Nije bitno... Novac dobijamo odmah, a mislim da ĭ kod njega ima bar još toliko u džepu, ako ne i više. Ogulio je kožu nekima u Džoplinu, ja sam video.

Zatim je nastao tajac.

— Znači, sve u svemu četrdeset hiljada na nas četvoricu. Deset svakome... ili ti imaš nešto više, Pit? — progovorio je Kešmen.

— Imaću — potvrdi ovaj — ali ne u novcu.

Ozgud podiže obrve.

— Nemoj mi reći da je neka žena u pitanju?

— Tako nešto — ispravio je Šepard ramena i pogladio brkove. — Žena kao vatra!

— Zar je nećemo videti? — upita Kešmen.

— Videćeš samo njen novac, ništa više! Dakle?

Ozgud najzad ostavi čašu i naže se prema Šepardu.

— Meni odgovara — reče. — Protiv četvorice on nema šanse, a svakoga od nas je zadužio nečim. Važno je da to obavimo što pre i što brže!

— Dobro je rekao — složi se Kešmen.

Šepard pogleda u Džordana. Indijanac samo kratko klimnu glavom u znak pristajanja.

— U redu! — zaključi Šepard. — Holideju će najzad odzvoniti!

* * *

Razišli su se svako na svoju stranu, kako ne bi privlačili pažnju u gomili. Ozgud je odjahao izvan grada da još malo vežba gađanje. Kešmen je potražio razonodu za kockarskim stolom u „Faro salunu", dok je Ma-

skalero Apač — Oliver Džordan, ponovo seo na pod kraj vrata krčme „King".

Pit Šepard se uputio prema „Roajalu".

Koračao je preko ulice baš u trenutku kada je njom prolazio jedan jahač.

Bio je to golobrad mladić svetle kose i okruglog lica, kože bele kao da je sunce nije doticalo. Tek ponikla bradica obasipala je lice sa svih strana i senčila mu obraze i nausnice. Jedva ako je imao dvadeset godina.

Imao je žutu košulju i preko ramena prsluk smeđe boje. Oko bedara nosio je opasač i kolt, na kome se nalazio jedan veliki zarez.

Mladić je zategao uzde svom riđanu kada je opazio Pita Šeparda.

Kao da se nečega prisetio, ali prilično nesigurno.

Prosto se savio preko sedla ne bi li bolje video lice čoveka koji prolazio. Oči su mu se zaokruglile, usta otvorila, dah zastao.

Revolveraš je ovlaš pogledao u jahača i nastavio da hoda.

Mladić je gledao za njim kao za utvarom.

Nešto se u njemu dešavalo. Skliznuo je iz sedla i dotakao dršku svog kolta. Izgledao je opčinjen Šepardom...

* * *

Kucanje na vratima ponovilo se još jednom.

Laura Higins stavi mali revolver u džep svoje široke suknje i priđe da otvori.

— Ko je?

— Šepard.

Ona otključa i propusti revolveraša u sobu.

On nije zaboravio da je i ovoga puta pogleda s divljenjem. Svesna toga, Laura Higins se polako prošetala pored revolveraša do prozora i bacila pogled na ulicu. Osetila je njegov požudni pogled na sebi, ali njene misli bile su upućene najomraženijem čoveku u njenom životu, Doku Holideju!

— Stigao je? — upitala je, dok je revolveraš seo u meku fotelju, ispruživši noge.

— Jeste! — potvrdi Šepard. — Dole je već odigrao partiju pokera.

— I dobio, naravno...

— On obično dobija — isceri se Šepard. — Ali ovog puta dobiće olovo!

Devojka se okrete prema svom posetiocu.

— Mnogi su to govorili, ali obično pre nego što su stali ispred njega...

— Reći ću to i posle! — obećavao je Šepard, dižući se sa fotelje. Prilazio joj je kao kobac. Kada se približio dovoljno da mu je osetila dah, izmakla se, i njegove ruke napipaše samo vazduh!

— Osećanja ne mešam sa poslom! — upozorila ga je oštro.

— Samo malo akontacije — nije se predavao Šepard. Laurina blizina bila je uzbuđujuća i neodoljiva. Njene zelene oči bile su kao modrina Misisipija, a usne su se posle svake izgovorene reči pretvarale u mirisan cvet...

— Do đavola! — opsovao je Šepard, — Zar ste od kamena?

Bacio se na nju i oborio je na postelju.

Međutim, žena takvog kova bila je navikla na slične situacije. Kolenom mu je poslala udarac u donji deo stomaka, a onda se izmigoljila ispod njega u stranu.

Kada se razbesneli revolveraš podigao za novi skok, ugledao je cev malog revolvera uperenu u glavu.

— Hej...

Njena ruka nije drhtala i, do vraga, mogla mu je ispaliti olovo među oči.

— Ne znate za šalu? — upitao je, već miran, popravljajući čvor svoje drečavožute kravate. — Trebalo je da znam da ste demon, a ne žena...

— Sad znate!

— Znam, i to me još više privlači... — nasmejao joj se u lice. — Kako želite da umre kockar? Metak u leđa? Otrov? Davljenje konopcem?

Laura Higins odmeri Šeparda pogledom u kojem se on našao vrlo sićušan i bedan.

— Niste nikada gledali čoveka u oči kad ga ubijate? — upita.

Revolveraš se kiselo osmehnu.

— Znači, želite da umre dostojanstveno?

— Želim da zna da će umreti... Samo to. Laka i brza smrt suviše je skupo uživanje za njega.

Šepard pogleda ispod oka u devojku, čija se crvena kosa prelivala na kosim sunčevim zracima.

— Vi znate ko je Dok Holidej... — reče polako.

— Znam bolje od vas.

— Onda znate da je otvorena borba rizik za mene... i za moje partnere.

— Šta hoćete?

— Da povisim nagradu. Neka bude dvadeset i pet hiljada dolara. Zar ne zvuči bolje?

— Ne.

Šepard ustade.

— Prevalili smo toliki put, a vi tvrdoglavo odbijate moje ponude? Uveren sam da će bar dvojica umreti od njegovih metaka...

— To znači da će podela pasti na manji broj.

— Umete da odgovorite na sve, mis Higins?

— Život me nije mazio, mister Šeparde.

Revolveraš je grozničavo razmišljao. Devojka mora da je imala dosta novca, koji bi trebalo izvući ovom prilikom, ako joj je toliko stalo do kockareve smrti.

— Daćete mi dvadeset i pet hiljada i obavićemo posao do uveče — bio je uporan Šepard. Ali varao se ako je mislio da će pokolebati Lauru Higins.

— Onda naša pogodba ne važi! — odgovorila je devojka, sa podsmehom u uglovima svojih lepih usta. Zelena vatra koja je plamtela u njenim očima proždirala je tvrdo revolveraševo srce.

Sagao je glavu i promrmljao.

— U redu... Javiću vam kad sve bude gotovo.

— Biću ovde.

Stajala je, gledajući u Šeparda kao u bivšeg čoveka. Predosećala je da njegov odlazak iz te sobe konačno znači odlazak na onaj svet. Doka Holideja nije mogao ubiti metak.

Možda je i zbog toga dopustila da joj se on približi i poljubi. Bio je to oproštajan poljubac, bez strasti. Tako je ona osećala.

Što se Šeparda tiče, on je to shvatio kao čvrsto obećanje da će biti potpuno njegova kada ponovo prekorači prag ove prostorije.

Zadovoljan ovim zaključkom, revolveraš je zviždućući sišao niz stepenice u hol. Seo je za jedan sto i naručio viski. Prosto je hteo da proslavi dobar početak sa zelenookom vešticom, ne obraćajući pažnju na retke posetioce u uglovima gde je hladovina bila najpotpunija.

Separe gde su do malo pre igrali Holidej i tri lupeža bio je prazan. Pomaknute zavese otkrivale su prazan sto i prevrnute stolice. Vlasnik, Kenan Lojd, stajao je za šankom sumornog čela: kockarski duel i ranjeni Beni Lukas samo su mu doneli nevolje kod šerifa Pola Mek Reglana.

Zidni sat u uglu utkucao je deset časova.

Pit Šepard je sada žarko želeo da ubrza stvar. Da okonča obračun sa Džordžijancem, otpusti ljude i popne se u sobu gde ga je čekala zelenooka sa kosom kao plamen...

Žudno je pružio ruku za čašom.

Onda je zastao. Neka senka nadvila se nad njim, zaklonivši dnevnu svetlost sa ulice.

Hteo je da podigne glavu, ali oseti na potiljku hladnu cev revolvera i sav pretrnu!

Neka je proklet trenutak kada se razišao sa momcima, pomisli u sebi. Zar nisu mogli da budu zajedno još malo? Glavu nije pokušavao da okrene. Ispod oka video je nekoliko lica kako ukočeno zure u prozor pred sobom.

Kenon Lojd se ponovo uhvatio za glavu: samo što se stišala bura oko dvoboja u separeu, neki momak ulazi u njegov hotel sa koltom u ruci i stavlja ga na vrat njegovom gostu!

Kakva su ovo vremena došla?

Pitu Šepardu su polako, ali sigurno, izbijale krupne graške znoja na čelu.

Zatim je video, sasvim jasno, kako nečija ruka stavlja pred njega deset novčanica od po sto dolara! Bile su poređane tako da ih je mogao odmah prebrojati jednim pogledom.

Hiljadu dolara?

Šta bi to moglo da znači? I ko je stajao iza kolta prislonjenog na njegov potiljak?

— Dalas... pre nešto više od godinu dana... — čuo je iznad sebe drhtav, skoro dečački glas.

Još nije shvatao.

— Sećaš li se Šenkija? Gerda Šenkija? — nastavio je glas, pojačavajući pritisak cevi. — Ubio si ga za hiljadu dolara i bacio dalaskom šerifu pred noge...

Pit Šepard se sećao, ali nije shvatao kakve to ima veze sa celom situacijom?

— Ko si ti? — upitao je kroz zube, iskrivljenog vrata. Saginjao je glavu pod pritiskom, plašeći se da bi i najmanji otpor mogao da izazove napadača da povuče oroz...

— Ja sam Šenkijev brat, Kurt. Video sam sve, bio sam na licu mesta. I otada te gonim, kroz dve države!

— Ubićeš me? — stenjao je Še-

pard. — Tvoj brat je bio ucenjen, a biće i ti sada, ako opališ...

— Ti to nećeš znati! — uzvrati mu glas.

Kenan Lojd je tiho krenuo prema delu šanka gde je držao sačmaricu. Međutim, njegova kretnja nije promakla napadaču.

— Ti... Ostani gde si! — naredi.

Krčmar sleže ramenima i vrati se natrag.

Na svoj najveći užas Pit Šepard je čuo kako doboš kolta lagano klizi u okretaju prema udarnoj igli. Smrt je zasela za vratom revolverašu i ubici iz Nebraske. On, koji je znao da samo drugima podeli smrt, sada se našao na toj strani, zaplašen, nemoćan, zbunjen.

Zatvorio je oči...

Odjeknulo je!

Ne, ništa nije osetio! U stvari, pritisak je popustio i glava se slobodno zanjihala nad stolom. Oni koji su bili prisutni, pričali su kasnije kako se na ulazu pojavio visok stranac u crnom odelu i sa košuljom belom kao sneg. Jednim pogledom je obuhvatio celu prostoriju i scenu u njoj.

Zatim je spustio ruke i sa položaja svog opasača uputio neverovatan hitac u pravcu napadača!

Crno je izbilo kolt, koji je pre toga u deliću sekunde bio smrtna presuda bivšem lovcu na ucene. Oružje je odletelo i tresnulo o šank, trgavši Kenana Lojda iz napregnute začaranosti. Ruka se naglo obojila krvlju, istovremeno kada se Pit Šepard bacio sa stolice u stranu!

Revolveraš je u magnovenju video jednog mladića, još dečaka, bele kose i nežnog lica. Stajao je iskrenut na stranu gde mu je bespomoćno visila pogođena ruka. A hitac koji ga je spasao doleteo je od Doka Holideja!

Čovek koga je trebalo da ubije tog dana, spasao mu je život.

Bila je to paklena obaveza za revolveraša Pita Šeparda!

Besan zbog toga, povukao je svoj kolt spreman da raznese prokletog žutokljunca iz plemena Šenki, nemačkih doseljenika iz severnog Teksasa.

Mladić je ugledao revolverašev trzaj ali sve što je mogao da učini bilo je da se skupi u iščekivanju udara olova u meso!

— Ostavi to, Šeparde! — odjeknuo je kockarev glas prostorijom i zaledio revolverašev pokret već u početku.

Kockar je prelazio rastojanje od ulaza do njega ubistveno sporim koracima. Činilo mu se da ga njegove oči razgolićuju, izvlače skrivene misli, prezirući ga i podsmehujući mu se u isti mah.

— Hteo je da me ubije! — procedi Šepard, nadajući se da je pucanj privukao nekog od njegovih momaka i da će ga osloboditi nove napasti.

— To vidim — složi se Džordžijanac, — ali mora da je imao razloga?

— Vraga imao! — zareža revolveraš smrknuta lica. — Ako je razlog što sam priveo pravdi njegovog brata, ozloglašenog ubicu, onda se taj razlog može okačiti mačku o rep!

— Je li to tačno, sinko? — upita kockar mladića.

Međutim, ovaj je prkosno ćutao

i sa mržnjom posmatrao Pita Šeparda.

— Znači tačno je! — uzdahnu kockar.

— I on nije daleko odmakao od starijeg Šenkija! — dobaci revolveraš.

Holidej se polako okrenu prema njemu.

— Dopratio si me do Tulse, vidim? Budi dobar da mi kažeš gde mogu naći tvoju gazdaricu pa se izgubi odavde!

— Ovo je slobodna zemlja! — iskezi se Šepard. — Ne može me svaka kockarska hulja proterivati iz grada.

— Možda ćeš sam odmagliti? — podsećao ga je kockar. — Koliko sam obavešten, ima poternica i za tobom?

Šepard se ukruti.

— To je običan blef! — uzviknu.

— A ti si običan čistač ženskih cipela! — odbrusi mu Holidej i revolveraševo lice planu od srdžbe i pakosti. Ipak se savladao, svestan da protiv Džordžijanca njegove šanse mogu da budu jedan prema deset.

— Zahtevam da taj balavac ode odavde! — pokazao je rukom na mladog Šenkija. — Ili ću ga prijaviti šerifu!

Kockar uhvati pogled kojim se mladić poslužio da bi proverio da li je njegov novac još na stolu ili ga je prepredeni Šepard već strpao u džep.

— To je tvoje? — upita ga Dok, skupljajući novčanice u jedan svežanj.

Mladić potvrdi glavom.

— Šta si hteo time?

— Toliko je on dobio za glavu moga brata — odgovorio je ovaj otežući. — Hteo sam da mu to bacim u lice kad bude mrtav!

— Dirljivo! — prokomentarisa kockar i stavi novac u džep mladićeve košulje. — I šta bi dobio?? Jednu propalicu na savesti, a brata ne bi oživeo. Uostalom, ne verujem da si u stanju da ga ubiješ tako hladnokrvno?

Šenki zanjiha glavom, oborena pogleda.

— Čuo sam kako je zapinjao kolt! — dobaci Šepard besno.

— Bio je bez prvog metka — prošaputa mladić.

Holidej pogleda Šenkijevu ruku. Nije bilo opasno.

— Uspeo si da ga preznojiš — reče. — A sada polako uzjaši i vrati se natrag odakle si došao. Gerd Šenki je živ ili mrtav vredeo hiljadu dolara, Ti vrediš mnogo više ako si živ, i pošten...

— To je da čovek zaplače! — ironisao je Šepard sa strane.

Holidej se okrete.

— Još si tu? — upita hladnim glasom i opusti ruke. Revolveraševo lice se zateže, a noge obamreše. Spotičući se, on krenu natraške prema izlazu, ali ga tamo zaustavi zapinjanje Holidejevog kolta.

Bio je izvučen u trenu. Šepard je već pomislio da mu je odzvonilo, iako se potajno nadao da ga legendarni kockar ne bi tako hladnokrvno ustrelio.

— Nisam primetio da si platio svoje piće? — opomenuo ga je.

Šepardove zenice se suziše. On, posle kraćeg preturanja po džepovima

pronađe sitniš i podiže ruku da ga baci prema Lojdu za šankom.

Ali kockar ga ponovo preseče.

— Stavi to pred njega kao čovek. Onda možeš da odeš kao svaka propalica!

Bled, revolveraš odnese novac i položi ispred zbunjenog Kenana Lojda. Pogled koji je posle toga dobacio Holideju bio je natopljen otrovom i mržnjom. Sada su bili kvit: on je njemu spasao život u salunu „Meri Gold" u Džoplinu, ovaj mu se revanširao u hotelu „Roajal" u Tulsi.

Sada je prokleta kockarska ajkula mogla da crkne!

Biće onako kako je Laura Higins želela, oči u oči. Umiraće polako pred njegovim nogama, a on će mu se smejati odozgo i nišaniti u glavu!

— Srešćemo se! — dobacio mu je zažarenih očiju.

— Biće bolje po tebe da ne dođe do toga! — odgovori kockar vadeći cigaretu iz svoje pozlaćene tabakere.

— Srešćemo se! — ponovio je Šepard svoju pretnju. — I to vrlo brzo!

Zatim se udalji.

Džordžijanac podiže mladićev kolt i odmeri mu težinu na dlanu. Zatim ga pogleda pravo u oči.

— Rekao si da prvi metak nije bio u dobošu?

Mladi Šenki klimnu glavom.

— Treba li da ti poverujem? — pitao se kockar.

Zatim uperi cev kolta u mladića i pritisnu oroz.

Neko od prisutnih uzdahnu iznenađen. Međutim, revolver je škljocnuo u prazno, i potvrdio Šenkijevu priču.

Kockar okrete dršku prema njemu i pruži mu oružje.

— Odlazi! — preporuči mu. Videći da mladić okleva, pogleda uprtih u vrata kroz koja je prošao Pit Šepard, on koraknu napred i raspali mu vruć šamar.

Kurt Šenki odskoči kao munjom ošinut. Njegov ionako beo obraz, sada je buknuo od udarca.

Čovek iz Džordžije mu je prilazio, opuštenih ruku, spreman da mu zada novi udarac. Sin nemačkih doseljenika nije ni pokušao da mu se suprotstavi. Uzmicao je, ruke dovoljno udaljene od oružja.

— Ne šali se, momče! — dobaci mu kockar prijateljskim tonom. — Više volim da te batinama ispratim iz Tusle, nego da te Šepard otprati s čizmama napred na groblje!

Mladić je najzad pognuo glavu i teška srca napustio „Roajal" i prašnjavu ulicu grada u kome je našao ubicu svog brata. Pomešanih osećanja posmatrao je vitku Džordžijančevu priliku na verandi, nejasno osećajući da je stranac u pravu. Možda će morati o tome da razmisli uz put. Ako uvidi da je pogrešio, vratiće se ponovo...

Holidej je stajao i pušio, sve dok Šenkijeva kontura nije postala mrlja u podnevnoj jari koja je lebdela nad poljima.

Onda se vratio prema šanku gde ga je Kenan Lojd očekivao sa strahopoštovanjem.

— Brendi! — naručio je kockar svoje omiljeno piće.

— Ja častim! — ubrza krčmar. —

Dobro ste učinili sa momkom, onaj drugi bi ga sigurno ubio u mraku!...

Holidej ništa nije rekao.

U neko doba, u hotel je stupila noga zakona.

Šerif Pol Mek Reglan naišao je privučen pucnjavom u doba daha kada je u Tulsi bilo malo pijanih a napasnici i siledžije ostavljali svoje koltove da miruju do uveče.

Obuhvatio je pogledom malobrojne goste prikovane na svojim mestima, a zatim se uputio prema Lojdu koji je služio neobičnog stranca sa koltovima čije su drške krasili ukrasi od slonovače.

Teški, masivni „linkolni" nisu, izgleda, služili samo za paradu čoveku u crnom.

Pol Mek Reglan bio je visok, sredovečan Kanzašanin, iz okoline Topeke, koji je pre tri godine osvanuo u Tulsi na poziv svog starog prijatelja Breta Medisona, gradonačelnika. Mek Reglan se taman povukao na svoj mali ranč kraj reke Kanzas kada ga je Medison pozvao da mu pomogne u kroćenju nekih obesnih momaka u Tulsi.

Mek Reglan je došao na godinu dana, a zadržao se tri. Uspešno je nosio svoju značku, nije bio podmitljiv i razdražljiv, umeo je da se postavi tako da su ga poštovali i prijatelji i protivnici. Ono što ga je zadržalo toliko u Tulsi sve manje je bilo prijateljstvo prema Medisonu, a sve više simpatija prema udovici Doroti Grisom, vlasnici pansiona za ručavanje i prenoćište na kraju grada, na „udaru" ožednelih i ogladnelih prolaznika i jahača koji bi dolazili sa juga.

Mek Reglan je nosio jednostavnu košulju sive boje, pantalone koje su taman prelazile sare njegovih čizama ogromnih stopala, a šešir povrnutog oboda sa strane senčio je veliki nos i uvučene, pronicljive oči boje kestena.

Stao je pored šanka i oslonio se laktom, odmeravajući Holideja. Imao je nepogrešiv utisak da je pucnjava vezana za njega. Svi ostali u hotelu bili su mu poznati kao mirni, neupadljivi ljudi.

Jedino je stranac u tamnom odelu odskakao od svih i svojim izgledom i svojim ponašanjem.

— Nema mrtvih, Lojde? — upitao je vlasnika, a gledao kockara.

— Ne... — žustro odgovori Lojd, preznojavajući se. — Bila je greška, sve se završilo dobro, samo mala ogrebotina...

— Na kome? Ne vidim krv nigde...

— Odjahao je, odmah! Izvinio se za grešku i odjahao. Sve je opet u redu, šerife!

Mek Reglan provuče palcem preko usta.

— U poslednje vreme hotel ti sve više liči na jazbinu? — baci mu šerif u lice ovu primedbu.

— Ali, šerife... Ovo je Tulsa, a ne Sent Luis! — bunio se Kenan Lojd.

— Znam. Ali ako se ovo bude ponavljalo iz dana u dan, moraćeš da otvoriš hotel negde u Stenovitim planinama! Ili da postaneš specijalni grobar u sopstvenom lokalu...

Kenan Lojd je piljio u šerifa ne

SVAKOG 1. U MESECU

CRTANI ROMANI

BESTSELER

mogavši da zaključi šali li se to on ili ne? Međutim, Mek Reglanovo lice bilo je sasvim ozbiljno.

— Iz vaših „linkolna" je pucano, stranče? — oslovio je mirnim glasom Džordžijanca.

— On je samo prekinuo dvoboj — umeša se Lojd.

— Zar si postao i advokat? — prekide ga Mek Reglan.

Vlasnik „Roajala" umuče i odšeta na drugi kraj bara.

Holidej je okrenut leđima šanku, oslonjen o oba svoja lakta, gledao preko ulaznih vrata napolje. Izgledalo je da ne opaža šerifovo prisustvo niti mu poklanja dovoljno dužnu pažnju.

— Da li sam bio jasan u svom pitanju, stranče? — ponovio je Mek Reglan svoj uvod u razgovor.

— U redu, šerife, vidim vašu zvezdu! — javi se kockar. — Bilo je malo vežbanja u gađanju, i to je sve.

— Da, ništa opasno... — podiže Lojd ruku. Šerif ga preseče pogledom i on se vrati svom poslu.

— Ja sam šerif Mek Reglan — predstavi se čuvar zakona jednostavnim pokretom ruke, dodirnuvši obod vrhom svog kažiprsta.

Zatim je nastupio tajac.

Kenan Lojd je načuljio uši, a i ostali sa njim.

Kockar nije mogao tako jednostavno da ostavi šerifa bez odgovora. Pogotovu što prema njemu nije nastupio ni sa uobičajenom oštrinom na kakvu je nailazio, ni uobraženošću koju su posedovali mnogi drugi zvezdonosci između Misisipija i Rio Grande.

— Zovem se Holidej — rekao je polako. — Dok Holidej.

Kenan Lojd otvori usta i dugo je trebalo da se seti da ih zatvori. Škripanje stolica u holu bio je rečit odgovor na zvuk ovog imena. Trojica su se iskrala napolje, predosećajući gužvu. Najradoznaliji ostadoše prikovani na svojim mestima.

Jedino je Mek Reglan sačuvao hladnokrvnost.

Ime Doka Holideja kao da nije ostavio na njega poseban utisak.

— Poznavao sam izvesnog advokata iz Bostona — izgovorio je lagano svoje reči. — Zastupao je jednog klijenta u Sprigfildu u vezi nekog velikog požara na Brestokovim farmama. Čudan neki advokat, nije umeo da se skrasi na jednom mestu, prosto se otimao o teške, izgubljene slučajeve i obično ih dobijao, za divno čudo! Ne sećam se kako se zvao... Klinton? Ne, Klajdon... Tako nekako otprilike... Jednostavno ime, ali slično je sa mnogima i stalno ga brkam...

Džordžijanac je i dalje zurio na ulicu. Izgledalo je da ga šerifov monolog ne zanima.

— Jednom me je pitao da li sam sreo izvesnog Holideja, poznavao mu je oca u Bostonu. Fini neki momak, napustio je zubnu ordinaciju i odmetnuo se na Zapad, kao da je tražio nevolje... Ja sam u to vreme bio pomoćnik federalnog maršala. Istina, slušao sam prave bajke o tom čoveku, ali nisam imao prilike da ga sretnem. Bar do danas...

Kenan Lojd se zablenu u šerifa kao da ga prvi put vidi u životu.

— Ali, šerife... Ovo je Dok Holidej!

Pol Mek Reglan se malo odvojio od šanka, trudeći se da njegov stav ne bude previše zvaničan.

— Uza sve poštovanje prema tim pričama, Dok — nastavio je istim, odmerenim glasom — zamoliću vas da napustite Tulsu u roku od dva časa. Osećam odjednom smrad lešina... Video sam neke skitnice prepodne kako se muvaju ulicama. Čak je i jedan Indijanac stigao, sa ovolikim revolverom o pojasu!

I šerif raširi dobro ruke. Malo je preuveličao, ali to sad nije bilo važno.

— Da li je to zbog vas? — upita šerif.

Nešto kao osmeh pređe preko kockarevog lica.

— Izgleda — odvrati mirno. — Vidim na ulici četvoricu. Kladim se da čekaju mene...

Mek Reglan pogleda u tom pravcu. Tamo su već stajali Pit Šepard, Oliver Džordan, Merl Ozdug i Stiv Kešmen. Lica su im bila okrenuta prema hotelu. Nije bilo dvoumljenja: kockar je morao da izađe.

— Ko su oni? — upita šerif muklo.

— Pomalo se sećam svakoga! — odgovorio je kockar. — Imao sam neke sukobe ranije, i sad su se skupili da mi to vrate zajedničkim snagama!

— Vraga! — odmahnuo je rukom šerif i popravio opasač. — U Tulsi više neće biti pucnjave...

— Ne mešajte se! — upozori ga Holidej hladnim glasom. — Ovo je obračun između nas... i tu se ništa ne može! Ne pokušavajte da iznosite svoju značku napolje, oni će i nju probušiti!

Mek Reglan je zurio u Džordžijanca, pokoleban.

— Vi sami, a njih četevorica? — procedi. — Odnos snaga nije baš pošten.

— Nisu ni oni — dodade kockar.

Mek Reglan se namrštio.

— Biće to predstava za ove ljude — promumla. — Neko će možda uživati, ali veliki broj će me upitati zašto sam dozvolio pokolj u Tulsi! Vi to shvatate, zar ne?

— Shvatam, šerife! — priznao je Dok. — Ali kasno je da se bilo šta menja. Ja ću otići iz Tulse i pre isteka vašeg vremena.

— Otići? — zgranu se Lojd, bulјeći u šerifa. — Pa on đavolski siguran u to da će preživeti dva para koltova sa druge strane? Kakav je to čovek, gospode!

— On i nije čovek — sreže ramenima Mek Reglan, posmatrajući duge Džordžijančeve korake. — On je Dok Holidej!

— Ne znam šta time mislite? — trže se krčmar.

— Ne znam ni sam — glasio je Mek Reglanov odgovor.

* * *

Sunce se nalazilo u zenitu.

Stajali su, sva četvorica, poređani u pravoj liniji. Prolaznici su ih prvo zaobilazili, a onda masovno počeli da se vraćaju natrag i sklanjaju u prve kuće, prolaze i kapije.

Pit Šepard je još uvek bio pod utiskom malopređašnjeg poniženja u „Roajalu". Bez mnogo objašnjenja

okupio je svoje kompanjone, naglašavajući da je prilika za obračun došla. Kockar se nalazio u hotelu i poslodavac, koji ih je plaćao, tražio je da to učine što pre.

Nijednom rečju nije pomenuo incident sa njim.

Samo je na sebi osećao čudan pogled Olivera Džordana, ali tome nije pridavao mnogo pažnje.

Sve dotle, oni nisu poznavali nervozu i grč u stomaku. Ali kada su izišli na ulicu i ugledali visoku, vitku priliku Doka Holideja kako im neustrašivo polazi u susret, dlanovi su počeli da im vlaže.

— Ide... — konstatovao je u ime svih Ozgud.

Kešmen je odbacio svoju dopola ispušenu cigaru u prašinu i besno je zgazio petom.

— Budala! — promumlao je. — A možda smo i mi budale? — upitao se potom.

— Zašto? — škripnu zubima Šepard.

— Trebalo ga je ucmekati na prevaru, i kvit! Ovako svaki od nas rizikuje da ode do đavola! Ta tvoja ženska ima čudne prohteve!

— Uplašio si se? — podsmehnu mu se Šepard, iako se ni sam nije bolje osećao.

— Dosada nisam razmišljao o tome, ali...

— Nemoj ni da razmišljaš! — prekide ga Šepard. — Seti se svoje osakaćene ruke i poteži...

Kockar je usporio hod.

Tulsa je tog aprilskog dana prosto zamrla. Čak su i ptice sklopile krila na granama drveća i pretvorile se u usijani vazduh.

— Setite se 50.000 dolara... — cedio je Šepard ohrabrenje iz sebe.

Ozgud malo okrenu glavu. Inače, sve vreme dok su izmenjivali misli, bili su zakovani pogledima u Džordžijanca.

— Rekao si oko četrdeset... — podseti ga.

— Naterao sam je da povisi nagradu! — nervozno se nasmejao, plašeći se da ne posumnjaju u njegove reči. Novac je ipak bio najjači adut da krenu napred, a kad se sve završi smisliće već nešto i oprati ruke od ove izjave.

Kockar je zastao.

Onda su oni pružili noge, kao po komandi.

Stiv Kešmen je i u tim sudbonosnim trenucima mislio na to da Indijanac bude što dalje od njega. A on se, kao za pakost, našao tik uz njegov bok.

— Odmakni se! — prosiktao je, obuzet nervozom kao i ostali.

Ali, Maskarelo Apač je bio gluv za Kešmenove reči.

— Kaži mu da me obiđe! — dobaci Kešmen Šepardu.

— Umukni! — prodera se ovaj. — Mi smo revolveraši, a neodeljenje za indijanska pitanja!

Kešmen besno pljunu ispred sebe.

Rastojanje između revolveraša i Džordžijanca osetno se smanjilo. Napred se više nije moglo.

Svaki korak bio bi izazov za oružje.

Obe strane su to znale.

— Još si tu, Šeparde? — dobacio je kockar svojim metalno hladnim

glasom, koji je i vrelo podne učinio zimogrožljivim. To je najviše osetio revolveraš iz Omahe i sav se naježio.

— Još sam ovde, ali ti nećeš biti dugo! — odgovorio je Šepard promuklim glasom. Od njih četvorice, on je najmanje verovao u ono što je kazao.

Dok Holidej je stajao lako raskoračen, ruku pruženih uz telo, kao u zemlju zarastao.

Sunce se nalazilo tačno iznad njihovih glava. Tamna senka od oboda šešira prekrivala im je lica.

— Odmakni se od mene... — graknuo je Stiv Kešmen ponovo na Džordana. — Ili ću ti skinuti skalp, prljavi crvenokošče!

Lice Olivera Džordana zateglo se kao koža na indijanskom bubnju. Čak se i Šepard stresao od Apačevog pogleda. Ovo je bilo prvi put da Kešmen plane i otvoreno nazove Džordana pogrdnim imenom. Tome je doprinela laka nervoza u kojoj su se našli pred pakleni obračun...

— Nisi čuo? — pisnuo je Kešmen. — Treba li da ti posadim nove uši da me razumeš?

Pošto ga je Maskalero samo gledao i ćutao, Kešmen van sebe od besa ga udari čizmom po nozi.

— Zar ti nikad niko nije rekao da smrdiš? — upitao je. — Ne mogu više da te nosim u blizini. Zajaši malo Ozguda!

— Šta ti je, do vraga? — iskosi se Šepard.

Sad je i Kešmen malo došao sebi. Bio je svestan da se zaleteo i da će Indijanac teško otrpeti takve uvrede. Maskarelo Apač je za manje utrošenih reči potezao kolt.

Međutim, ovog puta se prvo iznenadio naglim izlivom besa svog partnera, a onda je bljesak u njegovim očima sevnuo žestinom od koje se Kešmen izmakao.

Zatim se desilo nešto neočekivano!

Oliver Džordan je uzdignute glave krenuo napred.

Prelazio je rastojanje između revolveraša i kockara kao u nekom polusnu.

— Kuda ćeš? — zgranuo se Šepard, videvši kako Indijanac napušta liniju njihovog položaja i korača prema Holideju. Nije više znao šta da preduzme. Nije ni razumeo Džordana, zar je poludeo i sam pošao u sigurnu smrt?

Džordžijanac je mirno čekao Apačevu odluku. Kao da je predosećao šta će se desiti; mirno ga je pratio pogledom sve dok mu se nije sasvim približio.

Stajali su tako jedan trenutak, zagledani oči u oči, kao da se mislima nadjačavaju. Onda se Džordan okrenuo prema Šepardu Ozdugu i Kešmenu i stao rame uz rame sa Holidejem!

Oni su jasno videli kako je podigao obe ruke: u levoj su bila uspravljena tri, a u desnoj dva prsta!

— Prokleti, smrdljivi... — kleo je Kešmen. — Pa on je prešao na njegovu stranu!

Šepard je jedva verovao u to što vidi.

— Ti si kriv, budalo! — zarežao je na Kešmena. — Zar si morao da laješ pre nego što crkneš?

— On je moj! — sa satanskom radošću procedio je Kešmen.

— On je moj! — rekao je Maskalero i kockar je klimnuo glavom.

Tako su se u glavnoj ulici Tulse, gradića na ušću Simarona u Arkanzas, podigli oblaci barutnog dima i zagrmele salve iz teških koltova!

Oliver Džordan je samo malo razmakao otvor na svom ponču. Cev njegovog vojničkog kolta otposlala je vrelo olovo u pravcu Stiva Kešmena.

Bila je to pucnjava pred kojom su najbliži zatvarali oči.

U rukama Doka Holideja, niklovane cevi „linkolna" bile su prosto okupane narandžastim plamenom.

Pit Šepard se prvi zaklatio, ispustivši oružje.

Merl Ozgud je uzvraćao vatru na način dodstojan pravog revolveraša: nije se povlačio, nije se saginjao, nije padao. S njegove leve strane pao je Pit, sa druge se opružio Kešmen...

Oliver Džordan je stajao po strani, sa ispražnjenim koltom čija je cev bila upravljena na zemlju.

U vrelom podnevu samo su Holidej i Ozgud poravnavali cevi svojih revolvera kroz srebrnastu zavesu prašine i baruta. Međutim, kockar je bio prekrupan zalogaj za Teksašanina. On, koji je toga dana čudesnom preciznošću obarao poređane boce u polju pokraj Tulse, sada je zaključio da njegovo olovo odlazi neznano kud, ali u Džordžijanca sigurno ne!

Zatim je osetio da mu ruka otežava, da mu cev pada naniže...

Krv mu je natopila mišicu, dobio je pakleni udarac u rame. Da li smrt tako izgleda?

Onda je nastupila stravična tišina.

Merl Ozgud je još stajao, sa dve rane u telu. Bio je nadmašen.

Levo od njega Pit Šepard je stenjao, glave zaronjene u prašinu.

Stiv Kešmen nije davao znake života. Maskalero Apač nije poput Holideja birao mesto da protivnika gnesposobi, već da ga ubije.

Pumino Oko spralo je uvredu sa usta „belog psa".

Oborenih očiju, umotao se u svoj šareni poncho i prišao konju, vezanom za prečku pred salunom „King". Ostao je u sedlu, prav kao strela, upućujući Holideju dug pogled. Onda je istisnuo ratnički poklič, poklič pobednika i zabio pete životinji pod sobom!

Maskalero Apač iščezao je iz Tulse i sa Holidejevog puta zauvek.

Niko nije znao kuda je otišao.

Samo je Oliver Džordan znao da nosi u telu smrtonosan metak ali to nije želeo da pokaže. On je bio Apač. Znao je da mu nema spasa i žurio je da umre na mestu dostojnijem od postelje ili ulice bledolikih.

Jahao je na zapad, prema postojbini svojih plemena i predaka. Bio je to dug put i samo Indijanac umeo je da ga preživi, pre nego što mu se otvore vrata Večnih lovišta...

Iz hotela „Roajal" izišao je šerif Pol Mek Reglan.

Pogledao je sva tri revolveraša, zaključio da jednome nema spasa, a za druge je poslao po lekara. Imao

je utisak da ih sve odnekud poznaje. A onda se setio nekih starih poternica u donjoj fioci svog velikog stola.

— Moraću da ih pregledam! — promrmljao je za sebe.

Kada se okrenuo prema Holideju, on više nije bio tu.

Gomila radoznalaca oko njega prosto mu je zaklonila vidik. Žagor i nadvikivanje ispunili su dotle avetinjski pustu ulicu Tulse.

Iz hotela je nekako istovremeno izišla i jedna vitka žena.

Kočija za Maskodži zakloparala je glavnom ulicom i zasula pravim plotunima prašine okupljene radoznalce.

Laura Higins je odlazila iz Tulse, videvši da je njen pokušaj da uništi Holideja, po ko zna koji put propao!

*
* *

— Polazimo odmah! — viknuo je vozač, istovarujući prtljag jednog putnika na zemlju.

Laura Higins je pognute glave žurila prema kočiji. Preko srebrnastosivog šešira prebacila je končani veo iste boje, kako bi bila što neupadljivija.

Sve je, opet, propalo! Kockar je nadživeo smrt sa istom onakvom ležernošću, s kojom je izvlačio karte u pokeru u zadimljenim salunima širom Zapada.

— Polazak! — objavio je vozač zauzimajući svoje mesto.

Laura Higins priđe kočiji. Nečija ruka iskrsnu sa strane i otvori joj vratanca.

Ona podiže pogled.

Pred njom je stajao Dok Holidej!

Posmatrali su se ćutke, obuzeti sopstvenim mislima. Ona mu je želela smrt, ali nije žalila što joj se želja nije ispunila, on se pitao dokle će njena mržnja da ide daleko, koliko će dugo još trajati...

Razumeli su se savršeno. Nije bilo u pitanje nikakvo pomirenje, bila je to obična klopka u koju je kockar od početka verovao.

— Nadam se da ćete imati lepo putovanje — rekao joj je, bez ironije.

— Moj put nikad nije bio lep! — uzvratila mu je tihim glasom.

Nije joj video oči, ali sjaj se primećivao.

— Vi ste ga izabrali.

Ona podiže nogu na stepenik. Kočijaš zamahnu bičem.

— Ranije sam shvatila da vas strašno mrzim — kazala je, — ali...

— Ali...?

— ... ali sve češće se pitam da nije posredi nešto drugo?

Zatim je ušla unutra.

Kockar pritvori vrata i palcem gurnu obod svog šešira.

Bič je zapucketao nad vratovima upregnutih konja i kočija za Maskodži krenula je ostavljajući dubok trag u debelom sloju prašine.

Džordžijanac je stajao kao od kamena isklesan, ispraćajući pogledom četvorospreg.

Šerif Mek Reglar nečujno priđe kockaru.

— Ispratili ste nekoga, Dok?

Holidej nije skidao pogled sa kočije iza koje se rasplinjavao oblak prašine.

— Jesam — odgovori kockar. — Bio je to jedan deo prošlosti.

* * *

Tog popodneva legendarni kockar napustio je Tuksu iako mu je šerif Mek-Reglan savetovao da prenoći.

Sunce se priklanjalo zapadu, sve crvenije.

Nebo je bilo bez oblačka, put se sužavao na zapadu. April je nagoveštavao dugo, toplo leto.

Usamljeni jahač bio je jedini živi stvar u tom prostoru.

Usamljeniji nego ikada dotle...

Ali, takva je bila sudbina ukletog kockara, Doka Holideja!

KRAJ

SVAKE SUBOTE

VAJAT ERP

AVANTURE LEGENDARNOG ŠERIFA DIVLJEG ZAPADA

DOK HOLIDEJ

broj 25

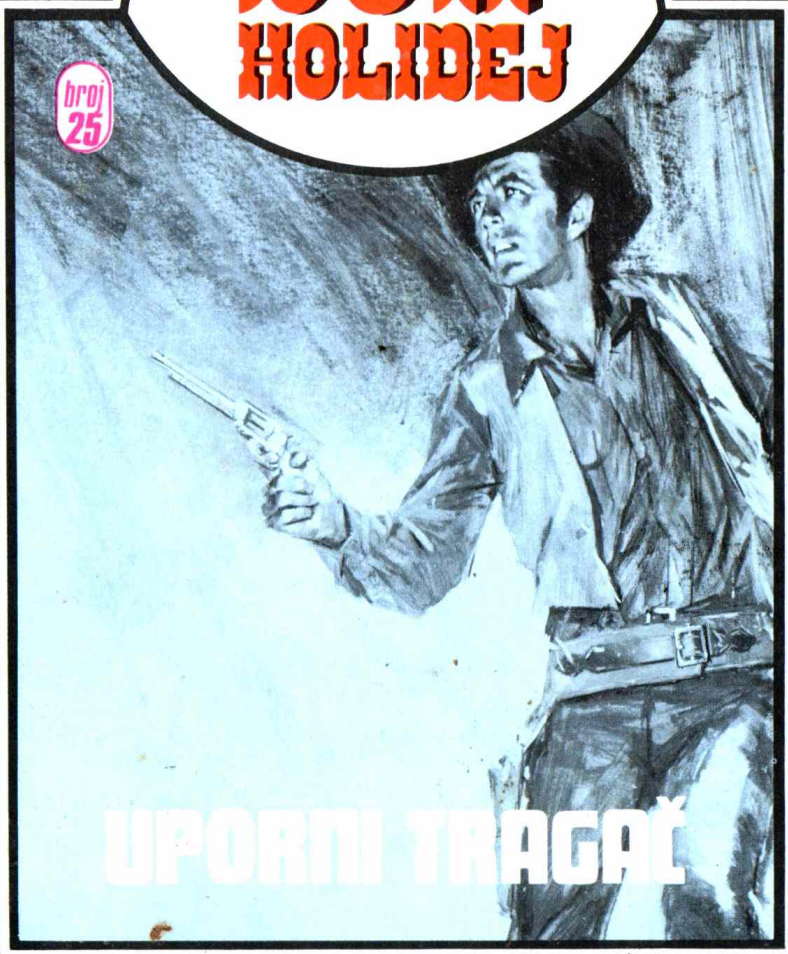

UPORNI TRAGAČ

SVAKOG 1. U MESECU

maj 1974.